പരിഷദ് മാസികം

പത്രാധിപർ

ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്

പത്രാധിപസമിതി

ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ് (പത്രാധിപർ)
പി. വി. കൃഷ്ണൻനായർ (സഹപത്രാധിപർ)

അംഗങ്ങൾ

ഉള്ളൂർ	കാരൂർ നീലകണ്ഠപ്പിള്ള
കുറിപ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള	ആർ. എസ്. കുറുപ്പ്
വൈലോപ്പിള്ളി ശ്രീധരമേനോൻ	എം. ഗോവിന്ദൻ
പൊൻകുന്നം വക്കി	കെ. ജെ. അഗസ്റ്റിൻ

നിർവാഹകസംഘം

അദ്ധ്യക്ഷൻ

മഹാകവി വള്ളത്തോൾ

ഉപാദ്ധ്യക്ഷൻ

കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ എം. എ. ആർ. എ.

പി. വി. കൃഷ്ണൻനായർ (കാര്യദർശി)
പി. കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോൻ (സഹകാര്യദർശി)
കെ. എസ്. കൃഷ്ണപിള്ള (ഖജാൻജി)

അംഗങ്ങൾ

കവിതിലകൻ പി. ശങ്കരൻനമ്പ്യാർ	പി. എസ്. വേലായുധൻ
പറയത്തു രാമൻമേനോൻ	എ. ചന്ദ്രഹാസൻ
എ. കാർത്ത്യായനിയമ്മ	ഈ. രാഘവവാര്യർ
എ. സത്യഭാമ	കരിമ്പുഴ രാമകൃഷ്ണൻ
വൈലോപ്പിള്ളി ശ്രീധരമേനോൻ	ടി. സുധാകരമേനോൻ
നമ്പാത്തു് ശിവരാമമേനോൻ	ഡി. സി. കിഴക്കേമുറി
അടയത്തു് കൃഷ്ണപിള്ള	എ. ബാലകൃഷ്ണവാര്യർ
എ. ഡി. ഹരിശർമ്മ	എം. എൻ. ശിവരാമൻനായർ
ടി. എം. മൂസ്സാർ	എച്ച്. ജാതവേദശേണായി
സി. എൽ. ആൻറണി	ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്

ആസ്ഥാനകവി വള്ളത്തോളിനു
പരിഷത്തിന്റെ
കൂപ്പുകൈയ്.

പുസ്തകം 17 ലക്കം 3

ദൈമാസികം

(സമസ്തകേരള സാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ
ആഭിമുഖ്യത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു.)

വിഷയാനുക്രമണിക

1 നവ്യസാഹിത്യദർശനം I പേജ്. 129
—പി. എം. ശങ്കരൻ നമ്പ്യാർ എം. എ. എൽ. റ്റി.

2 മലയാളസാഹിത്യം 135
—വിജയൻ

3 കൊച്ചുറോസി (ചെറുകഥ) 141
—പോഞ്ഞിക്കര റാഫി

4 ആധുനിക റഷ്യ I 154
—ജെ. പി. മത്തായി

5 കത്തുകൾ I 160
—കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ

6 ശുദ്ധസൗന്ദര്യം (കവിത) 163
—ഒ. എം. അനുജൻ

7 മഹാഗണപതി രക്ഷിച്ചു. (ചെറുകഥ) 164
—സി. രാജഗോപാലാചാരി

8 മഹാത്മടോൾസ്റ്റോയി 166
—ജെ. ഹെൻറി ബി. എ.

9 മാക്സിം ഗോർക്കി 170
—എസ്. ഗുപ്തൻ നായർ

10 കേരള ജോൺസൻ 177
—പി. എൻ. മൂസ്സത്, ബി. എ. എൽ. റ്റി.

11 കലാനിർമ്മാണസ്വാതന്ത്ര്യം 180
—എം. ഗോവിന്ദൻ

12 ആ ചെറുതിരി (കവിത) 188
—നമ്പ്യാത്ത്

13 സാഹിത്യ സമീക്ഷ

1 ഉഷസ്സ് 191
—പി. കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ

2 നിർവൃതി 194
—സി. എൽ. ആൻറണി

3 പൂങ്കുല 197
—വി. കെ.

4 കഷ്ടകഗാനം 198
—പി. കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ

5 സയൻസിന്റെ വികാസം 199
—കെ. എം. ജോർജ്ജ്.

SREEKARYAM LIBRARY

ദൈമാസികം

പുസ്തകം ൪൭ | ൧൯൯൯ ധനു, മകരം | ലക്കം ൫

നവ്യസാഹിത്യദർശനം

പി. എം. ശങ്കരൻ നമ്പ്യാർ, എം. എ., എൽ. റ്റി.

ഒന്ന്

ഭൗതികശാസ്ത്രങ്ങളിലും അദ്ധ്യാത്മാഗമങ്ങളിലും, താന്താങ്ങളെ സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള വിജ്ഞാനപാരമ്പര്യത്തിന്റെ ഗുണമായവിധം, പ്രാമാണികന്മാരായ പല പാശ്ചാത്യന്മാരും ഭാരതീയരും പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള കലാസിദ്ധാന്തങ്ങളും പലതും ഇന്നു പ്രചരിച്ചുവരുന്നുണ്ടല്ലൊ.

എന്നാൽ, ഈ സിദ്ധാന്തങ്ങളെല്ലാം നിത്യങ്ങളോ, നിരാക്ഷേപങ്ങളോ, സ്വീകാര്യങ്ങളോ ആണെന്നു പറയാൻപാടില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, മനുഷ്യജീവിതങ്ങളും അവയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളും എന്നും ഏകരൂപത്തിലിരിക്കുന്നവയല്ല. ദേശകാലനിമിത്തങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു പ്രതിക്ഷണം വേഷം പകർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ് അവയുടെ സ്വഭാവം. കലാരൂപങ്ങളിലും, തദ്ഗ്രഹണം കാലസിദ്ധാന്തങ്ങളിലും ഈ വ്യത്യാസങ്ങൾ കാണാതെതരമില്ല. കലകളുടെസ്വരൂപത്തെയും അവയുടെ പ്രാണസ്വീകാര്യമെന്നു ഗണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സൌന്ദര്യത്തെയും പറഞ്ഞിട്ടുള്ള മതങ്ങളും വിശേഷിച്ചും, വിവിധങ്ങളും, പലപ്പോഴും പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളും, വ്യക്തമായ യാതൊരു ബോധത്തെയും ഉണ്ടാക്കാൻ മതിയാവാത്തവയുമാണെന്നു നമ്മളിൽ പലർക്കും ഇന്നു തോന്നുന്നതിൽ ആശ്ചര്യവുമില്ല.

പ്രകൃതിയുടെ അനുകരണം, ചേതോവികാരത്തിന്റെ പ്രകാശനം, സൌന്ദര്യനിർഭരമായ ആത്മാവിന്റെ അഭിവ്യക്തി, ദ്രഷ്ടാവിനേയും ദൃശ്യത്തെയും തമ്മിൽ യോജിപ്പിക്കുന്ന ഉപായം, കലാകാരന്റെ വിനോദത്തിനുള്ള ഉപകരണം, അപ്രാപ്തങ്ങളും വാസനാരൂപേണ മനസ്സിൽ ലയിച്ചുകിടക്കുന്നവയുമായ രത്യഭിലാഷങ്ങളുടെ പ്രകടനം, എന്നും മറ്റും കലയെപ്പറ്റി എങ്ങനെതന്നെവർണ്ണിച്ചാലും, അതിന്റെ ആത്മഭൂതമായ ധർമ്മമെന്തെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. ഇതുപോലെതന്നെ, സൌന്ദര്യം ദൃശ്യപദാർത്ഥനിഷ്ഠമാണെന്നോ, ദ്രഷ്ടാവിന്റെ മനോഭാവത്തിലിരിക്കുന്നതാണെന്നോ, ഉഭയനിഷ്ഠമാണെന്നോ ഉള്ളപക്ഷാന്തരങ്ങളും അതിന്റെ സ്വരൂപത്തെ ദുർഗ്രഹമാക്കുകയും സൌന്ദര്യതത്വത്തെത്തന്നെ നിഷേധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇന്ദ്രിയാതീതമായ ഒരു തത്വവിശേഷമാണ് സൌന്ദര്യം എന്നു ചിലർ പറയുമ്പോഴും, അതു ജ്ഞാനേ

ങ്ങളിൽ കൂടി ഗോചരീഭവിക്കുന്ന പരമാത്മാവാണെന്നു മറ്റു ചിലർ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു ഒരുകൂട്ടർ അതിനെ വിശ്വജനനിയായ ഒരു ആത്മാനുഭൂതിയെന്നും, മറ്റൊരുകൂട്ടർ, മനുഷ്യഭാവനയുടെ വൈഭവം കണ്ടുപിടിത്തമെന്നും വർണ്ണിക്കുന്നു. സൌന്ദര്യം, രസം, ആനന്ദം, ആത്മാവു്, ഇതെല്ലാം ഉപാധിഭേദങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭിന്നമായ ഒരേ അദ്വൈതതത്വം തന്നെയാണെന്നു സിദ്ധാന്തിക്കുന്നവരും ധാരാളമുണ്ടു്.

കലാവിഷയങ്ങളായ ഇത്തരം ഊഹാപോഹങ്ങളേയും വൈഷമ്യങ്ങളേയും പറ്റി കായ്മയായാലോചിച്ചിട്ടുള്ള നവീനചിന്തകന്മാരിൽ പ്രഥമഗണനീയനാണു ടോൾസ്റ്റോയി. ഇദ്ദേഹം, 'കലയെന്നാലെന്തു്?' എന്ന തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അന്നു നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന പ്രമാണപ്പെട്ട സൌന്ദര്യസിദ്ധാന്തങ്ങളെ അപഗ്രഥിച്ചു വിവേചിക്കുകയും, ഒടുവിൽ, അനിയതരൂപമായ ഒരു സൌന്ദര്യതത്വത്തെ ആസ്പദമാക്കി കലയുടെ സ്വരൂപം നിർണ്ണയിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു യുക്തിയുക്തമായി പ്രതിപാദിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

കലാകാരന്മാരും, കലാനിരൂപകന്മാരും കലയെന്തെന്നു മനസ്സിലാക്കാതെ, സ്വസ്വധർമ്മങ്ങളിൽനിന്നു പതറി, അന്യോന്യം പൊരുത്തമില്ലാതെ, തോന്നിയപാട്ട പെരുമാറിവരുന്ന ഒരു ദുഷിച്ച കലാലോകമാണു അദ്ദേഹം തൽക്കാലം കണ്ടതു്. കലകം അവയുടെ സ്വാഭാവികവും ധന്യവുമായ രൂപമുപേക്ഷിച്ചു, പല കള്ളവേഷങ്ങളും കെട്ടി പുറത്തിറങ്ങുകയും, ശാസ്ത്രകാരന്മാരും നിരൂപകന്മാരും, അവയുടെ പാകത്തിനുള്ള മിഥ്യാപ്രമാണങ്ങൾ വെച്ചു അവയുടെ വിലമതിയ്ക്കുകയും ചെയ്തുതുടങ്ങിയപ്പോളതേ മേൽപ്രസ്താവിച്ച അനവസ്ഥ വന്നുചേർന്നതു്.

അദ്ദേഹം പറയുന്നതിന്റെ വഴിയിതാണു്. കലാവിദ്യകളുടെ അധഃപതനത്തിനുള്ള മുഖ്യകാരണം, കലാകാരന്മാർക്കു കിട്ടുന്ന അമിതമായ പ്രതിഫലവും, അതിനെത്തുടർന്നു വന്നുചേരുന്നതൊഴിൽ വ്യവസ്ഥകളുമാണു്. ഓരോ ശില്പവേലയെ സംബന്ധിച്ചും അതതിന്റെ പ്രത്യേക തൊഴില്പാരും, വ്യവസായങ്ങളും, വ്യാപാരനിലവാരങ്ങളും സമുദായത്തിൽ വന്നതോടുകൂടി കലാനിർമ്മാണം ചിലരുടെമാത്രം അധികാരത്തിൽപ്പെട്ടതാണെന്നൊരു ധാരണയും പൊതുവിലുണ്ടായിത്തീർന്നു. അപ്പോഴം ഇവരുടെ കൃതികൾക്കു പ്രതിഫലം കൊടുത്തുവാങ്ങാൻ ചില കച്ചവടസംഘങ്ങളും സ്ഥാപിതമായി. ഇതിനെത്തുടർന്നു ഈ കലാകാരന്മാർ വില്പനയ്ക്കു തയ്യാറാക്കുന്ന ചരക്കുകളുടെ ഗുണദോഷംനോക്കി തരം തിരിച്ചുകാണിക്കാൻ ചില 'നടവ'ന്മാരും, സെനിമാപ്രദർശനങ്ങളും നാടകങ്ങളും മറ്റും കുത്തകയെടുത്തുനടത്താൻ ചില ദല്ലാളന്മാരുമുണ്ടായിവന്നു. ഇവരെപ്പേരും കലാകാരന്റെ പ്രയത്നത്തേയും മനോഭാവത്തേയും പലവഴിതിരിച്ചു കച്ചവടയോഗ്യതയുള്ളതാക്കിത്തീർക്കുന്നു. ഈ കോലാഹലത്തിനിടയിൽ, കള്ളനോട്ടുകളും കള്ളനാണയങ്ങളും പുറത്തുവരുമ്പോലെ, പൊട്ടച്ചരക്കുകളും വന്നു കയറിയാൽ, അവയേയും കൂട്ടത്തിൽ ചെലവാക്കാനുള്ള പൂച്ചവിദ്യകളും പലതരത്തിലപ്പെട്ടു. പൊതുജനങ്ങളുടെ ജ്ഞാനശൂന്യതയെ ഇത്തരം കലാനിർമ്മിതികൾകൊണ്ടു വേണം ശമിപ്പിക്കാൻ. ആരോഗ്യവിജ്ഞാനീയപ്രകാരം ഹിതവും പഥ്യവും ആയ ആഹാരം ഇന്നതാണെന്നറിഞ്ഞാലും, മുൻകൂട്ടി തയ്യാറാക്കി പീടികയിൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന ഭക്ഷണദ്രവ്യങ്ങൾ ഹിതാഹിതപരിശോധനകൂടാതെ വാങ്ങി ക്ഷുത്തുപൊറുപ്പിക്കാൻ നിർബ്ബന്ധിതരായ വഴിപോക്കരെപ്പോലെയായി കലാരസികന്മാരും. അവിടവിടെ ഓരോരോ പേരും പറഞ്ഞു സ്ഥാപിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന കലാമന്ദിരങ്ങളും ഈ ദുഷിച്ച സമ്പ്രദായത്തെത്തന്നെ പുലർത്തിപ്പോരുന്നു. ഇതാണു് ഇന്നത്തെ കലകളുടെ നിലവാരം.

ടോൾസ്റ്റോയി തുടർന്നുപറയുന്നു. "കലാവിദ്യ വൈഭവം നേരംപോക്കോ വിനോദോപായമോ അല്ല. അതു് ഇതിലും വലിയ കാര്യമാണു്.

അതു മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ അന്തരംഗഭൂതമായ ഒരു തത്വമാണ്. എല്ലാവരും സാധാരണവാക്കുകൊണ്ടു പറയാവുള്ളതും, ധർമ്മനിഷ്ഠയുള്ള ചില സമുദായാംഗങ്ങൾമാത്രം സ്വജീവിതത്തിൽ അനുഭവംവരുത്തീട്ടുള്ളതുമായ സാഹോദര്യവും സൌഹാർദ്ദവും സാമാന്യമാക്കനുഭവപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുകയാണു കലയുടെ കർത്തവ്യം. പരസ്പരൈക്യത്തിലാണു മനുഷ്യരുടെ ശ്രേയസ്സു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതെന്ന പരമാർത്ഥത്തെ കേവലം യുക്തിവാദപരിധിയിൽ നിന്നു വിടുത്തി, അനുഭവമാർഗ്ഗത്തിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുവരികയാണു ഇന്നത്തെ കലയുടെ ധർമ്മമായിരിക്കേണ്ടതു്. ഇതിനെ തുടർന്നു്, ഇന്നു് നിലവിലിരിക്കുന്ന കയ്യുക്കിന്റെ സാമ്രാജ്യത്തിനു പകരം, മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ പരമലക്ഷ്യമായ ദിവ്യസാമ്രാജ്യത്തെ, വിശ്വപ്രേമത്തെ, പ്രതിഷ്ഠാപിക്കുക—ഇതുമാണു കലയുടെ പ്രയോജനം.''

ഭാഷ, എപ്രകാരം ബുദ്ധിവൃത്തികളായ വിചാരങ്ങൾവഴി, മനുഷ്യരിൽ സമാനങ്ങളായ വിജ്ഞാനങ്ങളുളവാക്കി അവരെ സോജിപ്പിക്കുന്നു, അപ്രകാരം, കല, മനോവൃത്തികളായ വികാരങ്ങൾവഴി, മനുഷ്യരിൽ സമാനങ്ങളായ അനുഭവങ്ങളുളവാക്കി അവരെ ഇണക്കിനിർത്തുന്നു എന്നാണു ടോൾസ്റ്റായിയുടെ മതം. അഥവാ, ഭാഷ, മനുഷ്യർതമ്മിൽ വിചാരവിനിമയം ചെയ്യാനുള്ള ഉപായമായിരിക്കുന്നപോലെ, കല, ചേതോവികാരങ്ങളെ ഒരു ഹൃദയത്തിൽനിന്നു ഹൃദയാന്തരങ്ങളിലേയ്ക്കു പകർത്താനുള്ള മാർഗ്ഗമാണ്. ഇതനുസരിച്ചു, കലാകാരൻ, തന്റെ മനസ്സിലുള്ള ഭാവങ്ങളെ അന്യഹൃദയങ്ങളിലേയ്ക്കു സംക്രമിപ്പിക്കണം എന്ന ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി പ്രയോഗിക്കുന്ന വിദ്യയാണു കല എന്നർത്ഥം വന്നു ചേരുന്നു.

ഭാരതീയർ സിദ്ധാന്തിച്ചിട്ടുള്ള ''ഭാവനാഭാവനം,'' ''ഹൃദയാനുപ്രവേശം'' തുടങ്ങിയ നയങ്ങളുംതന്നെയാണു ടോൾസ്റ്റോയിയും പറയുന്നതെന്നു സ്പഷ്ടമാണ്. വിശേഷിച്ചു്,

''അനുഭാവവിഭാവാനാം
വർണ്ണനാ കാവ്യമുച്യതേ
തേഷാമേവ പ്രയോഗസ്യ
നാടകം ഗീതാദിരഞ്ജിതം''

എന്നുപറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിവരണവും ഇവിടെ സ്മർത്തവ്യമാണ്.

ടോൾസ്റ്റോയിയുടെ കലാസിദ്ധാന്തങ്ങളും പലതും അനന്തരകാലീനന്മാരായ പ്രാമാണികന്മാർ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ധർമ്മവും, മതവും, ആസ്തിക്യവിശ്വാസവും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തീട്ടാണ് ഒരു കൃതിയുടെ ഗുണദോഷം നിർണ്ണയിക്കേണ്ടതു് എന്നും മറ്റും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയപ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കലാസിദ്ധാന്തങ്ങളെപ്പറ്റി 'ലൗകായതികമാർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട നവീനദാർശനികന്മാരാരുംതന്നെ സാമാന്യേന പ്രസ്താവിക്കാതേയുമായി.

എങ്കിലും, കലാഭിജ്ഞനും കർമ്മകുശലനുമായ ലെനിൻ, ടോൾസ്റ്റോയിയെപ്പറ്റിയും, റോമേയിൻ റോളൻഡിനെപ്പറ്റി ലെനിനും പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിവരങ്ങളിൽ ചിലതു, (1934, ജൂലായിമാസത്തിലെ മോഡേൺ റെവ്യു നോക്കുക) ഇവിടെ എടുത്തുകാണിക്കുന്നതായാൽ, അതു നവീന കലാദർശനത്തിന്റെ പോക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ സഹായിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

റോമേയിൻ റോളൻഡ്, ലെനിനെപ്പറ്റി ഇങ്ങനെപറയുന്നു.— മറ്റേതൊരുവനെക്കാളധികം, ജനകീയവിപ്ലവത്തിന്റെ ജീവന്നീദർശനമായിരുന്നു ലെനിൻ. കാല്പനികമായ മിഥ്യാലോകത്തിലേയ്ക്കു പിന്തിരിഞ്ഞു രക്ഷപ്പെടാൻ അയാൾ ഉദ്ദേശിച്ചില്ല. തന്റെ അടിയുറച്ച ഭൌതികസത്താബോധത്തെ അയാൾ കലാസിദ്ധാന്തങ്ങളിലേയ്ക്കും വ്യാപരിപ്പിച്ചു. നാഗരികപ്രഭാവത്തിന്റെ വരുതിയിൽ നിൽക്കുന്ന കലാകാരൻ വിശ്വാസ്യനല്ലെന്നും, കായ്കാലമടുക്കുമ്പോൾ, നിലവിലുള്ള സാമുദായിക ദുഃസ്ഥിതികളുടെ അകമ്പടിക്കാരനായ ഇയ്യാൾ, ജയിച്ചുനിൽക്കുന്ന കക്ഷിയിൽ ആദ്യവസാനത്തിനു വരാതിരിക്കയില്ലെന്നും,

ലെനിനു ഉറപ്പുണ്ടായിരുന്നു. സാമൂഹ്യികനായങ്ങളേയും അവയുടെ കാര്യകാരണ ഭാവാനുഗതങ്ങളായ വ്യതിയാനങ്ങളേയും തമ്മിൽ ഘടിപ്പിച്ച നോക്കിയതിന്റെ ഫലമായി, മനുഷ്യസമുദായത്തിന്റെ പുരോഗതി അവശ്യം ഭാവിയാണെന്നും അയാൾക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടു.

ടോൾസ്റ്റോയിയെ ഉദ്ദേശിച്ച ലെനിൻ പറയുന്നതിങ്ങനെയാണ്:— യാതൊരു വിപ്ലവത്തിൽനിന്നും ഭീതനായി ടോൾസ്റ്റോയി പരാങ്മുഖനായി ഭവിച്ചുവോ, അങ്ങനെയുള്ള വിപ്ലവത്തോടനുബന്ധിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേർ പറയുന്നതു ആശ്ചര്യമായും അസ്വാഭാവികമായും തോന്നാനിടയുണ്ട്. എന്നാൽ, ഞങ്ങളുടെ 1905 ലെ വിപ്ലവത്തിന്റെ സ്വരൂപം തുലോം ദുരൂഹമായിരുന്നു. അതിൽ പങ്കെടുത്ത പോരടിച്ചവരും വിവിധസാമൂഹ്യികവർഗ്ഗങ്ങളിൽ പെട്ടവരുമായ വളരെ ഭടന്മാരും, നേതാക്കന്മാർ പോലും, അന്നത്തെ സംഭവവികാസങ്ങളെപ്പറ്റി മുഴുവൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ചരിത്രദൃഷ്ടങ്ങളായ അനന്തരകാര്യപരിപാടികളിൽനിന്നും അവരെല്ലാം തിരിഞ്ഞുമാറുകയും ചെയ്തു. ഈ വഴിയിലൂടെ നോക്കുമ്പോൾ, അന്നത്തെ പരിവർത്തനകാലഘട്ടത്തിൽപെട്ട് കർത്തവ്യമൂഢമായി പകച്ചുനിന്ന കർഷകജനതയുടെ വ്യാകുലമനഃസ്ഥിതിയെയാണു ടോൾസ്റ്റോയിയുടെ അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നതു്, തൊഴിലാളിജനതയെ മദ്ദിച്ചമർത്തുന്നതോടൊപ്പം ആവശ്യത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതാരുന്നമായ മൂഢസ്വഭാവത്തിനും പരിഷ്കാരകേന്ദ്രങ്ങളായ രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ പുരോഗതിയോടൊപ്പം അവിടത്തെ ജനങ്ങളിൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന സമ്പത്സമൃദ്ധിയ്ക്കും തന്നിലുള്ള അപ്രതിഷേധ്യമായ അസമതുലം—ഹിംസാത്മകങ്ങളായ കയ്യേറ്റങ്ങളെപ്പറ്റി ഭരണസ്ഥാനത്തുനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന പരുഷാക്ഷേപങ്ങളും, അതേസമയംതന്നെ നീതിന്യായാദ്ധ്യക്ഷന്മാർ നിയമമന്ദിരങ്ങളിൽ കാട്ടിക്കൂട്ടുന്ന പ്രഹസനാച്ചടങ്ങുകളും—മുതലാളിമാരുടെ പൂഷണനായത്തെ കക്ഷമായി എതിർക്കുന്ന വിമർശകന്മാരുടെ ലഹളയും, സാമാന്യന്മാരായ പൌരന്മാരുടെ വീപ്ലവവ്യവസായവും—എല്ലാം പ്രതിഭാശാലിയായ ടോൾസ്റ്റോയി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളാണ്. പക്ഷെ, ഇതിനുപരി, 'ക്രൂരകർമ്മാക്കളായ ശത്രുക്കളുടെ നേർക്കു പോലും പ്രതിക്രിയയരുതു്' എന്നും ഈ മഹർഷിവര്യൻ നിയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിനെതിരായി, ദ്രോഹാനുഭൂതികളിൽനിന്നുണ്ടാവുന്ന അമർഷം, ഭാവ്യതരമായ ഭാവിയെക്കുറിച്ചുള്ള തീവ്രാഭിലാഷം, ഭൂതകാലത്തെ കെട്ടുപാടുകളിൽനിന്നു മുക്തിനേടാനുള്ള മോഹം, മനോരഥങ്ങളുടെ വൈഫല്യം, രാഷ്ട്രീയവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ കുറവു്, അവസാനമായി വിപ്ലവപരമായ അഭിനിവേശത്തിൽ വരുന്ന ജാഡ്യം, എന്നിതുകളും തത്തൽ പ്രകരണങ്ങളിൽ, ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിപാദനത്തിനു വിഷയമായിട്ടുണ്ട്. ചരിത്രപരമായും സാമ്പത്തികമായും വളരെ മുഖ്യങ്ങളായ ഈ സംഗതികളും, ജനകീയ വിപ്ലവസംരംഭങ്ങളുടെ വിജയത്തിനു മതിയായ ഒരുക്കങ്ങളും മുൻകൂടി ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നും, അത്തരം ഒരുക്കങ്ങളൊന്നും തൽക്കാലം ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നും സ്പഷ്ടമാക്കുന്നു. "ദുഷ്ടശക്തികളോടെതിർത്തു നില്ക്കരുതെന്ന" ടോൾസ്റ്റോയിയുടെ സിദ്ധാന്തമാണ് അന്നത്തെ വിപ്ലവോദ്യോഗം പരാജയത്തിൽ കലാശിച്ചതിന്റെ മുഖ്യകാരണം."

സുവ്യക്തലക്ഷണത്തോടുകൂടിയ ഒരു പ്രതിനികാലഘട്ടത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന പ്രാമാണികനായ ഒരു കലാകാരനെപ്പറ്റി ലെനിൻ പറയുന്ന മേൽപ്പടി അഭിപ്രായങ്ങളും—ഇതരകാലഘട്ടങ്ങളിൽ, വിശേഷിച്ചു പതിനെട്ടാംശതാബ്ദത്തിൽ, ഫ്രെഞ്ചു വിപ്ലവത്തിനുമുമ്പു ഫ്രാൻസിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന നേതാക്കന്മാരുടെ കാര്യത്തിലും സംഗതങ്ങളാണെന്നു കാണാം. തങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ, തങ്ങളറിയാതെതന്നെ തുടങ്ങിവെച്ച വിപ്ലവപരിപാടിയുടെ പരിണാമം എന്തായിരിക്കുമെന്നു വോൾട്ടയർ,

സ്സോ തുടങ്ങിയവക്കും, ടോൾസ്റ്റോയിയെപ്പോലെതന്നെ, ഒന്നും അനുദ്ദേശിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.''

ലെനിൻ, തന്റെ പരുത്ത തൂലികകൊണ്ട്, സ്നേഹസുന്ദരമായ ഭാവത്തിൽ വരച്ചുണ്ടാക്കിട്ടുള്ള ടോൾസ്റ്റോയിയുടെ ചിത്രമിങ്ങനെയാണ്. സാമുദായികങ്ങളായ മിഥ്യാചാരങ്ങളേയും അനീതികളേയും ടോൾസ്റ്റോയി ആക്ഷേപിച്ച വെളിപ്പെടുത്തി. പക്ഷെ അവയുടെ പരിഹാരത്തിനുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം സാവധാനമായ ഒരു വിപ്ലവമാണെന്നുവന്നപ്പോൾ, ഭയഭ്രാന്തനും കോപാന്ധനുമായ അയാൾ, അതിൽനിന്നു പിൻവലിഞ്ഞു സന്യാസത്രമിയെ ശരണംപ്രാപിച്ച. ഉദിച്ചുവരുന്ന സൂര്യന്റെ കരങ്ങളെ ശപഥംകൊണ്ടു തടയാൻ നോക്കി!

ഇതുയും പറഞ്ഞതിൽനിന്നു, നവീനകലാദർശനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവാണു ടോൾസ്റ്റോയി എന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽ വലിയതെറ്റൊന്നുമില്ല. കലാവിദ്യകൾ സാമാന്യനയും, കാവ്യാദിസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ വിശേഷിച്ചും, മനുഷ്യരെ സമാനമനോഭാവബദ്ധരാക്കി നിർത്താൻ പര്യാപ്തമായ ഉപായമാണെന്നുപ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിൽനിന്നു, സദാചാരങ്ങളോടൊപ്പം അസദാചാരങ്ങളേയും പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ശക്തിയുള്ളതാണു കലയെന്നും, അതുകൊണ്ട്, അതിനെ ഒരു പ്രചാരണോപകരണമാക്കുന്നതു മതധർമ്മാനുശാസനങ്ങൾക്കും മനുഷ്യനീതിയ്ക്കും അനുഗുണമായ വിധത്തിലായിരിക്കണമെന്നും അദ്ദേഹത്തിനഭിപ്രായമുള്ളതായി നാം മനസ്സിലാക്കണം.

പക്ഷെ, പുരുഷകാരത്തിനേറെയും അർത്ഥസ്രുതിനേറെയും രക്ഷയിൽ നിൽക്കുന്ന തങ്ങളുടെലോകത്തിൽ, മതധർമ്മങ്ങളും കൊണ്ടോ, വേറെ മിഥ്യാപ്രമാണങ്ങളും കൊണ്ടോ, പ്രയോജനമില്ലെന്നും, സാമുദായിക യോഗക്ഷേമസാധനമായ ഭൌതികസത്താപ്രത്യയമാണു തങ്ങളും സർവ്വോപരി മാനിക്കുന്നതെന്നുമാണു നവീന ദാർശനികന്മാർ പറയുന്നതു്. ഇന്നു ലോകത്തെ എതിരിട്ടുനിൽക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും ഒരുപക്ഷെ ലോകത്തോളം തന്നെ പഴക്കമുള്ളവയായിരിക്കാമെങ്കിലും, അവ പരിഹാരമില്ലാത്തവയാണെന്നു വാൻപാടില്ല. നമ്മുടെ ഇന്നത്തെലോകത്തിൽ, ചുരുക്കം ചിലധനാഢ്യന്മാക്കും മാത്രം, അവനവൻ പ്രയത്നിച്ചുണ്ടാക്കാത്ത സമ്പത്സമൃദ്ധിയനുഭവിച്ചു സുഖിക്കുന്നതെന്തുകൊണ്ട്? ബഹുഭൂരിപക്ഷം ജനങ്ങളും, തങ്ങളുടെ പ്രയത്നഫലമനുഭവിക്കുവാൻ തരപ്പെടാതെ ക്ലേശിക്കുന്നതെന്തുകൊണ്ട്, കായ്ശേഷിയും ബുദ്ധിശക്തിയുമുള്ള മനുഷ്യക്കാർ നിത്യദാസന്മാരും, അനക്ഷരമൂർത്തികളായ ഗർഭശ്രീമാന്മാർ സർവ്വാധ്യക്ഷന്മാരുമായിരിക്കുന്നതെന്തുകൊണ്ട്?, എന്നു തുടങ്ങിയ ചോദ്യങ്ങൾക്കു പലരും പലവിധത്തിലും സമാധാനം പറയുന്നുണ്ട്. സാമുദായികസമതാവാദികളും ഇതിനു ചില സമാധാനങ്ങളാലോചിച്ചുപറയുന്നുണ്ട്. ലോകയാത്രയിൽനിന്നു പിന്തിരിയാനോ, ഐഹികത്തിൽ കിട്ടാൻ കഴിയാത്ത ശ്രേയസ്സു പാരത്രികത്തിൽ കൈവരുമെന്നു സമാധാനിക്കാനോ ഇവർതയ്യാറില്ല. പരലോകം ഒന്നുണ്ടെന്നുവരട്ടെ, ഇല്ലാതെപോകട്ടെ, അതിനെപ്പറ്റിയല്ല അടിയന്തിരമായി വിചാരിപ്പാനുള്ളതു്. തങ്ങളുടെ വ്യാപാരരംഗം ഇവിടെയാണ്, ഇന്നത്തെലോകത്തിൽ ഇവിടെ വച്ചുകൊണ്ടതന്നെ, മേല്പറഞ്ഞ അസമതകളേയും അനീതികളേയും പരിഹരിച്ച, ഭൌതികങ്ങളും, സുന്ദരങ്ങളും, വൈജ്ഞാനികങ്ങളുമായ ജീവിതസുഖങ്ങളും എല്ലാവർക്കും ഒരുപോലെ അനുഭവിക്കാറാവണം എന്നാണിവരുടെ ലക്ഷ്യം. ''ലോകാ: സമസ്താ: സുഖിനോഭവന്തു'' എന്നുള്ളപ്രമാണം ഏട്ടിൽമാത്രം ചരിതാർത്ഥമായാൽപോരാ, നാട്ടിലും ചരിതാർത്ഥമാവണം. ഒരുവനു സുഖമനുഭവിക്കണമെങ്കിൽ, മറെറാരുത്തനേയോ, ഒരുജനസമൂഹത്തെ ഒട്ടാകേയോ, ദ്രോഹിച്ചിട്ടുവേണമെന്നില്ലല്ലോ. എല്ലാവർക്കും

സൈരമുണ്ടാകുന്ന ഒരുദിവസം സൃഷ്ടിക്കാനുള്ള തീവ്രാവേശത്തിന്റെ ഫലമായിട്ട് ഇവർ എന്നും അസന്തുഷ്ടന്മാരാണ്. ഓരോരോ ആവശ്യങ്ങളുടെ ബോധം വരുമ്പോളുണ്ടാവുന്ന ഈ അസംതൃപ്തിയത്രേ സ്വാതന്ത്ര്യബോധത്തിന്റെ ലക്ഷണം. പരിഗതങ്ങളായ അവസ്ഥാവിശേഷങ്ങളെ ജീവിത പ്രയോജനങ്ങൾക്കുപകരിക്കുംപടി പരിഷ്കരിക്കുകയാണ ഓരോസമുദായത്തിന്റെയും കർത്തവ്യം. "തത്വജ്ഞന്മാർ ലോകപ്രകൃതിയെപ്പറ്റി പല പരിഛിലും വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുണ്ട്; പക്ഷെ നമ്മുടെ ആവശ്യം ആ ലോകപ്രകൃതിയെ രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുകയാണ്" എന്നു മാർക്സ് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതനുസരിച്ച്, ഇന്നത്തെ സമുദായഘടനയെ ഒന്നു അഴിച്ചു പണിയാനാണ് ഇവരുടെ ഉദ്യമം. എന്നാൽ ഇത്തരത്തിലൊരു പുതിയ ഘടന ആവശ്യമാണെന്നു് മതപ്രവർത്തകന്മാരും സമ്മതിയ്ക്കുന്നില്ല. ജീവിതത്തിലെ അസമതകളും അനീതികളും അവരും കാണായ്കയില്ല. പക്ഷെ അവർ ഇതിനെടുത്തവഴി ഒന്നുവേറെയാണെന്നേ ഉള്ളു. ബാഹ്യലോകത്തെ മാറ്റുന്നതിനു പകരം, ആത്മസംസ്കാരദ്വാരാ ഓരോരുത്തനും അവനവന്റെ മനോഗതി സ്വല്പം മാറ്റിയാൽ മതിയെന്നാണ് അവർ പറയുന്നതു്. എന്നാൽ സാമുദായിക സമതാവാദികളും ഇതുകൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടുന്നില്ല. മനുഷ്യമനോഗതിയിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നതാകട്ടെ ഇതിനെയെല്ലാം സമുദായഘടനയിലും മാറ്റം അവശ്യംവരുത്തണമെന്നാണിവരുടെ ശാഠ്യം. ഇതിനുതകുന്ന സകല തന്ത്രങ്ങളും തങ്ങളും പ്രയോഗിക്കാനൊരുക്കവുമാണ്. പ്രകൃതത്തിൽ, കലാവിദ്യകളെ, വിശേഷിച്ചും ശബ്ദാത്മകങ്ങളായ കാവ്യാദികളെ ഈ പുതിയ ലോകഘടനയ്ക്കുപകരിക്കുന്ന കരുക്കളായിട്ടാണിവർ ഗണിക്കുന്നതു്. യഥാസ്ഥിതികന്മാരുടെ ലോകത്തെ സൃഷ്ടിച്ച, വാഴ്ത്തി, പുകഴ്ത്തി ഇന്നത്തെനിലയിലെത്തിക്കാൻ—ശക്തിധരന്മാരായ സേച്ഛാപ്രഭുക്കളുടെ ഗുണങ്ങളെ പ്രചരിപ്പിച്ച ജനസാമാന്യത്തെ അമർത്തിനിർത്താൻ—സമർത്ഥമാണെന്നു തെളിഞ്ഞിട്ടുള്ള കാവ്യകലകൊണ്ടന്നേ, മേല്പടിലോകത്തെ ഉടച്ചുവാർക്കുന്നതും സാദ്ധ്യമാണെന്നതിനു സംശയമില്ല.

എന്നാൽ, ഇതിനു പാകത്തിലുള്ള കാവ്യങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതു പഴയ കണക്കിലായാൽ പോരാ—കാവ്യാദികളുടെ ഉപാദാനകാരണങ്ങളായ ശബ്ദാർത്ഥങ്ങളേയും, അവയുടെ ശക്തിവിശേഷങ്ങളേയും, സർവ്വോപരി, കാവ്യത്തിന്റെ വിളനിലമായ സമുദായത്തേയും പറ്റി നിഷ്കൃഷ്ടമായ ജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചതിനു ശേഷമേ, കാര്യത്തിനു പറ്റിയ കാവ്യങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാൻ കലാകാരനു കഴികയുള്ളു. അതുകൊണ്ടു, താഴ്വരവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുകയാണ് ആദ്യം വേണ്ടതു്.

മലയാളസാഹിത്യം*

വിജയൻ

ആധുനികഭാഷയുടേയും സംസ്കാരത്തിന്റേയും പ്രേരകശക്തിക്ക് അധീനമാകുന്നതിനു മുമ്പുള്ള മലയാളസാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചു നാം ഇന്നെക്കുറച്ചേ അറിയുന്നുള്ളൂ.

ഡക്കാൻ അദ്ധ്യാപീഠിൽ ഉടനീളം ഉണ്ടായ ആര്യദ്രാവിഡസങ്കരം കേരളത്തിൽ അതിന്റെ പാരമ്യംപ്രാപിച്ചു് ഇരുവർഗ്ഗവും തമ്മിലുള്ള ആത്യന്തികമായ സങ്കലനംകൊണ്ടു് പ്രബുദ്ധമാകുകയുണ്ടായി. മസ്തിഷ്കവും മാംസപേശിയും ഒരുപോലെ പുഷ്ടമായ പുരുഷനുള്ള ഒരു ജനവർഗ്ഗം; സംസ്കൃതത്തിന്റെ ഗാംഭീര്യവും തമിഴ്വാണിയുടെ മാധുര്യവും മറ്റെല്ലാ സൗഭാഗ്യങ്ങളും തികഞ്ഞ ഒരു സമ്പന്ന സാഹിത്യം—ഇവയാണു് ഇതിന്റെ ഫലമായി ഉയർന്നു വന്നതു്.

നമ്മുടെ ആദ്യകാലസാഹിത്യകൃതികളും ഒന്നുകിൽ സംസ്കൃതപുരാണങ്ങളുടെ തർജ്ജമകളാണു്; അല്ലെങ്കിൽ പുരാണികേതിവൃത്തം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള സ്വതന്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും. കുറേയേറെ താന്ത്രവികയായ ചമ്പുവിന്റെയും കഥകളിയുടേയും തുള്ളലിന്റേയും കാര്യം പോകട്ടെ, പരിഷ്കാരികളിൽ പോലും പുരാതനാചാര്യന്മാർ അസുലഭമായ കല്പനാവൈഭവവും മികച്ച കലാചാതുരിയും പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവരുടെ മഹത്തായ നോട്ടങ്ങളിലേയ്ക്കു തിരിഞ്ഞുനോക്കുമ്പോൾ മലയാളിയ്ക്കു് അഭിമാനപുളകിതനാകുവാൻ കഴിയുന്നു.

ഇതിനെത്തുടർന്നു സുസ്പഷ്ടമായ ഒരു അധോഗമനമാണു് ദൃശ്യമാകുന്നതു്. പതിനാലാം ശതകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധമാകുമ്പോഴേയ്ക്കും അതുപരിപൂർണ്ണമാകുന്നു. സജീവങ്ങളായ കല്പനകൾ അദൃശ്യമായിത്തുടങ്ങി. കലാപരമായ ആത്മീയ പ്രചോദനത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു് ബൗദ്ധികപ്രയത്നവും വികാരപരമായ ആത്മാർത്ഥതയുടെ പകരം വികാരാഭാസപ്രകടനങ്ങളും ആയിത്തീർന്നു. ജീവിതംതന്നെ അചേതനമായിക്കഴിഞ്ഞു; അതോടൊപ്പം സാഹിത്യമാകട്ടെ മന്ദവും, അലസവും, സ്വപ്നാടനാത്മകവും വികൃതമാംവിധം ഐന്ദ്രിയവും ആകുകയായി.

നിശ്ചേഷ്ടവും നിർജ്ജീവവും ആയ ഈ 'ഒടിവുകാല' സാഹിത്യത്തിന്റെ നീചതമമായസാമ്പിളുകളും അക്കാലത്തെ ഐന്ദ്രിയകാവ്യങ്ങളിൽ കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിയും; അതിലെ ഉത്തമകൃതികളും സമാനസംസ്കൃതകാവ്യങ്ങളുടെ നിഷ്പ്രഭങ്ങളായ അനുകരണങ്ങളായ മഹാകാവ്യങ്ങളിലും. ഈ മഹാകാവ്യങ്ങളും അനേകം സർഗ്ഗങ്ങളിൽ, ആയിരക്കണക്കിനുള്ള വരികളിൽ, പണിപ്പെട്ട വാർത്തെടുത്ത ദീർഘകൃതികളാണു്. നെടുനീളം തുങ്ങിനില്ക്കുന്ന പൊള്ളയായ അലങ്കാരങ്ങൾക്കും ശബ്ദക്കസർത്തുകൾക്കും പുറമെ യഥാർത്ഥകാവ്യാനുഭൂതിയുടെ മിന്നിച്ചകളും ഇവയിൽ കാണാം.

ഇതേ കാലഘട്ടത്തിൽത്തന്നെ കേരളവർമ്മയുടെ ശാകുന്തളതർജ്ജമയെ പിന്തുടർന്നു്

---

*അഖിലേന്ത്യാ റേഡിയോ മദ്രാസ് നിലയത്തിൽ നിന്നു് കൈനിക്കര കുമാരപിള്ള മലയാള സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചു് ഇംഗ്ലീഷിൽചെയ്ത പ്രഭാഷണത്തിന്റെ സംഗ്രഹം. (സാമവാരം)

സംസ്കൃത നാടകങ്ങളുടെ പരിഭാഷകളും, അവയുടെ ഛായയിൽ കുറെ സ്വതന്ത്ര നാടകങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ആംഗലസാഹിത്യത്തിന്റെ വിപുലങ്ങളായ കലവറകളും മലയാളിക്ക് മലക്കെ തുറന്നു കൊടുക്കുകയും, അതുവഴി, ഈ യുഗത്തിൽ ഉണ്ടായ സാഹിത്യനവോത്ഥാനത്തിനു് നിലമൊരുക്കുകയും ചെയ്തത് പരക്കെപ്പുകഴ്ത്തപ്പെടുന്ന പിടിച്ച ആംഗല വിദ്യാഭ്യാസമായിരുന്നു.

ഈ പുതിയ പരിചയത്തിൽ നിന്നുണ്ടായ ആദ്യത്തെ സാഹിത്യപുഷ്പമാണ് നോവൽ. ഞങ്ങളുടെ ഏറ്റവും പഴയ ചില നോവലുകളും ഏറ്റവും നല്ലതു കൂടിയാണെന്ന കാര്യം അത്ഭുതകരമായിത്തോന്നാം. ആ രണ്ടു അഗ്രയായികളുടെ അസാമാന്യമായ പെരുമയ്ക്കു് സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ട്, ഈ വസ്തുത. സി. വി. രാമൻപിള്ളയുടെ ചരിത്രാഖ്യായികകളും—പ്രത്യേകിച്ചു് 'ധർമ്മരാജാവും' 'രാമരാജബഹദൂരും';—വിശ്വസാഹിത്യത്തിലെ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ പെട്ട ഇതരകൃതികളുമായി തോളുരുമ്മുന്നവയാണ്. സാമൂഹ്യനോവലിന്റെ വകുപ്പിൽപെടുന്ന ചന്തുമേനോന്റെ 'ഇന്ദുലേഖ'യിലും 'ശാരദ'യിലും മധുരമായ ഭാവനയും ധീരമായ, യാഥാതഥ്യവും ആശ്ചര്യകരമാംവിധം ഇണങ്ങിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു.

നാടകവും നോവലും രണ്ടാംതരം കലാകാരന്മാരുടെ കയ്യിൽപെട്ടു് വളരെ വേഗം അധഃപതിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. വിശ്വസാഹിത്യത്തിൽ ഏതിലേയും ശകാരകൃതികളോടു കിടപിടിക്കുന്ന 'ചക്കീ ചങ്കര'വും 'പരങ്കോടീ പരിണയവും' ഉഗ്രമായ സംഹാരശക്തിയോടുകൂടി ഈ കാമ്പില്ലാത്ത ആവേശത്തെ തടുത്തു തകർത്തിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അവ എത്രത്തോളം പിന്നേയും അധഃപതിക്കുമായിരുന്നുവെന്നു പറയുക വിഷമം.

മഹാ പണ്ഡിതനും വിമർശകകവിയും ആയ എ. ആർ. രാജവർമ്മയാണ് നവപ്രബുദ്ധതയുടെ നിർഭയനായ പ്രവാചകൻ. സാഹിത്യവ്യവസായത്തിലെ പാരതന്ത്ര്യത്തിനും അടിമമനോഭാവത്തിനും എതിരായി അദ്ദേഹം തന്റെ ശക്തമായ സ്വരം ഉയർത്തി.

പദ്യസാഹിത്യത്തിൽ (ശരിക്കും ഭാവഗാനങ്ങളല്ലെങ്കിലും) ഭാവാത്മകങ്ങളായ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളും ഈ നവചൈതന്യത്തിന്റെ മുന്നോടിയായിരുന്നു. വി. സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കരും കുമാരനാശാനും ആണ്, മാർഗ്ഗദർശകർ. ഈ എളുപ്പം കൂടിയ സാഹിത്യരൂപം ഉടൻ വികാസം പ്രാപിച്ചു. അനേകം പ്രതിഭാശാലികളായ യുവകവികളും ഈ കളരിയിൽ പയറ്റിത്തുടങ്ങി. ആശാനും, വള്ളത്തോളും, ഉള്ളൂരും, നാലപ്പാട്ടും സമ്മാനിച്ച കൈരളിയുടെ അസംഖ്യം ഉത്തമഗാനങ്ങൾക്കു് നാമീ പ്രസ്ഥാനത്തോടാണ് കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്.

ഇങ്ങിനെ ആംഗലവാണി അവളുടെ വിപുലങ്ങളും വിവിധങ്ങളും ആയ നവീന മാതൃകകളും പ്രവണതകളും മിഴിവുവരുത്തി മലയാളിക്കു് കാട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കെത്തന്നെ, ഇന്ത്യ അവളുടെ ദീർഘകാല രാഷ്ട്രീയ നിദ്രയിൽനിന്നും ഉണർന്നെഴുന്നേറ്റിരുന്നു. ദേശീയമായ ഈ ഉയർത്തെഴുന്നേല്പിന്റെ വീചികൾ ഒന്നിനു പിറകെ ഒന്നായി ധീര ശബ്ദങ്ങളുടെ ഇടിയും മുഴക്കവും ആവഹിച്ചുകൊണ്ടു് തെക്കോട്ടു് അലച്ചുകയറുകയായി.

ഈ നവോദയത്തിന്റെ വെളിച്ചവും അസ്വസ്ഥതയും കൊണ്ടു് ആവേശഭരിതനായ വള്ളത്തോൾമഹാകവി, വികാരസമ്പന്നങ്ങളായ ഭാവഗാനങ്ങളിലൂടെ, തന്റെ ആത്മാവിന്റെ ചലനങ്ങൾക്കു് രൂപം നല്കുവാൻ തുടങ്ങിയതു മുതലാണ് ആധുനിക മലയാളസാഹിത്യം. അചേതനമായ അതീതകാലത്തിന്റെ ഇരുണ്ട മന്ദിരത്തിൽനിന്നു് ഒരു നാളം വർത്തമാനത്തിലേയ്ക്കു് കടത്തിച്ചു; സുധീരം അതിന്റെ അംശുക്കളെ ഭാവിയിലേക്കു വീശുവാൻ തുടങ്ങി.

ദുഃഖബന്ധമായ സംസ്കൃതവൃത്തത്തിന്റെ പിടിയിൽനിന്നു് വള്ളത്തോൾ മലയാളകവിതയെമോചിപ്പിച്ചു്, പ്രാചീനാചാര്യന്മാർ സമർത്ഥമാംവിധം നിർമ്മിച്ചു് പൂർണ്ണസൗഭാഗ്യംവരുത്തി ഉപയോഗച്ചിരുന്ന ശ്ലഥബന്ധവും സംഗീതാത്മകവും ആയ ദ്രാവിഡഗാനമാതൃകകളും സ്വീകരിക്കയും ചെയ്തു.

ഭാവപരതയിൽ വള്ളത്തോൾ വിജയിച്ചു. സഹജവും സമ്പന്നവും ആയ വികാരങ്ങൾ, സുന്ദരവും വിചിത്രവും ആയ ചിത്രണചാതുരി, പ്രസാദപൂർണ്ണവും സുഭഗവും ആയ രചനാരീതി—ഇവയെല്ലാം ചേർന്നു് വള്ളത്തോളിനെ ഒരതുല്യഭാവഗായകനാക്കി ഉയർത്തുന്നു.

ഉള്ളൂർ ഉടൻ അനുഗമിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗീതങ്ങളും ഭാവഗാനധർമ്മങ്ങളിൽ സമ്പന്നങ്ങളാണു്. പക്ഷേ, ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് സ്വയം അറിയാതെതന്നെ പാണ്ഡിത്യവും ഉപദേശപരമായ പ്രജ്ഞയും കവിതയെ ഗ്രസിക്കുന്നു.

ആശാൻ ഇവരിൽ നിന്നെല്ലാം ഒഴിഞ്ഞുനില്ക്കുന്നു. ഈ ലോകത്തിൽ അശ്രുഭാഷ്പീയും മറ്റേലോകത്തിൽ സൗഭാഗ്യങ്ങളും കാണുന്ന തത്വചിന്തകനായ ഒരു കവിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ഏറ്റവും ഭാവാത്മകമെങ്കിലും ആശാന്റെ കവിത തികച്ചും തത്വചിന്താപരവും സന്മാർഗ്ഗപ്രബോധകവും ആണു്. അതു ജീവിതത്തിന്റെ അടിയോളമെത്തുന്നു; അതിലെ ഉത്തമരത്നങ്ങൾ സ്ഥലകാലങ്ങളെപ്പോലും അതിജീവിക്കുന്നവയാണു്. കരഞ്ഞുതോരാത്ത കണ്ണുനീരിന്റെ ഭാരത്താൽ കനപ്പെട്ടതാണവ; തീവ്രമായ ചിന്തയുടെ മധുരമായ വിഷാദസ്പർശമായ അവയിൽ ഉടനീളം തങ്ങിനില്ക്കുന്നു.

ഇവരാണു് മലയാളകവിതയുടെ ആധുനികയുഗത്തിലെ മൂന്നു മുഖ്യ മഹാരഥന്മാർ.

കവിത അവളുടെ പൗരാണിക വിഭ്രാജകവും വലിച്ചെറിഞ്ഞും രാജാക്കന്മാരുടേയും പ്രഭുക്കന്മാരുടേയും അന്തഃപുരങ്ങളിൽ നിന്നിറങ്ങിപ്പോന്നും, പാവങ്ങളുടെ കുടിലുകളിലെത്തി മൂലങ്ങളായ പദങ്ങൾവച്ചു് സ്വാഭാവികമായ മാർഗ്ഗത്തോടുകൂടി നൃത്തം ചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങി. അവൾതെരുവിലെ സ്ത്രീയുടേയും പുരുഷന്റേയും കൈപിടിച്ചു് പാടി; കരഞ്ഞു, ചിരിച്ചു.

ഉടൻ രംഗം മുഴുവൻ യുവപ്രതിഭകളുടെ തീവ്രമായ പരിശ്രമംകൊണ്ടു മുഖരിതമാവുകയാണു്. അതിൽവളരെപ്പേർ സമ്പന്നന്മാരായിരുന്നു; വിലയുറ്റ സംഭാവനകൾ അവരുടേതായി ലഭിച്ചിട്ടുമുണ്ടു്. പക്ഷേ, ശുഷ്കവും പ്രചോദനവും പരക്കെ ഒന്നുതന്നെയായിരുന്നു. ഈ നൂതനാവേശം ഇടുങ്ങിയിടുങ്ങി നശിച്ചുപോകുമോ എന്നുപോലും തോന്നിപ്പോയി. പക്ഷേ, ഇതിൽനിന്നെല്ലാം വിഭിന്നമായ ഒരു നവീനപഥം വെട്ടിത്തുറന്ന ആദ്യത്തെ കവിയാണു ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പു്.

1913-ൽ ടാഗോർ ലോകത്തെയാകെത്തന്നെ ഒരു കൊടുങ്കാറ്റുകൊണ്ടു ഉലച്ചുകളഞ്ഞു—അനിരോധ്യമായ മാധുര്യത്തിന്റെ കൊടുങ്കാറ്റ്! അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യദേവത നമ്മുടെ കവിഹൃദയങ്ങളിൽ കടന്നുവെന്നു് പുതിയ തന്ത്രികളിൽ സ്വരം ഉയർത്തി. വള്ളത്തോളിന്റേയും പള്ളത്തിന്റേയും ബാലാമണിയമ്മയുടേയും അസംഖ്യം കവിതകളിലും എൻ. ഗോപാലപിള്ളയുടെ ചുരുക്കം നല്ല ഗാനങ്ങളിലും ഈ പ്രേരണയുടെ മുദ്രതെളിഞ്ഞുകാണാം. പക്ഷേ ആത്മീയമായ ആമാദകത്വത്താൽ ആവിഷ്കൃനാകുവാൻ ആദ്യമായി സാധിച്ചതു് ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പിനാണു്.

കുറുപ്പു് ജന്മനാ ഒരു അദ്ധ്യാത്മദർശിയാണു്. വികാരവിവശനായ ഒരു കാമുകന്റെ തരളഹൃദയവും ആനന്ദാത്മകനായ ഒരു അദ്ധ്യാത്മദർശിയുടെ അതീന്ദ്രിയ വീക്ഷണശക്തിയും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടു്. പ്രേമാത്മകമായ മനുഷ്യാത്മാവിന്റെ അവാച്യാനുഭൂതികളും വേദനകളും ആവിഷ്കരിക്കുവാൻ ഉജ്വലപ്രതിരൂപങ്ങൾ കണ്ടെത്തി എന്നതിലാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുതുമ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്.

പിന്നെയും ചിലരെല്ലാം ഊർജ്ജസ്വലമായ അനുകരണത്തിലും അബോധപൂർവ്വമായ അനുരണനത്തിലും കടന്നുപോയി. ഒടുവിൽ ജനനം കൊണ്ടു് അയൽക്കാരും, ആത്മീയമായി ഐക്യം പ്രാപിച്ചവരും ആയ രണ്ടു യുവാക്കൾ കൊള്ളിമീനിന്റെ ആകസ്മികതപത്തോടും പ്രഭാപ്രസരത്തോടുംകൂടി സാഹിത്യചക്രവാളത്തിൽ ഉദയംകൊണ്ടു. കൈരളിയുടെ നിർഭാഗ്യത്തിനു് അവർ കൊള്ളിമീൻപോലെതന്നെ മറയുകയുംചെയ്തു. ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു് എടപ്പള്ളി രാഘവൻപിള്ളയേയും ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ളയേയും ആണു്.

അവരുടെ കവിത ഉൽക്കടമായ വികാരാവേശത്തിന്റേയും തീവ്രമായ വേദനയുടേയും ആത്മീയാസ്വാസ്ഥ്യത്തിന്റേയും സാക്ഷാൽക്കാരമായിരുന്നു. അനുവാചകന്റെ ഹൃദയത്തെ ഇളക്കുകയും മുറിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന—ഹൃദയരക്തം വാർക്കുന്ന—വേദനാപൂർണ്ണമായ ഒരു മാധുര്യം അതിനുണ്ടു്. തകർന്ന സ്വപ്നങ്ങളും പിന്നിച്ചീന്തുന്ന വേദനകളും നിറഞ്ഞ ആകാലഘട്ടത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ പ്രതിനിധികളാണു്, ഒരു നിലയ്ക്കു്, അവർ.

ഗദ്യവും ഈ ചൈതന്യം ഉൾക്കൊണ്ടു വിവിധ രൂപങ്ങളിലായി വികസിക്കുകയുണ്ടായി. നാടകം, നോവൽ, ഉപന്യാസം, ചെറുകഥ—അങ്ങിനെ പലതും.

വിചാരപരവും, ഗൗരവപൂർണ്ണവും, വസ്തുനിഷ്ഠവും ആയ ബേക്കണീയൻ ഉപന്യാസശാഖ വളർത്തിയതു് ആർ. ഈശ്വരപ്പിള്ള, എം. രാജരാജവർമ്മ, കെ. ആർ. കൃഷ്ണപ്പിള്ള പി. കെ. നാരായണപിള്ള എന്നിവരാണു്. ലഘുതരവും, ആത്മീയാംശം കലർന്നതുമായ ഉപന്യാസവിഭാഗത്തിലും പലരും കൈവെച്ചിട്ടുണ്ടു്—പ്രത്യേകിച്ചും വേങ്ങയിൽ കുഞ്ഞിരാമൻ നായനാർ, പുത്തേഴത്തു രാമൻ മേനോൻ, സുകുമാരൻ, സഞ്ജയൻ എന്നിവർ വടക്കും, ഇ. വി. കൃഷ്ണപിള്ളയും കുറെയുസാഹിത്യകാരന്മാരും തെക്കും.

അതിപ്രാചീനകാലംമുതല്ക്കുതന്നെ ഒരൊന്നാംകിട ഹാസസാഹിത്യം വളർത്തിപ്പോന്ന കൈരളിയുടെ പാരമ്പര്യം നമ്മുടെ യുഗത്തിൽ ഈ. വിയുടേയും സഞ്ജയന്റേയും സമർത്ഥവും വിജയപൂർണ്ണവും ആയ പരിശ്രമംകൊണ്ടു് ഉൽക്കർഷം പ്രാപിച്ചു.

ചെറുകഥാപ്രസ്ഥാനം ഏറെറടുത്തു് വി. കസിപ്പിക്കുകയും ജനകീയമാക്കുകയും ചെയ്തതു് അമ്പാടി നാരായണപ്പൊതുവാളും ഇ. വി. യും, എസ്സ്. രാമവാരിയരുമാണു്.

സി. വി. യുടെ അപൂർണ്ണരൂപത്തിലുള്ള സുന്ദരപ്രഹസനങ്ങളിൽ നിന്നു് വിഭിന്നവും വ്യക്തതരവും ആയ സ്വതന്ത്രാസ്തിക്യത്തോടുകൂടിയ നാടകത്തെ ഇ. വി. തന്റെ സീതാലക്ഷ്മി വഴി കാഴ്ചവച്ചു. അതിനു ശേഷവും ഐതിഹാസികവും സാമൂഹ്യവും ആയ ഗദ്യനാടകങ്ങളും എണ്ണമറവു ഉതിർന്നുകൊണ്ടിരിക്കയാണു്: കൈനിക്കര പത്മനാഭപിള്ള, എൻ. പി. ചെല്ലപ്പൻനാർ, എം. ജി. കേശവപ്പിള്ള, ടി. എൻ. ഗോപിനാഥൻനായർ, ആർ. എസ്സ്. കുറുപ്പു തുടങ്ങിയവർക്കു നന്ദി, കൂട്ടത്തിൽ എന്റെ പേരും.

സാഹിത്യത്തിനു ജീവിതത്തിന്റെ മീതെ പിടികിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു. പക്ഷെ അതിന്റെ മലിനവും അരുഷ്ടപൂർവ്വവും ആയ ഓടകളിലേയ്ക്കു് കാലെടുത്തുവയ്ക്കുവാൻ അവർ മടികാണിച്ചു. ശ്രീ. ഏ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയാണു് അവർക്കു് അതിനുള്ള കരുത്തേകിയതു്. നീണ്ടുവളർന്ന ശ്മശ്രുക്കളോടുകൂടിയ രോഗഗ്രസ്തനായ ആ വൃദ്ധൻ, അതേസമയം യുവാവും ശക്തനും സാഹസികനുമാണു്. പുതുമയുടെയെല്ലാം പ്രവാചകനാണദ്ദേഹം. അദ്ദേഹത്തിന്റേയും പ്രതിഭാശാലികളായ തന്റെ ശിഷ്യന്മാരുടേയും പ്രവർത്തനംവഴി മലയാളസാഹിത്യം ഫ്രഞ്ചു—റഷ്യൻ സാഹിത്യശാഖകളുടെ പ്രേരണയിൽ പെടുകയും പൊതുവെ ഒരു നൂതന ചൈതന്യത്താൽ ഇളക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

തുടർന്നു മറ്റൊരു പ്രേരക ശക്തികൂടിയുണ്ടായി; ഇന്ത്യൻ യുവത്വത്തിന്റെ നവോത്ഥാപിതവും അക്ഷമവും ആയ ആത്മാവിൽ ആസ്ഥാനം കണ്ടെത്തിയ വാമപക്ഷസിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ പ്രേരണ.

ഈ രണ്ടു പ്രവണതകളും ഏറെക്കുറെ ഇന്നുള്ളതുപോലെ മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ പുരോഗമനപ്രസ്ഥാനമായി രൂപമെടുത്തു. യുവലോകത്തെ മുഴുവനും—പഴയതലമുറയെ ഭാഗികമായി—ആകർഷിക്കുവാനും തികഞ്ഞശക്തിയും വൈപുല്യവും ആർജ്ജിക്കുവാനും ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനുസാധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരുനിലയ്ക്ക് ഇന്നത്തെ മിക്ക സാഹിത്യനായകന്മാരും അതിന്റെ പ്രചോദനം അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മാത്രമല്ല, കവിത, ചെറുകഥ, നാടകം, വിമർശനം, നോവൽ, തുടങ്ങിയ എല്ലാശാഖകളേയും അതു ബാധിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

എങ്കിലും അതിനു സുനിയതമായ ഒരു രൂപം കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അങ്ങിനെ എന്നെങ്കിലും സംഭവിക്കുമോ എന്നുതന്നെ ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. വിശാലമായ മനുഷ്യവീക്ഷണത്തിന്റെ മുതൽ കട്ടുംമുടിപ്പൻ കമ്മ്യൂണിസംവരെ അതു വിരിഞ്ഞു പന്നൽ കിടക്കുകയാണ്. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പേരിൽ ബാലിശമായ ഒരുപാടു വിധ്വംസാത്മകകൃതികളും കൂട്ടിപിടിപ്പിക്കുന്ന ലൈംഗികസാഹിത്യവും ചൊരിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ സംഭവിക്കുക അനിവാര്യമായിരുന്നു. വളരെയധികം ഉത്തമ കലാരൂപങ്ങൾക്കും പുരോഗമനസാഹിത്യം ജന്മം നല്കിയിട്ടുണ്ട്. മൊത്തത്തിൽ ആവേശജനകമായിരുന്നു ഈ സംരംഭം.

ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ് അത്ഭുതയായ തന്റെ കാവ്യകാമിനിയെ ആത്മീയമായ അലച്ചലിൽനിന്നും മടക്കിവിളിച്ച് ജീവിതസത്യത്തിന്റെ കണ്ടകാകീർണ്ണമായ നെടുംപാതയിലൂടെ അവളുടെ മൃദുലപാദങ്ങൾ ചരിപ്പിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. ചങ്ങമ്പുഴയാകട്ടെ, തന്റെ ദിനരോദനങ്ങളെ, സമകാലിക സാമൂഹ്യഘടനയിലെ അനീതികളുടെനേരേയുള്ള ഉഗ്രമായ പോർവിളികളാക്കി മാറ്റി. ഇവക്ക് ഇന്നുള്ളപിന്തുണ ധീരവും സുശക്തവും മഹത്തും ആകുന്നു.

ചെറുകഥാകാരന്മാരിൽ ഒരു കട്ടത്ത യാഥാർത്ഥ്യവാദിയായി ഉയർന്നിട്ടുള്ള തകഴി ശിവശങ്കരപ്പിള്ള പുരോഗമനപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപയോഗിതാംശം അംഗീകരിച്ചു. ജീവിതത്തിൽ ആദ്യം മുതൽ തന്നെ, പണിയെടുക്കുന്ന പാവപ്പെട്ടവരുമായി താദാത്മ്യം പ്രാപിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്ന കേശവദേവിനു് ഒരുപുതിയ മാമൂദിസ ആവശ്യമായിവന്നില്ല. ഇവരാണു് ഞങ്ങളുടെ ഏറ്റവും പ്രഖ്യാതരായ കഥാകൃത്തുക്കൾ. അവർ ചൊരിഞ്ഞിട്ടുള്ള കഥകളുടെ എണ്ണം വലുതാണെന്നുമാത്രമല്ല, അവയിൽ പലതും മികച്ച കലാമൂല്യം വഹിക്കുന്നവയുമാണു്. കാരൂർ നീലകണ്ഠപ്പിള്ളയുടേയും ലളിതാംബികാ അന്തർജ്ജനത്തിന്റേയും കഥകളിൽ ഉള്ളിലുള്ള ആത്മാർത്ഥതയും മലയാളമണ്ണിന്റെ മണവും ഉണ്ടു്. എസ്. കെ. പൊറ്റെക്കാട്ടാകട്ടെ ഒന്നാമതായി ഒരു കലാകാരനാണു്; അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനക്ഷേത്രം ഒരുപ്രത്യേക പരിധിയിൽ വഴങ്ങിനില്ക്കാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണം വിപുലമത്രെ. എണ്ണമറ്റ കരങ്ങൾ ഇന്നു് തിരക്കുപിടിച്ച കഥയെഴുതുകയാണു്. ഭാവത്തിലും രൂപത്തിലും സ്പഷ്ടമായ വികാസവും കഥയ്ക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

അപ്പൻ തമ്പുരാൻ, കെ. കണ്ണൻ മേനോൻ, ബി. കല്യാണിയമ്മ, വേളൂത്താൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടു്, കെ. എം. പണിക്കർ, എന്നിങ്ങനെ പലരുടേയും പരിചരണത്താൽ നവജീവനാന്ന നോവൽപ്രസ്ഥാനം തകഴിയുടേയും കേശവദേവിന്റേയും വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീറിന്റേയും ആർ. എസ്സ്. കുറുപ്പിന്റേയും കൈകളിൽകൂടി ലഘുനോവൽ പ്രസ്ഥാനമായി പരിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടു.

വസ്തുവിന്റേയും രീതിയുടേയും കാര്യത്തിൽ നാടകവും മഹത്തായ പുരോഗതി പ്രാപി

ച്ചിരിക്കുന്നു. ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പിന്റെ 'സന്ധ്യ'യും എന്റെ 'മോഹവും മുക്തിയും' സിംബോളിസത്തിലുള്ള സംരംഭങ്ങളായിരിക്കുന്നു. എൻ. കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ 'ഭഗവേനാ'വും 'കനുക'യും 'ബലാബല'വും ഓജസ്സേറിയ പ്രമേയനാടക (problem—play)ങ്ങളാണ്. ഇവയിൽ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ രണ്ടിലും എക്സ് പ്രഷനിസത്തിന്റെ ഛായയുമുണ്ട്. പുളിമാനപരമേശ്വരൻ പിള്ളയുടെ 'സമത്വവാദി', തീകച്ചം എക്സ്പ്രഷനിസ്റ്റ് രീതിയിലാണ്. കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ളയുടേയും കെ. ദാമോദരന്റേയും നാടകങ്ങളും പുരോഗമനപ്രസ്ഥാനത്തിൽത്തന്നെ.

ഏകാങ്കനാടകവും പല വിദഗ്ധഹസ്തങ്ങളുടേയും പരിലാളനയേറ്റു ആരോഗ്യപൂർവ്വം വളർന്നിട്ടുണ്ട്.

പഴയ മൂശയിൽ വാർത്ത സംസ്കൃതനാടകത്തെ പുനരുദ്ധരിക്കുവാനുള്ള കെ. എം. പണിക്കരുടേയും ഡോ. ഗോദവർമ്മയുടേയും പരിശ്രമങ്ങളും ധീരമായ ഒരു പശ്ചാൽഗമനസംരംഭം കുറിക്കുന്നു.

എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മയിൽനിന്നു് ആരോഗ്യകരവും സുവ്യക്തവും ആയ നേതൃത്വം ലഭിച്ച സാഹിത്യവിമർശനം പിന്നെപ്പിന്നെ തലതിരിഞ്ഞു് സംഹാരാത്മകമായ ഇടിമുഴക്കമായി പരിണമിക്കുന്ന കാഴ്ചയാണു് നാം കാണുന്നതു്. പരേതനായ പി. കെ. നാരായണപിള്ളയാണു് സാഹിത്യ വിമർശനത്തിൽ ചരിത്രപരവും താരതമ്യപ്രവണവും ആയ വീക്ഷണം ആദ്യം പ്രയോഗിച്ചു കാണിക്കയുണ്ടായതു്.

പഴയ സങ്കേതങ്ങളും സിദ്ധാന്തങ്ങളും ആധുനിക വിമർശകന്മാർ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാഹിത്യ വിമർശനം കുറെക്കൂടി അന്വേഷണപരവും അടിസ്ഥാനപരവും ആയിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അതു് പുരുഷപരവും വളരെയധികം ഇംപ്രഷനിസത്തിന്റെ നിറം കലർന്നതുമാണ്. വിശാലവും നിഷ്പക്ഷവും ആകുന്നതിനു പകരംഗഹനവും ശക്തിയുക്തവും ആകുവാനാണ് വിമർശനം ഇന്നു് ശ്രമിക്കുന്നതു്. ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി, കുറിപ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള, കുട്ടികൃഷ്ണമാരാർ, പി. ദാമോദരൻ പിള്ള, എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള എന്നിവർ വീക്ഷണഗതിയിൽ അന്യോന്യം അകന്നാണെങ്കിലും ഈ നവീന പക്ഷത്തിന്റെ പ്രമുഖപ്രതിനിധികളാണ്. പുരോഗമനപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വിധായകന്മാരിൽ ഒരാളെങ്കിലും എം. പി. പോളിനു്, വിശാലതയും സ്വതന്ത്രവും ആയ അവലോകനം സാധ്യമാകുന്നുണ്ട്. ഗ്രൂപ്പൻനായക്കു് ചില ചില പക്ഷപാതങ്ങളും കാണുമെങ്കിലും ഹൃദ്യമായ സാഹിത്യധർമ്മബോധമുണ്ട്. നിശിതതകറവായിരിക്കാം; അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശിഷ്ട നിരൂപണങ്ങളും വഞ്ചിക്കുകയില്ല നിങ്ങളെ.

ജീവചരിത്രവും ആത്മകഥയും യഥാർത്ഥമായി വളരുവാൻ ആരംഭിക്കുന്നതേയുള്ളു. കെ. പി. കേശവമേനോനും ബി. കല്യാണിഅമ്മയും വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പു് രണ്ടു് ആത്മകഥ സമ്മാനിച്ചു. കൂടുതൽ സമഗ്രമായ ആത്മചരിത്രങ്ങളാണ് ഇ. വി. കൃഷ്ണപിള്ളയുടേതും, പി. കെ. നാരായണ പിള്ളയുടേതും. ജീവിതചരിത്രങ്ങളും മിക്കതും സാഹിത്യനായകന്മാരെ സംബന്ധിക്കുന്നതാണെന്നു മാത്രമല്ല; സംഭവങ്ങളുടെ പട്ടിക എന്നതിൽ കവിഞ്ഞു അവ വളരുന്നുമില്ല. ഈ സമയത്താണു് നിറഞ്ഞഗൌരവത്തോടും കർത്തവ്യബോധത്തോടും കൂടി പി. കെ. പരമേശ്വരൻ നായർ രംഗത്തുവരുന്നതു്. അദ്ദേഹം എഴുതിയിട്ടുള്ള പി. കെ. യുടേയും സി. വി. യുടേയും ജീവിതചരിത്രങ്ങളും ഈ സരണിയിൽ മഹത്തായ സംഭാവനകളാണ്.

എം. രാജരാജവർമ്മയും കെ. ആർ കൃഷ്ണപിള്ളയും കെ. ഭാസ്കരൻ നായരും ശാസ്ത്രീയവിഷയങ്ങളുടെ വിവരണം ഒന്നാംകിട സാഹിത്യത്തിന്റെ നിലയിലേയ്ക്കു് ഉയർത്തി. ഈ മാർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പലരും വേറെയുമുണ്ട്.

കൊച്ചരോസി

പോഞ്ഞിക്കര റാഫി

"മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതി! അതിനെക്കുറിച്ചൊന്നും പ്രസംഗിക്കേണ്ട!" മീശയും തലയും നരച്ചുതുടങ്ങിയ ഫോമിയോഡാക്ടർ, തോമാസ്, തെല്ലൊരു ക്ഷോഭത്തോടെപറഞ്ഞു.

യുവാവും, സാഹിത്യകാരനുമായ അലക്സാൻററിനു് ഒന്നും പറയുവാൻ സാധിച്ചില്ല. ഡാക്ടർ തോമാസിന്റെ സ്വരം അത്രമാത്രം ഹൃദയസ്പൃക്കമായിരുന്നു. അലക്സാൻറർ, തന്റെ സ്വഭാവത്തിന്റെ പ്രധാനഘടകമായ ജിജ്ഞാസയോടെ, ഡാക്ടർതോമാസിന്റെ മുഖത്തേയ്ക്കുനോക്കി. ആ മുഖം മ്ലാനഭാവം പൂണ്ടിരിക്കുന്നു. അന്തർല്ലോചനങ്ങളിൽ ഏതോ ദുഃഖകരങ്ങളായ രംഗങ്ങൾ ദർശിക്കുന്നതുപോലെ.

ഡാക്ടർതോമാസ് തുടർന്നു:

"മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതി! അതെന്താണെന്നു് എനിക്കറിയാം! ഞാനതു നല്ലവണ്ണമറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്!....ഞാൻ നിങ്ങളേയും നിങ്ങളുടെ സ്നേഹിതന്മാരേയും സംശയിക്കുന്നു. എന്റെ കണ്മുമ്പിൽ കാണുന്ന സകലമനുഷ്യരേയും സംശയിക്കുന്നു. എനിക്കാരെയും വിശ്വാസമില്ല. വിശ്വസിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. എങ്ങനെയാണു വിശ്വസിക്കുന്നതു്?

"മനുഷ്യനെന്നു പേരുള്ള ഈ ജന്തുവിനെക്കുറിച്ചു്, സഹജീവികളുടെ രക്തം കുടിച്ചു വളരുന്ന ഈ ജന്തുവിനെക്കുറിച്ചു് നിങ്ങൾക്കൊന്നുമറിഞ്ഞുകൂടാ. അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങൾ മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതിയെപ്പററി പ്രസംഗിക്കുവാൻ

തജ്ജിമയുടെകാര്യം ഞാൻ തൊട്ടിട്ടില്ല. സാഹിത്യത്തിന്റെ എല്ലാ കൈവഴികളിലും –കവിത, ചെറുകഥ, നാടകം, ഉപന്യാസം നോവൽ എന്നീ എല്ലാററിലും– കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമുള്ള ഉയർന്നതും താഴ്ന്നതുമായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെപരിഭാഷകൾ ഞങ്ങൾക്കുണ്ടു്. അവയിൽ ചിലതു് ഏററവും മോശമാണു്, പക്ഷെ ഭൂരിപക്ഷവും നല്ലതും, ചുരുക്കം മികച്ചവയുമത്രെ.

അവിടവിടെ കൃത്രിയും കോറിയും മലയാളസാഹിത്യത്തിന്റെ ബാഹ്യരൂപം നല്ലവാൻമാത്രമാണു് ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളതു്. പലഗൌരവമുള്ള പോരായ്മകളെക്കുറിച്ചും അറിയാഞ്ഞിട്ടല്ല. എന്റെ കഴിവിന്നപ്പുറമാണു ആ കാര്യം.

മലയാളസാഹിത്യം ഇന്നു് ജീവത്തും ഉജ്ജ്വലവുമാണു്. പലതും സാധിച്ചിട്ടുണ്ടു്: വളരെ സാധിക്കാനും ഇരിക്കുന്നു. വേണ്ടുവോളം പ്രതിഭ കൈവശമുണ്ടു്; ധാരാളം പരിശ്രമവും. ഇനിയും പുതിയ പുതിയ ഉറവുകൾക്കു് മിഴിവു നല്കപ്പെടുമെന്നും പുതിയ പരീക്ഷണങ്ങൾ സ്വീകരിക്കപ്പെടുമെന്നും ഞാനാശിക്കുന്നു. സമ്പന്നങ്ങളായ പുത്തൻ കൊയ്ത്തുകാലങ്ങൾ വന്നു ചേരട്ടെ!

വരുമായിരുന്നോ? .....മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതി! വിലയേറിയ വസ്ത്രങ്ങളും സ്വർണ്ണാഭരണങ്ങളും, സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങളും തടിച്ച മൃദുലമായകിടക്കകളും, കാറുകളും, തണുപ്പുകാലത്തിന്റെ അസുഖമറിയിക്കാത്ത രോമക്കമ്പളികളും, അത്തരം വേറേയും സുഖസൗകര്യങ്ങളും— ഓ, ഇതെല്ലാമായിരിക്കും നിങ്ങളും പറയുന്ന മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതി.....''

അപ്പോളും തനിക്കു പ്രസംഗിക്കുവാനുള്ളതു് അലക്സാൻറോത്തു: വൃക്ഷശാഖകളിൽ വച്ചുകെട്ടിയമാടങ്ങളിൽനിന്നും, ഗുഹകളിൽനിന്നും, ഇന്നത്തെ മനോഹരസൗധങ്ങളിലോളം വന്ന വാസം ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യന്റെ ഉജ്ജ്വലമായ പ്രയാണത്തെപ്പറ്റി. അങ്ങിനെ അയാളും മനോനയനങ്ങളിൽ കണ്ടു—കുരങ്ങിനോടു സാമ്യമുള്ള, ഉൽക്കണ്ഠയും ക്രൗര്യവും കളിയാടുന്നമുഖത്തോടെ, ആയുധധാരിയായി നടന്നിരുന്ന ആദിമനുഷ്യനേയും; മൃദുലങ്ങളായ സില്ക്കുവസ്ത്രങ്ങളും, പാദരക്ഷയുമണിഞ്ഞു്, സുഗന്ധതൈലങ്ങളും പൂശി, കോതിമിനുക്കിയ ശിരസ്സുയർത്തി, സിഗററും പുകച്ചു്, ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് അങ്ങനെ ആത്മാനന്ദത്തോടെ പുഞ്ചിരിതൂകിക്കൊണ്ടു് നടക്കുന്ന ആധുനികമനുഷ്യനേയും.... ആ രണ്ടു മുഖങ്ങളും തമ്മിലുള്ള അന്തരത്തെക്കുറിച്ചു് അലക്സാൻറർ ചിന്തിച്ചു. നിരന്തരം രണമാടേണ്ടിവന്ന ഒരു കാലത്തു് ഉൽക്കണ്ഠയും ക്രൗര്യവും കളിയാടിക്കുന്നതിരുന്ന ആ മുഖം ഇന്നിതാ വിസ്മയകരങ്ങളായ ആയിരമായിരം നേട്ടങ്ങളും ശേഖരിച്ചുവയ്ക്കാൻ കഴിഞ്ഞതോർത്തുള്ള വിജയോന്മാദജന്യങ്ങളായ പുഞ്ചിരികളും കൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്നു! തീ, രാത്രിയെ പകലാക്കുവാനുള്ള വെളിച്ചം, രുചികരങ്ങളായ ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങളും, പാചകവിദ്യ, ഔഷധം, അക്ഷരമാല, വികാരമധുരമായ കാവ്യം, സംഗീതോപകരണങ്ങളും, നാടകം, അച്ചുക്കൂടം, സിനിമാ, മൊട്ടസൂചി; തീവണ്ടി, കപ്പൽ, വിമാനം, ട്രക്ടർ, ടെലിപ്രിൻറർ, ആറ്റംബോമ്പു്, വസ്ത്രങ്ങളും, സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങളും, ക്രാപ്പുചെയ്യൽ, നേത്രുനീണ്ടമീശ, മറുകു മറുകു — ഓ, വിസ്മയകരങ്ങളായ ആയിരമായിരം നേട്ടങ്ങളും. മനുഷ്യൻ കണ്ടുപിടിച്ചെടുത്തിട്ടുള്ളതാണെല്ലാം. ജേതാവായ മനുഷ്യനും, അവന്റെ അനന്തമായ ഭാവനയും! ജലബിന്ദുവിൽ ആകാശമണ്ഡലത്തെ ഒതുക്കിനിറുത്തുകയും, മണൽത്തരിയെ പവ്വ്വതമാക്കി വളർത്തിവയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വിശ്വശില്പിയുടെ കഴിവുകളും ഇനിയും സീമാതീതമായിക്കിടക്കുകയല്ലേ? അതെല്ലാമോർത്തപ്പോളും, ഇന്നുവരെയുള്ള മനുഷ്യന്റെ നേട്ടങ്ങളേയും അവന്റെ സീമാതീതമായിരിക്കുന്ന കഴിവുകളേയും ഉടമസ്ഥാവകാശത്തിൽ മനുഷ്യനായിപ്പിറന്നിട്ടുള്ളതാനും അവകാശിയാണെന്നുകൂടി ഓർക്കുമ്പോളും, അലക്സാൻറർ ഒന്നു വല്ലാതായി. അങ്ങനെ അലക്സാൻറർ തലയെടുപ്പോടെ ഇരുന്നു. അയാൾക്കു നല്ല ആവേശമുണ്ടായി, മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതിയെക്കുറിച്ചു പ്രസംഗിക്കാൻ.

പക്ഷേ, അപ്പോളും ഡാക്ടർ തോമാസ് പറയുവാൻ തുടങ്ങി:

''വേണ്ട, മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതിയെക്കുറിച്ചു പ്രസംഗിക്കാൻ നിങ്ങളും

നെഞ്ഞുഞെളിച്ചിരിക്കേണ്ട! അതിനു വേണ്ടി നിങ്ങൾ തലയുമയത്തിപ്പിടിച്ചിട്ടൊരുകായ്വുമില്ല! .....ഞാൻ നിങ്ങളെ സംശയിക്കുന്നു. നിങ്ങളെത്ര ഭംഗിയുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിച്ചു മാന്യത ചമഞ്ഞുവന്നാലും നിങ്ങളേയും നിങ്ങളുടെ സ്നേഹിതന്മാരേയും ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. എത്രവിലയേറിയ വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിച്ചാലും, അതിനുമീതെ നെഞ്ഞത്തു് ഗീതയും ബൈബിളുകളും കൊറാനും അടുക്കിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു നടന്നാലും, നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിലുള്ള മാംസക്കൊതി പൂണ്ട വിഷപ്പല്ലുകൾ കാണാതിരിക്കുമോ? സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങളിൽ മുങ്ങിക്കുളിച്ചു വന്നാലും സഹജീവികളുടെ രക്തം കുടിച്ചു വളരുന്ന നിങ്ങളുടെ ശരീരത്തിൽ നിന്നു് ദുർഗ്ഗന്ധം വമിക്കാതിരിക്കുമോ?

"നിങ്ങളെക്കുറിച്ചു് എനിക്കൊരുമതിപ്പുമില്ല. നിങ്ങളെ ഞാൻ ലവലേശം വിശ്വസിക്കുന്നില്ല.....കണ്ടോ, ഞാൻ നിങ്ങളെ നോക്കുന്നതു്? എത്ര നിന്ദയോടുകൂടി.....നിങ്ങളുടേയും നിങ്ങളുടെ സ്നേഹിതന്മാരുടേയുംനേരെ അവിശ്വാസവും നിന്ദയും മാത്രമേ എനിക്കുള്ളൂ."

അന്നേരം അലക്സാൻഡർ ഡാക്ടർ തോമാസിന്റെ മുഖത്തേയ്ക്കു നോക്കി: ഡാക്ടർ തോമാസിന്റെ ചെമന്ന കണ്ണുകൾ ജ്വലിക്കുന്നു—വളഞ്ഞ പുരികങ്ങളുടേയും ചുളിവുകളുടെ വികൃതരേഖകൾ വീണ കവിൾത്തടങ്ങളുടെയും നടുക്കു് രണ്ടു തീക്കട്ടകൾപോലെ. വേദനയും സങ്കടവും കോപവും നിന്ദയും അനുതാപവും ഭീതിയും അങ്ങനെ വിവിധങ്ങളായ വികാരങ്ങൾ അതിലുൾക്കൊള്ളുന്നതുപോലെതോന്നി അലക്സാൻഡറിനു്.

"നിങ്ങളെന്റെ കണ്ണുകളിലേയ്ക്കു് അങ്ങനെ നോക്കൂ—" ഡാക്ടർ തോമാസ് തുടർന്നു:

"ഇത്രമാത്രം അവിശ്വാസവും നിന്ദയുമൊക്കെ ഈ കണ്ണുകളിൽ അന്തർല്ലീനമായിരുന്നുവെന്നു് നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നില്ല, ഇല്ലേ? ഇപ്പോൾ എന്തു തോന്നുന്നു?.....നിങ്ങളൊന്നും മനസ്സിലാക്കുവാനായിട്ടില്ല. നിങ്ങൾ കുട്ടിയാണു്.

"ഒന്നുമറിഞ്ഞുകൂടാത്ത ഒരു കുട്ടി! അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളിങ്ങനെ പ്രസംഗിക്കുവാൻ വരുമായിരുന്നോ? മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതി! മനുഷ്യന്റെ..... ഓ, മനുഷ്യൻ! നിങ്ങളിപ്പറയുന്ന മനുഷ്യനെന്ന ജന്തുവിനെ കുറപ്പെട്ടുത്തുകയല്ല. ഒരു കാലത്തു നിങ്ങളെപ്പോലെതന്നെയായിരുന്ന ഞാനും. കാണുന്നതൊന്നും മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിവില്ലാത്ത ഒരു കുട്ടി.....സ്വന്തം കണ്ണുകൾകൊണ്ടു നോക്കിക്കാണാതിരുന്ന ആ കാലങ്ങൾ! ഒരു വിധത്തിലതു് ഒരാനന്ദം തന്നെയാണു്. മൂഢന്മാരും അജ്ഞന്മാരും വങ്കന്മാരുമാണല്ലോ ഈ ലോകത്തിൽ എപ്പോഴും ആനന്ദം അനുഭവിക്കുന്നതു്. ഒരു കാലത്തു് ഞാനും നിങ്ങളെപ്പോലെതന്നെയായിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞില്ലേ? —മൂഢനും അജ്ഞനും വങ്കനുമൊക്കെയായിരുന്ന ഞാൻ. അന്നു് ഞാൻ ആനന്ദിച്ചിരുന്നു. മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതിയെക്കുറിച്ചോർത്തു് ഞാനും അഭിമാനിച്ചിട്ടുണ്ടു്; അഹങ്കരിച്ചിട്ടുമുണ്ടു്. അന്നൊ

ക്കെ കൊച്ചുറോസിയുടെ അമ്മയോട് മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതിയെക്കുറിച്ച് സുദീർഘമായി ഞാൻ പ്രസംഗിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.''

അപ്പോൾ അലക്സാന്റർ ചോദിച്ചു:

''കൊച്ചുറോസിയുടെ അമ്മയെന്നു വച്ചാൽ?''

''എന്റെ ഭാര്യ!'' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഡാക്ടർ തോമാസ് അലക്സാന്ററിന്റെ മുഖത്തേയ്ക്കു നോക്കി. 'ഒന്നരവർഷമായി പരിചയമായിരിക്കുന്നതു്; എന്നിട്ടും നിങ്ങൾക്കതറിഞ്ഞുകൂടാ; ഇല്ലേ?' എന്ന ചോദ്യം ആ നോട്ടത്തിൽ അന്തർഭവിച്ചിരുന്നു.

കൊച്ചുറോസി! അങ്ങനെയൊരു മകളുണ്ടോ ഡാക്ടർക്ക്?.....അലക്സാന്റർ സ്വയം ചോദിച്ചു. എങ്കിലും, അതങ്ങനെ ചോദിക്കുന്നതു് അപമര്യാദയാകുകയില്ലേ എന്നോർത്തതുകൊണ്ട്, അലക്സാന്റർ, താൻ ജീവിച്ചു വരുന്ന ലോകത്തിന്റെ 'മാന്യത'യ്ക്കു ഭംഗംവരാത്തവിധം ഒരു തന്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു:

''ഞാൻ ഡാക്ടരുടെ മകനെ മാത്രമേ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ.''

''അവന്റെ മൂത്തതായിരുന്നു—'' ഡാക്ടർ തോമാസ് നിറഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ പറഞ്ഞു:

''എന്റെ കൊച്ചുറോസി മരിച്ചുപോയി.....അല്ല, മരിച്ചതല്ല, ആരോ കൊലപാതകം ചെയ്തു—നിങ്ങളോ നിങ്ങളുടെ സ്നേഹിതന്മാരിലൊരാളോ?''

''അതു് ഹൃദയഭേദകമായ ഒരു കഥയാണു്. ആശയും ആനന്ദവും സ്വപ്നങ്ങളും നിറഞ്ഞ ഒരു ജീവിതമെടുത്തു രുക്കി നിരാശയും ആത്മനിന്ദയും സങ്കടവും നിറഞ്ഞ മറ്റൊരു ജീവിതം രൂപപ്പെടുത്തിവച്ചിരിക്കുന്ന കഥ.....അതുതന്നെയാണു് എന്റെ കഥ.....ഞാൻ മുമ്പുതന്നെ പറഞ്ഞില്ലേ, ഒരു കാലത്തു് ഞാനും നിങ്ങളെപ്പോലെതന്നെയായിരുന്നുവെന്നു്. എനിക്കു് വളരെ ആശകളുണ്ടായിരുന്നു. ഈ ലോകത്തിന്റെ ഭാവിയെക്കുറിച്ചു് സുന്ദരസ്വപ്നങ്ങൾ കണക്കില്ലാതെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. അങ്ങനെ മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതിയെപ്പറ്റിയോർത്തോർത്തു — അതൊരഭിമാനംകൊള്ളലായിരുന്നു! എന്റെ കൊച്ചുറോസിയുടെ മരണംവരെ.....'' തൊണ്ടയിടച്ചുയോടെ അദ്ദേഹം നിറുത്തി. രണ്ടു നിമിഷനേരത്തെ നിശ്ശബ്ദതയ്ക്കുശേഷം തുടർന്നു:

''ഞാനോർക്കുന്നു, ആദ്യംമുതല്ലുതന്നെ എന്റെ ജീവിതം ശുഭപ്രതീക്ഷനിറഞ്ഞതായിരുന്നു. പ്രായേണ മുൻഗാമികളിൽ നിന്നു് നമുക്കെല്ലാവർക്കും ജീവിതത്തെപ്പറ്റി ഒരു ശുഭപ്രതീക്ഷാബോധമാണല്ലോ ലഭിക്കുക! നിങ്ങളിതു് ശ്രദ്ധയിലെടുത്തുനോക്കിയിട്ടുണ്ടോ, എന്തോ. എന്നെസംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ചെറുപ്പംമുതല്ലുള്ള ഓരോ അനുഭവവും ആ ബോധത്തെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തുവാനുപകരിക്കുന്നവയായിരുന്നു. അങ്ങനെ നാം ചെല്ലുംതോറും ശുഭപ്രതീക്ഷ എന്നിൽ പ്രബലപ്പെട്ടുവന്നു.

''എന്റെ പത്തൊമ്പതാം വയസ്സിൽ ആദ്യമായി എന്റെ കൊച്ചുറോസിയുടെ അമ്മയെക്കണ്ടപ്പോൾ- അതെ, ആ നിമിഷത്തിൽ എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ശുഭപ്രതീക്ഷ നിറഞ്ഞു. കൂടെ

പ്രതിബന്ധങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്നു. എങ്കിലും നാലുകൊല്ലത്തിനുശേഷം നടന്നു ഞങ്ങളുടെ വിവാഹം. അന്നു് എന്റെ കൊച്ചുറോസിയുടെ അമ്മയ്ക്കു പതിനെട്ടുവയസ്സാണു്....ഇപ്പോൾ എന്റെ കൊച്ചുറോസിയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ പതിനെട്ടു വയസ്സായേനേ.....

"ഞാൻ നല്ലവണ്ണമോർക്കുന്നു, ഞങ്ങളുടെ വിവാഹശേഷം മൂന്നാം വർഷത്തിലായിരുന്നു എന്റെ കൊച്ചുറോസിയുടെ ജനനം. നല്ല ചന്തമുള്ള ഒരു കുഞ്ഞു്! അങ്ങനെ എല്ലാവരുടേയും കണ്ണിലുണ്ണിയായി എന്റെ കൊച്ചുറോസി വളർന്നു. വാസ്തവം, കാണുന്നവർ ഒന്നുകൂടിനോക്കും. അതേ, അതുപോലെ ജീവനുള്ള ഒരു കുട്ടിയെ കണ്ടാൽ ആരും പിന്നേയും നോക്കിപ്പോകും.... ....ചെമ്പകപ്പൂവുണ്ടല്ലോ; അതിനേക്കാൾ ശകലംകൂടി രക്തിമകലർന്ന ഒരുനിറം; ഇടതിങ്ങിവളരുന്ന കറുത്തിരുണ്ട തലമുടി; വീതികുറഞ്ഞു പൊൻപലകയെന്നോണം തിളങ്ങുന്ന നെറ്റിത്തടം; തേജോമയങ്ങളായ കൊച്ചുകണ്ണുകൾ; ഇളംചെമപ്പു പനീർപുഷ്പംപോലെയുള്ള കവിൾത്തടങ്ങൾ; ശകലംനീണ്ടെയന്ന നാസിക; നേർത്തുനീണ്ട അംഗുലികൾ— അങ്ങനെയായിരുന്നു എന്റെ കൊച്ചുറോസി....."

കൊച്ചുറോസിയെക്കുറിച്ചുള്ള വർണ്ണന അങ്ങനെ നീണ്ടു് വിവരണത്തിലേയ്ക്കെത്തിയപ്പോൾ തെല്ലൊരസുഖംതന്നെതോന്നി അലക്സാൻഡറിനു്. എങ്കിലും, അയാൾ ഇടയ്ക്കുകയറി ഒന്നുംപറഞ്ഞില്ല; സഹിച്ചു. അയാളോർത്തു, ഒരു പിതാവു് തന്റെ മരിച്ചുപോയ ഓമനസന്താനത്തെപ്പറ്റി കുറേ അങ്ങനെ പറഞ്ഞെന്നുവരില്ലേ?

വിചിത്രതരമായ ഒരു വാശിപിടിച്ചുകൊണ്ടെന്നോണം ഡാക്ടർതോമസ് തുടരുകയാണു്:

"ഒമ്പതാം മാസത്തിൽ തന്നെ എന്റെ കൊച്ചുറോസി പൂപോലെയുള്ള ആ കുഞ്ഞിക്കാലുകൾകൊണ്ടു പിച്ചവെച്ചു നടക്കുവാൻതുടങ്ങി. എത്രവേഗമായിരുന്നു കുഞ്ഞിന്റെ വളർച്ച, ദൈവമേ! മറെറാരുകുട്ടിയും ആ പ്രായത്തിൽ അങ്ങനെ വളർന്നു കണ്ടിട്ടില്ല. ഓരോ പ്രായത്തിലുള്ള ചിത്രങ്ങളും ഞാൻ നല്ലവണ്ണമോർക്കുന്നുണ്ടു്.....

"എന്റെ കൊച്ചുറോസി, ആദ്യമായി പറക്കുന്ന ഒരു പക്ഷിക്കുഞ്ഞിനെപ്പോലെ, വിറുത്തിയ പിഞ്ചിളം കരങ്ങൾ വായുവിൽ തുഴഞ്ഞുകൊണ്ടു് മെല്ലെമെല്ലെ നടക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ, സന്തോഷാധിക്യത്താൽ, കൊച്ചുറോസിയുടെ അമ്മയുടേയും എന്റേയും കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞുപോയി..... പിന്നെ, ഇളംവെയിൽ വീണൊഴുകുന്ന മുറത്തു് ഒരു പൊറിക്കോട്ടമാത്രം ധരിച്ചു് എന്റെ കൊച്ചുറോസി, കഴുത്തിലെ സ്വർണ്ണമാല മിന്നിച്ചു്, കഴുത്തോളം നീണ്ടുകിടക്കുന്ന തലമുടി നെറ്റിയിലും മുഖത്തുംവീണു നൃത്തംചെയ്യുമാറു്, തുള്ളിച്ചാടി തുള്ളിച്ചാടിക്കളിക്കുന്ന ചിത്രം; അങ്ങനെ ആ മുഖം അരുണാഭമായി തുടുത്തും, മൂക്കിൻതുമ്പത്തെയും, താടിക്കുമീതെയും, കഴുത്തിലും, ഇരുചെ

ന്നിയിലും സേവകണങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞും കാണപ്പെടുന്ന ആ ഉജ്ജ്വല ചിത്രം.....ഹാ! അതെല്ലാമോർക്കുമ്പോൾ ഹൃദയം വേദനിക്കുന്നു— നിറയെക്കുത്തുമുനയുള്ള ആണികൾതറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുപോലെ.....'' തെല്ലിട നിശ്ശബ്ദതപാലിച്ചതിനുശേഷം ഡാക്ടർതോമസ് തുടർന്നു:

''ഇഹലോകത്തിലെ വിശേഷങ്ങളോരോന്നും അറിയുവാൻ എന്തൊരു താല്പര്യമായിരുന്നു എന്റെ കൊച്ചുറോസിയ്ക്ക്! ഒരിക്കൽ ക്ലാസ്സിൽനിന്നു വന്നപാടെ കൊച്ചുറോസി എന്നോട് ചോദിച്ചു, 'അപ്പാ, സൂര്യന്റെ ഭാര്യയാണോ ചന്ദ്രൻ?' ഏതോ കുട്ടിയിൽനിന്നു ലഭ്യമായ വിജ്ഞാനദാനം.... മറെറാരുദിവസം കൊച്ചുറോസി എന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കോടിവന്നിട്ടു ചോദിച്ചു, 'പിന്നേല്ലേ, അപ്പാ! പശുനേം ആടിനേം കോഴിനേമെല്ലാം കഴുത്തറുത്തുകൊല്ലുമ്പോൾ അതിനുവേദന ഒണ്ടാകില്ലേ?' ഉണ്ടാകുമെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ, പെട്ടെന്നു കൊച്ചുറോസി, 'അയ്യോ!' എന്നു നിലവിളിച്ചുപോയി. എന്നിട്ടു പറഞ്ഞു, 'കൊല്ലുന്നവരു നരകത്തിൽ പോകട്ടേ, ഇല്ലേ അപ്പാ!' ഇതരജീവികളെ വേദനിപ്പിക്കുന്നതു പാപമാണെന്നു നാമെല്ലാവരും കുഞ്ഞുന്നാൾ തൊട്ടു പഠിച്ചുവയ്ക്കാറുണ്ടല്ലോ. പാപംചെയ്യുന്നവർ നരകത്തിൽപോകുകതന്നെചെയ്യുമെന്നായിരുന്നു എന്റെ കൊച്ചുറോസിയുടേയും വിശ്വാസം!.... വേറൊരുദിവസം കൊച്ചുറോസി എന്നോടുചോദിച്ചു, 'അപ്പാ, വയസ്സികന്യാസ്ത്രീയമ്മ പൊറണതല്ലേ കൊച്ചു കന്യാസ്ത്രീമാരേം അച്ഛന്മാരേം?' തള്ളയാട്, 'മുട്ട' നേയും, 'പെണ്ണി' നേയും പ്രസവിക്കുന്ന ഞായം നോക്കിയെടുത്ത ആ 'കണ്ടുപിടുത്ത'മോർത്തു് ഇന്നും ഞാൻ ചിരിച്ചുപോകാറുണ്ടു്....അത്തരം എത്ര എത്ര രസികൻ ചോദ്യങ്ങൾ....'' ഒരു നെടുവീർപ്പിനുശേഷം അദ്ദേഹം തുടർന്നു:

''എന്നെ കാണാൻ വരുന്നവരിൽ ചിലർ അവരുടെ അധമബോധംമൂലം കസാലയിൽ പറക്കുവാൻപോകുന്ന ഭാവത്തിലിരിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ, 'ഉറച്ചിരിക്കു്!' എന്നു കൊച്ചുറോസി പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. അങ്ങനെയായിരുന്നു സ്വഭാവം. ഒരാളുടെമുമ്പിലും നാണംകുണുങ്ങി മൂകയായിനില്ക്കുകയില്ല. നിങ്ങൾ പരിചിതനായാലും, അല്ലെങ്കിലും, നിങ്ങളുടെ ചോദ്യത്തിനു തന്റേടത്തോടെ ഉത്തരം പറയും.

''ആ തന്റേടം—അതതുയുമില്ലാതിരുന്നുവെങ്കിൽ, ഒരുപക്ഷേ ആക്കും എന്റെകൊച്ചുറോസിയെ അങ്ങനെ ചതിയിലകപ്പെടുത്തിക്കൊല്ലുവാൻ പറകയില്ലായിരുന്നു.... എന്റെ ദൈവമേ! .....ജനുവരിമാസാന്ത്യത്തിലെ ഒരു തിങ്കളാഴ്ചയായിരുന്നു ആ ദിവസമെന്നു ഞാൻ നല്ലവണ്ണമോർക്കുന്നു. അന്നു് ഏഴുവയസ്സുമായുമുള്ള എന്റെ കൊച്ചുറോസി മൂന്നാം ക്ലാസ്സിൽ പഠിക്കുകയായിരുന്നുവെന്നോർക്കണം. ആ കോൺവൻറ് കണ്ടിട്ടില്ലേ, അവിടെ....''

ഉവ്വു്; തവിട്ടുവണ്ണവസ്ത്രം ധരിക്കുന്ന കന്യാസ്ത്രീകളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നടത്തിവരുന്ന കോൺവൻറ് അലക്സാൻറർ കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. ഡാക്ടരുടെ ഭവനത്തിൽ നിന്നൊരെട്ടു മിനിറ നടന്നാൽ മതി, അവിടെയെത്തുവാൻ.

"നാലരമണിക്കു ക്ലാസ്സുവിട്ടാലുടനെ കൊച്ചുറോസി ഇവിടെയെത്തും.—" ഡാക്ടർ തോമസ് തുടർന്നു:

"വിശേഷാൽ, കോൺവൻറിൽ വൈകുന്നേരം വല്ല ഫങ്ഷനുമുണ്ടാകുകയാണെങ്കിൽ, കൊച്ചുറോസി, ഉച്ചയ്ക്ക് ഊണുകഴിക്കുവാൻ വരുമ്പോൾ അതു പറഞ്ഞിട്ടുപോകും. അങ്ങനെയായിരുന്നു പതിവു്.

"എന്നാൽ, അന്നു—പതിവുസമയം കഴിഞ്ഞിട്ടും കൊച്ചുറോസിയെ കണ്ടില്ല. അഞ്ചുമണിയായി. എന്നിട്ടും കൊച്ചുറോസിവന്നിട്ടില്ല. താമസിക്കുവാൻ കാരണമുണ്ടെന്നു ഉച്ചയ്ക്കുവന്നപ്പോൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നുമില്ല. ഉടനെവരുമെന്നു കരുതി കുറേസമയം കൂടി കാത്തിരുന്നു. അങ്ങനെ മണി അഞ്ചരയും കഴിഞ്ഞു. എന്നിട്ടും കൊച്ചുറോസിയെ കാണാതായപ്പോൾ മനസ്സിൽ പല ആശങ്കകളും പൊന്തിവരുവാൻ തുടങ്ങി.

"രണ്ടാം ക്ലാസ്സിലും നാലാം ക്ലാസ്സിലും പഠിക്കുന്ന കിഴക്കേതിലെ കുട്ടികളും പതിവുസമയത്തുതന്നെ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നറിഞ്ഞു. അവരെ വിളിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ കാര്യമറിഞ്ഞു. കൊച്ചുറോസി കോൺവൻറിൻറെ വടക്കുവശത്തുള്ള കവലയിൽ കാത്തുനില്ക്കുകയാണെന്നു്! ഒരാൾ കൊച്ചുറോസിയുടെ മാല മേടിച്ചുകൊണ്ടുപോയെന്നു പറഞ്ഞതും ആ കുട്ടികൾ പറഞ്ഞു. ആരാണു് മാല മേടിച്ചുകൊണ്ടു പോയതു്? എന്തിനു കൊടുത്തു? അതൊന്നും അവക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

"എന്തെന്നില്ലാത്ത ആശങ്കകളോടെ ഞാനാകവലയിലേയ്ക്കു പറന്നെത്തി. അപ്പോൾ, എൻറെ കൊച്ചുറോസിയുണ്ടു്, റോഡിൻറെ ഒരുകിൽ മാറി പടിഞ്ഞാറെ റോഡിലേയ്ക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു. പുസ്തകസ്സഞ്ചി മാറത്തു രണ്ടു കൈകൊണ്ടും ചേർത്തു പിടിച്ചുകൊണ്ടു് അങ്ങനെ ഉൽക്കണ്ഠയോടെ നോക്കുകയാണു്.....ലോകത്തിൻറെ അങ്ങേയറ്റത്തിരുവരെ ആ കൊച്ചുകണ്ണുകൾ പറന്നുചെന്നു തിരയുകയാണെന്നാക്കും തോന്നും, എൻറെ കൊച്ചുറോസിയുടെ ആ പ്പോഴത്തെ നോട്ടം കണ്ടാൽ....." ഭൂതകാലത്തിൻറെ ശ്മശാനമണ്ഡലത്തിലടിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ആ രംഗത്തിത്തേയ്ക്കു് മനസ്സൊഴുകിപ്പോയതുകൊണ്ടാവാം, അദ്ദേഹം തെല്ലിട നിശ്ശബ്ദനായി. ഉഷ്മളമായ ഒരു നെടുവീർപ്പിനുശേഷം അദ്ദേഹം തുടർന്നു:

"ഞാൻ തൊട്ടടുത്തായതിനുശേഷമേ കൊച്ചുറോസി എന്നെ കണ്ടുള്ളൂ. എന്നാൽ, അപ്പോഴും എൻറെ കൊച്ചുറോസിയുടെ പൂപോലെയുള്ള ആ മുഖത്തു് ഭയത്തിൻറെ ലാഞ്ഛന ലവലേശമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നോക്കണം.....തൻറെ പ്രിയപ്പെട്ട ലോക്കറും മാലയും എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണെന്നു് എൻറെ പാവപ്പെട്ട കൊച്ചുറോസിയുണ്ടോ അറിയുന്നു? ഈ ലോകത്തിലെ കാപട്യങ്ങളൊന്നുമറിഞ്ഞുകൂടാത്ത ആ കൊച്ചുകുഞ്ഞു്.....എൻറെ ദൈവമേ.....അപ്പോഴും പടിഞ്ഞാറെ റോഡിലേയ്ക്കു് ഉൽക്കണ്ഠയോടെ നോക്കുകയാണു്.....

"മാല ആരാണു മേടിച്ചുകൊണ്ടുപോയതെന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ കൊച്ചുറോസി പറഞ്ഞു, അപ്പനോടു

കൂടെ നമ്മുടെ വിട്ടിലെപ്പോളും വരണ താണെന്നും പറഞ്ഞു് ഒരാൾ! അപ്പനെ ക്കാളും കൂറച്ചുകൂടി ഇളയതാണു്! കൈ യ്യിൽ വാച്ചും!, മുറിമീശയുമുണ്ടു്!—അതു മാത്രമായിരുന്ന എന്റെ കൊച്ചു റോസിയ്ക്കു് ആ മഹാവിഭ്രാന്തെ ക്കുറിച്ചുള്ള അറിവു്. അയാളുടെ പേരോ? അതു കൊച്ചുറോസിയ്ക്കറിഞ്ഞു കൂടാ. അതിനുമുമ്പു് അയാളെ കണ്ടി ട്ടുണ്ടോ എന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചു. കൊച്ചു റോസിയോക്കുന്നില്ല. ഇവിടെ ഞങ്ങ ളുടെ ബന്ധുക്കളും മരുന്ന മേടിക്കുന്ന വരുമായി എത്രയോപേർ അനുദിനം വന്നുപോകും. അവരെയെല്ലാം കേവലം ഏഴുവയസ്സു മാത്രമുള്ള ഒരു കൊച്ചുകു ഞ്ഞിനു് പ്രത്യേകമോർത്തിരിക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ?.....നടന്നതെല്ലാം എ ന്റെ കൊച്ചുറോസി വിവരിച്ചു: കൊ ച്ചുറോസി ഊണുകഴിച്ചിട്ടു ക്ലാസി ലേയ്ക്കു പോകുകയായിരുന്നു. കവലയി ലെത്തിയപ്പോൾ അയാളെക്കണ്ടു. അ യാൾ കൊച്ചുറോസിയോടു ചോദിച്ചു, 'ഡാക്ടറുടെ മകളല്ലേ? എന്നെ അ റിയില്ലേ?' കൊച്ചുറോസി നിന്നു. അ യാൾ പറഞ്ഞു, 'ഞാൻ ഡാക്ടറുടെ കൂടെ എപ്പോഴും അവിടെ വരാറുണ്ടല്ലോ! ഞാനിപ്പോൾതന്നെ ഡാക്ടറെ കണ്ടു് ഒരു കാര്യം പറയുവാൻ വേണ്ടി അങ്ങോട്ടു പോകാൻ വരികയാ യിരുന്നു. കുട്ടിയെ കണ്ടതു നന്നായി. ഇനിയങ്ങോട്ടു പോകേണ്ടാമെന്നില്ല. കു ട്ടിയുടെ മാലയൊന്നുവേണം. എന്റെ കൊച്ചുകുട്ടി ലീലയേയുംകൊണ്ടു് പള്ളി യിൽ ഒരു നേർച്ച കഴിക്കാൻവേണ്ടി പോ കുവാനാണു്. ലീലയുടെ മാല പൊട്ടി പ്പോയതു നന്നാക്കാൻ കൊടുത്തിരിക്കു ന്നതുകൊണ്ടാണു്. പള്ളിയിൽ പോയി ട്ടു് ഒരു മണിക്കൂറിനകം ഞങ്ങൾ തിരി ച്ചുവരും.....കുട്ടിയുടെ മാല തരൂ. കുട്ടി ക്ലാസ്സുവിട്ടു വരുന്ന സമയത്തു് മാലയു മായി ഞാനിവിടെവന്നു നിന്നുകൊ ള്ളാം'.....അങ്ങനെ ആ വഞ്ചനയിൽ കുടുങ്ങിയ കൊച്ചുറോസി മാലയും കൊ ടുത്തു. ക്ലാസ്സിലേയ്ക്കു പോയി.....ക്ലാസ്സു വിട്ടു; കൊച്ചുറോസി അയാൾ പറഞ്ഞ സ്ഥലത്തുവന്നു നോക്കിനില്ക്കുകയാണു്! മാലയുമായി അവിടെവന്നു നിന്നുകൊ ള്ളാമെന്നു പറഞ്ഞ ആ സത്യസന്ധൻ എവിടെ? മഷിയിട്ടു നോക്കിയാൽ കൂടി അയാളെ കാണുമോ?

"തന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ലോക്കറും മാലയും നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നു ബോ ധ്യമായതോടെ കൊച്ചുറോസിയുടെ ഭാവം പകർന്നു. മുഖം വിളറ്റു. ആ കു ഞ്ഞുകണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു; നിറഞ്ഞു നിറ ഞ്ഞൊഴുകുവാൻ തുടങ്ങി. അന്തിച്ചെമ ട്ടിൽ ആ കണ്ണുനീർ രക്തംപോലെ അങ്ങനെ.....അപ്പോൾ ഏങ്ങിയേങ്ങി ക്കരയുവാൻ തുടങ്ങിയ കുഞ്ഞിനെ അവി ടെനിന്നു ഒരുവിധത്തിൽ ഇങ്ങോട്ടു കൊ ണ്ടുവന്നുവെന്നല്ലേ പറയേണ്ടു.

"സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നതറിഞ്ഞപ്പോൾ അങ്ങനെ കൊച്ചുറോസിയുടെ അമ്മയും പരിഭ്രമിച്ചുവശായി—സങ്കടവും കോപ വും വെറുപ്പുമൊക്കെക്കൂടിക്കലർന്നുയർന്ന ഒരു പരിഭ്രമം!.....മൂപ്പത്തി ആ വി ശ്വാസഘാതകനെ ശപിക്കുവാൻ തുട ങ്ങി. പിന്നെ ഓരോ പള്ളികളേയു മോർത്തോർത്തു നേർച്ചകൾ നേരുവാനും തുടങ്ങി. അതുകൊണ്ടൊന്നും സൈര്യം

കിട്ടാതായതുകൊണ്ടാവാം, മൂപ്പത്തി മകളെ കുറെയങ്ങു ശകാരിച്ചു. എന്നിട്ടും സമാധാനം വന്നില്ല. മാല തട്ടിയെടുത്തുകൊണ്ടുപോയ കള്ളക്കഴവേറിയെ അപ്പോൾതന്നെ മൂപ്പത്തിയ്ക്ക് കണ്ടു പിടിക്കണം!

"എന്നാൽ, കൊച്ചുറോസി പറഞ്ഞ അടയാളങ്ങൾ ആധാരമാക്കിക്കൊണ്ട് ആരെയെങ്കിലും ഊഹിക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ?.....പോയതുപോയി; ഇനി പറഞ്ഞിട്ടൊരു കാര്യവുമില്ല—എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞു. അതൊന്നും കൊച്ചുറോസിയുടെ അമ്മയ്ക്ക് സമാധാനം നല്കുവാൻ പര്യാപ്തമായില്ല. മൂപ്പത്തി പിന്നെയും വിശേഷപ്പെട്ട പള്ളികളെ ഓർത്തെടുത്തു നേച്ചുനേരുകയും, ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് മകളെ ശകാരിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്താണെന്നുവച്ചാൽ, ആ മാല പണിയിച്ചിട്ട് ഒരു മാസംമാത്രമായതേയുള്ളൂ. ക്രിസ്തുമസ്സ് വെക്കേഷൻ കാലത്താണ് കൊച്ചുറോസിയുടെ ചെറിയ മാലയുരുക്കി വലുതാക്കിയതു്. അതുണ്ടാക്കുണ്ട കൊതി തീർന്നിട്ടുകൂടിയില്ല. രണ്ടുപവൻ ചെയിനും അരപ്പവന്റെ ലോക്കറും. അതു നഷ്ടപ്പെട്ടു!

"കൊച്ചുറോസിയുടെ കാര്യമാണെങ്കിൽ ഏങ്ങിയേങ്ങിയുള്ള കരച്ചിൽ തന്നെ.....അന്നു കാപ്പി തൊട്ടില്ല. നിബ്ബന്ധിച്ചിട്ടൊരു ഫലമുണ്ടായില്ല..... ഊണും വേണ്ട. നിബ്ബന്ധിച്ചു നിബ്ബന്ധിച്ചു പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് ഒരുകണക്കിൽ രണ്ടുപിടിച്ചോറ് ഉള്ളിലാക്കി—അതുമാത്രം. പിന്നെയും തുടങ്ങി കരച്ചിൽ!....സമാധാനിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടൊരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല....ഒരാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ പുതിയ മാലപണിയിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു. അല്ലെങ്കിൽ അടുത്ത മാസംതന്നെ ഷാപ്പിൽനിന്നു പുതിയ മാല മേടിക്കാമെന്നുപറഞ്ഞു. എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടും കൊച്ചുറോസി കരച്ചിൽ നിറുത്തിയില്ല. ഏങ്ങിയേങ്ങി ക്കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ കിടക്കുമ്പോഴും കരയുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

"നേരംവെളുത്തപ്പോൾ കുഞ്ഞിന് നല്ല പനി! എന്നുവച്ചാൽ നൂറിയൊന്നു ഡിഗ്രി!....അതു പിന്നെയും വർദ്ധിച്ചു. അങ്ങനെ ടൈഫോയ്ഡായിമാറി. തലമുടികളയേണ്ടിവന്നു..... അങ്ങനെ എന്റെ കൊച്ചുറോസി, വെള്ളക്കയിൽ ഈക്കിലുകുത്തിയതുപോലെ, തലയും എല്ലും തൊലിയുമായി കിടന്നകിടപ്പ്.....ബോധമില്ലാത്ത അവസ്ഥയിൽ കിടന്ന് പേയും പിച്ചും പറയുവാൻ തുടങ്ങി. മിക്കപ്പോഴും മാലയുടെ കാര്യം തന്നെയായിരുന്നു.....എന്റെ മാല തരൂ; എന്റെ മാലതരാത്തതെന്താണപ്പാ, എന്റെ ലോക്കറെവടെ അമ്മേ, ഉണ്ണിയീശോയേ! അതിനെകിട്ടീലേ— അങ്ങിനെ ഓരോന്ന്.....അങ്ങിനെ ഇരുപത്തിയൊന്നാം ദിവസം രാത്രി ഒമ്പതുമണിക്ക് എന്റെ കൊച്ചുറോസിയുടെ കുഞ്ഞു പ്രാണൻ ആ എല്ലിൻകൂടിൽനിന്നു പറന്നുപോയി. അതെല്ലാം ഇന്നലെ കഴിഞ്ഞതുപോലെ തോന്നുന്നു. ഇപ്പോൾ കൊല്ലം പതിനൊന്നു കഴിഞ്ഞു."

നിശ്ശബ്ദത! ഘനീഭവിച്ച നിശ്ശബ്ദത! ഏതാനും നിമഷങ്ങൾ കടന്നുപോയി.

പ്ലാനിട്ട് നടത്തിയ ഒരുഗ്രമോഷണം! ആ മോഷ്ടാവിന്റെ നീചമനസ്ഥിതിയുടെ നേരെ കഠിനമായ വെറുപ്പു തോന്നി അലക്സാൻഡറിന്.....അലക്സാൻഡർ അന്തർനേത്രങ്ങളിൽ കൊച്ചുറോസിയുടെ ഓരോചിത്രവും ദർശിച്ചു..... അയാളുടെ ഹൃദയം വിങ്ങി.... പിളരുന്നതുപോലെ ഒരു നേത്രവേദനയും.... അങ്ങനെ ഒരു നെടുവീർപ്പു വിട്ടതിനു ശേഷം അലക്സാൻഡർ പറഞ്ഞു:

"ഭയങ്കരമായ ഒരു കഥതന്നെ...."

രണ്ടുനിമിഷനേരത്തെ നിശ്ശബ്ദതയ്ക്കു ശേഷം അയാൾ ചോദിച്ചു:

"മാല തട്ടിച്ചെടുത്തുകൊണ്ടുപോയ ആ റാസ്കളിനെ ഇതുവരെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല, ഇല്ലേ?"

അപ്പോൾ ഡാക്ടർ തോമസ് ശബ്ദരഹിതമായൊന്നു ചിരിച്ചു. ഉഗ്രമായ പരിഹാസം ജ്വലിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ചിരി!

"അവന് ഡാക്ടറേയും ഈ കുടുംബത്തേയും പറ്റി നല്ല അറിവുണ്ടെന്നുള്ള കാര്യം തീച്ച്" അലക്സാൻഡർ വികാരഭരിതനായി പറഞ്ഞു:

"അല്ലെങ്കിൽ ഇത്തരമൊരു കൃത്യം ഇങ്ങനെ പ്രയാസരഹിതമായി നിവ്വഹിച്ചു ജയിച്ചുപോകുവാൻ സാധിക്കുമോ? ഈ ദിക്കിൽ തന്നെയാവണം മിക്കവാറും അവന്റെ താമസവും. അവനതെങ്ങനെ ചെയ്തിരിക്കുന്നു! കള്ളറാസ്കൽ! അതുചെയ്യുന്നതിനു വളരെ മുമ്പുതന്നെ, അതിലെ ഓരോ ഘടകങ്ങളും അവൻ ബുദ്ധിയിൽ കണ്ടു! അങ്ങനെ പരിചിന്തിതമായെടുത്ത ഒരു തീരുമാനം! എത്ര ഭയങ്കരമാണതെന്നോർത്തുനോക്കുമ്പോഴാണ്.... തിരഞ്ഞെടുത്തുവച്ചിരുന്ന വാക്കുകൾ മാത്രം അവൻ ഉപയോഗിച്ചു. യുദ്ധത്തിൽ അവൻ ജയിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനുശേഷം, കുട്ടിയ്ക്കു പനിയായപ്പോൾ, അവൻ അറിഞ്ഞിരിക്കുമല്ലോ. എന്നിട്ട അവന്റെ ഹൃദയത്തിലൊരു ചലനമുണ്ടാകാതിരുന്നതു....."

അപ്പോൾ ഡാക്ടർ തോമസ് കടന്നു പറഞ്ഞു:

"കുട്ടിയ്ക്ക് പനിയായതു നമ്മുടെ ആ സ്നേഹിതൻ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ, എന്തോ.... അങ്ങനെ ടൈഫോയ്ഡായതു കേട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആ വിദ്വാന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ചലനമുണ്ടായിട്ടുമുണ്ട്. സന്തോഷംനിറഞ്ഞുള്ള തുടിപ്പുകൾ!.... മരണവാർത്ത! അതുകേട്ട് പരമാശ്വാസമായിരിക്കും ആ ഭാഗ്യവാൻ അനുഭവിച്ചിരിക്കുക.... സംശയമില്ല. തന്നെ കണ്ടുപിടിക്കുവാനുള്ള ആൾ പോയല്ലോ എന്നോർത്തുള്ള പരമാശ്വാസം...." വികാരവിക്ഷോഭത്താലാവാം, അദ്ദേഹം തെല്ലിട നിശ്ശബ്ദനായിരുന്നു. പരിമിതമായ നിമിഷങ്ങൾ. അദ്ദേഹം തുടർന്നു:

"എന്റെ കൊച്ചുറോസിയുടെ മരണം.....അതെന്നെ ഒന്നു പഠിപ്പിച്ചു: നമ്മെ വലയംചെയ്തു നില്ക്കുന്ന പരമാർത്ഥങ്ങളെ അവയുടെ തനിരൂപത്തിൽ നോക്കിക്കാണുവാൻ. അങ്ങനെ ഇന്നു ഞാനെല്ലാം കാണുന്നു.....നാമോരോരുത്തരും ഒരാത്മപരിശോധന നടത്തുകയാണെങ്കിൽ പലതും കാണുവാൻ

കഴിയും. നാം നമ്മുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കും, അവകാശങ്ങൾക്കും, ഉന്നമനത്തിനും, സന്തോഷാനന്ദങ്ങൾക്കുംവേണ്ടി ഓരോന്നു ചെയ്യകൂട്ടുന്ന തിരക്കിൽ, തൽപ്രവർത്തനങ്ങൾമൂലം മറവുള്ളവർക്ക് എന്താണുണ്ടാകിവയ്ക്കുന്നതെന്ന് ആലോചിക്കാറുണ്ടോ? അങ്ങനെ ഇരുവശവും നോക്കിച്ചിന്തിച്ചതിനു ശേഷം ഒരു പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്ന വളരേപ്പേർ നമ്മുടെകൂട്ടത്തിലുണ്ടോ? ഓർത്തുനോക്കൂ.....

"ഇന്നു നമ്മുടെ ജീവിതസിദ്ധാന്തമെന്താണ്? എങ്ങനേയും ജീവിക്കുക; ആരുടെ കഴുത്തറുത്തിട്ടെങ്കിലും ഞാനും എന്റെ കുടുംബവും സുഖമായി ജീവിക്കുക! ഞാനും എന്റെ കുടുംബവും, ആവശ്യമാകുന്ന ഉഗ്രമായ രക്തദാഹത്തോടെ, അവകാശം സ്ഥാപിച്ചെടുക്കലാകുന്ന നരിനഖത്തരിപ്പുമായി, ഒരു മഹാശാപംകണക്കെ, ഈ നല്ല ഭൂമിയിൽ നില്ക്കുന്നതുകണ്ടോ! ഈ ഞാൻ എന്ന ആശയമുണ്ടെല്ലോ, അവന്റെ കഴുത്തറക്കുക ആദ്യം; അല്ലെങ്കിൽ അവൻ സഹജീവികളുടെ ഓരോന്നിന്റേയും കഴുത്തറക്കും! ഇന്നലെത്തേതുപോലെ ഇന്നും അവൻ സഹജീവികളുടെ കഴുത്തറുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്! അനുനിമിഷം നടക്കുന്ന ആ കഴുത്തറക്കലുകൾ!.... ....പതിനൊന്നു കൊല്ലംമുമ്പ് എന്റെ കൊച്ചുറോസിയുടെ കുഞ്ഞിക്കഴുത്തുമറുത്തു, ഒരു ഞാൻ!

"ഇനി എന്റെ കൊച്ചുറോസിയുടെ മരണംകൊണ്ട് ആശ്വാസത്തോടേയും തെളിഞ്ഞുംനടക്കണമെന്നായ ആ പരമഭാഗ്യവാനായ സ്നേഹിതനെ ഒന്നു നമുക്കു പരിശോധിക്കാം. വിദ്യാനു കുറേ പണം അത്യാവശ്യമാണെന്നോക്കണം; കിട്ടുവാനെളുപ്പമായ മാർഗ്ഗമില്ല. അങ്ങിനെ വന്നപ്പോൾ, തന്റെ ആവശ്യം ലോകത്തിൽവച്ചേറ്റവും വലുതായികാണുന്നതു് ശീലമാക്കിവച്ചിട്ടുള്ള ആ സ്നേഹിതൻ, ബുദ്ധിയുപയോഗിച്ചു, കൊച്ചുറോസിയുടെ മാല തട്ടിയെടുത്തു! ആവശ്യം നടന്നു! ദൈനംദിനജീവിതത്തിൽ തമ്മിലിടികുംപോരും അതുപോലെ അവരവരുടെ ആവശ്യങ്ങളും അവകാശങ്ങളും ഉന്നമനവും സന്തോഷാനന്ദങ്ങളും ലോകത്തിൽ വച്ചേറ്റവും വലുതായികാണുവാനാണ് ശീലിച്ചുവച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു നോക്കിയാൽ കാണാം. കുറിയടിച്ചതുപോലെ, ഇതിവിടെ, വ്യക്തികളിൽമാത്രം, നില്ക്കുന്നകാര്യമല്ല. പരിഷ്കൃതങ്ങളെന്നും, സംസ്കാരസമ്പന്നമെന്നും, അഭിമാനംമുഴക്കുന്നരാഷ്ട്രങ്ങൾതന്നെ എന്താണു ചെയ്യുന്നതു്? ഈ ഭൂമിയിൽ തേനും പാലുമൊഴുകുവാൻ വേണ്ടിയാണോ ആ രാഷ്ട്രഭരണകാര്യധുരന്ധരന്മാർ ഇവിടെ രക്തപ്പുഴ നിർമ്മിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്? അല്ലെങ്കിൽ തങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ അതിർത്തിയ്ക്കു വിസ്താരം വയ്പിക്കണമെന്നും, അതുവഴി ഭണ്ഡാരങ്ങളുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്നും ഓരോരുത്തരും ആഗ്രഹിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണോ?.....ഇന്നു നമ്മുടെ ജീവിതസിദ്ധാന്തമെന്താണെന്നു് ഞാൻ കുറച്ചുമുമ്പു് ചോദിച്ചതു് അതുകൊണ്ടാണു്. എങ്ങനേയും ജീവിക്കുക;

ആരുടെകഴുത്തറുത്തിട്ടെങ്കിലും ഞാനും എന്റെ കുടുംബവും സുഖമായിജീവിക്കും. അങ്ങനെ ഞാനും എന്റെ എന്റെ കുടുംബവും എന്ന ആശയത്തിന്റെ കരാളരൂപം കണ്ടപ്പോൾ അലക്സാൻഡറിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ഒരു ഞെട്ടക്കമുണ്ടായി .....തന്നിലും ആ കരാളരൂപം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നുണ്ട്! തന്റെ ആവശ്യങ്ങളും അവകാശങ്ങളും ലോകത്തിൽവച്ചേറ്റവും വലുതായികാണുവാൻ തന്നെയാണ് താനും ശീലിച്ചുവച്ചിട്ടുള്ളത്! മാലതട്ടിയെടുത്തിട്ടില്ലെങ്കിലും, രക്തപ്പുഴനിർമ്മിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, തന്റെ ആവശ്യങ്ങളുടെ പൂരണത്തിനും, അവകാശസ്ഥാപനത്തിനും, സന്തോഷാനന്ദങ്ങൾക്കും വേണ്ടിസഹജീവികളിൽ പലരേയും ചവുട്ടിച്ചതച്ചിട്ടില്ലേ?.....അങ്ങിനെ ഹൃദയത്തിനുള്ളിലേയ്ക്കു നോക്കിയപ്പോൾ, മുമ്പൊരിക്കലുണ്ടായിട്ടില്ലാത്ത ഒരാത്മനിന്ദ, അലക്സാൻഡറിനു തോന്നി. അങ്ങനെ അയാൾ മൂകനായിരുന്നു.

ഡാക്ടർ തോമാസ് ചോദിച്ചു

"എന്താ, നിങ്ങൾ തലതാഴ്ത്തിയിരിക്കുന്നത്? മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതിയെപ്പറ്റി പ്രസംഗിക്കുന്നില്ലേ?"

ഹൃദയത്തിൽ നിറഞ്ഞ ആത്മനിന്ദയുടെ ഭാരത്താൽ ശിരസ്സ് സ്വയം താണുപോയിരുന്ന വിശേഷം അപ്പോൾ മാത്രമാണ് അലക്സാൻഡർ അറിയുന്നത്. അയാൾ ആയാസപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ശിരസ്സുയർത്തി. അങ്ങനെ അയാൾ പറയുവാനാരംഭിച്ചു; മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതിയെക്കുറിച്ചായിരുന്നില്ല; ഇങ്ങനെ:

"മനുഷ്യൻ ഭയ....."

അത്രമാത്രം. അലക്സാൻഡറിന്റെ നാവ് ഉള്ളിലേയ്ക്കു വലിഞ്ഞുപോയി.....അങ്ങനെ അയാൾ അവിടെനിന്നിറങ്ങി തന്റെ താമസസ്ഥലത്തേയ്ക്കു നടന്നു. അന്നേരം അയാളുടെ ശിരസ്സ് സ്വയം താണുപോയിരുന്നു.

* * *

രാത്രി.

പതിവുസമയത്തു് അലക്സാൻഡറിനു് ഉറക്കം വന്നില്ല. ഡാക്ടർ പ്രഞ്ഞതെല്ലാം ഓർക്കുകയാണ്.....അങ്ങനെ ഏറെ വൈകിയതിനുശേഷം ഒന്നു മയങ്ങി. ആ അർദ്ധസുഷുപ്തിയിൽ, തന്റെ കൈയിൽ കിട്ടിയ ലോക്കറും മാലയുമായി അയാൾ അന്ധകാരം നിറഞ്ഞ വഴിയിലൂടെ നടന്നു. അയാൾ ഒന്നു പുറകോട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കി. അപ്പോൾ ഒരസ്ഥികൂടമുണ്ട് ഓടിയോടിവരുന്നു; അയാളെ പിടിക്കുവാൻ വരുന്നതുപോലെ. അയാളും ഓടി. അതാ, അപ്പോഴെയ്ക്കും മറെറാരസ്ഥികൂടം എതിരേ ഓടിവരുന്നു. മറെറാന്നു് ഇടത്തുനിന്നും. മറെറാന്നു വലത്തുനിന്നും. അയാൾ അവയുടെ നടുവിലായി. ആ അസ്ഥിപഞ്ജരങ്ങളുടെ കണ്ണുകളുടെ സ്ഥാനത്തെ പൊത്തുകളിൽനിന്നു തീപറക്കുന്നു! അവ പല്ലിളിച്ചു കാട്ടുന്നു! ആ എല്ലിൻ കൈകളും എഴുത്താണിവിരലുകളും അയാളുടെ നേക്കു് നീളുന്നു!.....
....."അമ്മേ!" പെട്ടെന്നു് അലക്സാൻഡർ ഞെട്ടിയുണർന്നു. അയാൾക്കു സർവ്വാംഗം രോമാഞ്ചമുണ്ടായി. അയാൾ പകച്ചു പകച്ചു ചുറുപാടും നോക്കി.....അസ്ഥിപഞ്ജരങ്ങൾ ഇല്ല! അന്ധകാരം

മാത്രം!.....താൻ തന്റെ മുറിയിൽ കിടക്കുകയാണെന്നു് അലക്സാൻറിനു ബോധ്യം വന്നു.

അതൊരു സ്വപ്നമായിരുന്നു!

ഡാക്ടറുടെ മകളുടെ ദുഃഖപര്യവസായിയായ കഥ അന്നേരം അലക്സാൻററോടു്.....തന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ലോക്കറും മാലയും തട്ടിയെടുത്തുകൊണ്ടുപോയ ആളെ അന്വേഷിച്ചു കൊണ്ടു് ആ കൊച്ചുറോസിയുടെ ആത്മാവു് അന്തരീക്ഷത്തിലൂടെ അലഞ്ഞുനടക്കുന്നുണ്ടോ?

വിചിത്രമായ ഒരു ഭയം അലക്സാൻറിനെ ബാധിച്ചു. അയാളുടെ ഹൃദയം ദ്രുതതരം തുടിച്ചു. അയാൾ എണീറ്റു വിളക്കു കൊളുത്തി. അങ്ങനെ ആ വെളിച്ചത്തിരുന്നു് അയാൾ ഓരോന്നു ചിന്തിച്ചു.....അയാളുടെ ചിന്ത മനുഷ്യനിലെത്തി.....അപ്പോൾ അയാൾ മനോനേത്രങ്ങളിൽ കണ്ടു—കുരങ്ങിനോടു സാമ്യമുള്ള, ഉല്ലണ്ണയും ക്രൗര്യവും കളിയാടുന്ന മുഖത്തോടെ, ആയുധധാരിയായി നടന്നിരുന്ന ആദിമമനുഷ്യനേയും; മൃഗലങ്ങളായ സിൽക്കുവസ്ത്രങ്ങളും, പാദരക്ഷയുമണിഞ്ഞു്, സുഗന്ധതൈലങ്ങളും പൂശി, കോതിമിനുക്കിയ ശിരസ്സുയർത്തി, സിഗററും പുകച്ചു്, ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് അങ്ങനെ ആത്മാനന്ദത്തോടെ പുഞ്ചിരിതൂകിക്കൊണ്ടു നടക്കുന്ന യാന്ത്രികയുഗത്തിലെ മനുഷ്യനേയും; അങ്ങനെ ആ യാന്ത്രിക പ്രവാഹത്തിന്നിടയ്ക്കു്, അനിവാര്യമായ ഉഗ്രപ്രഹരമേറു്, ഹൃദയത്തിനുള്ളിലേയ്ക്കു നോക്കി അവിടെ ഉറച്ചു കൂടിയിരിക്കുന്ന ക്രൂരഭാവങ്ങൾ കണ്ടു ഞെട്ടിത്തി അത്മനിന്ദയോടെ ശിരസ്സും താഴ്ത്തിയിരിക്കുന്ന ആധുനികമനുഷ്യയുഗത്തിലെ മനുഷ്യനേയും.

"മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതി! അതിനെക്കുറിച്ചൊന്നും പ്രസംഗിക്കേണ്ട! അതുമാത്രം എനിക്കു കേൾക്കേണ്ട!" എന്നു പറയുന്ന, ഡാക്ടർ തോമാസിന്റെ ഹൃദയവേദനയുടെ ആഴം അലക്സാൻറർ കണ്ടു.....അതെ, ഇപ്പോൾ അലക്സാൻറർതന്നെ അനുഭവിക്കുന്നുണ്ടല്ലൊ ആ ഹൃദയവേദന.

ആധുനിക റഷ്യ

I

ജെ. പി. മത്തായി

റഷ്യയുടെ ഉത്പത്തി:

റഷ്യയിൽ ഇന്ന് ഒരു പുതിയ വ്യവസ്ഥിതി നിലവിലിരിക്കുന്നുവെന്നു മാർക്സിസ്റ്റുകളും അവരുടെ അനുയായികളും ഉൽഘോഷിക്കുന്നു. നൂറ്റാണ്ടുകൾ പഴക്കമുള്ള ഒരു സാമൂഹ്യ—രാഷ്ട്രീയ—വിജ്ഞാന പാരമ്പര്യത്തിൽനിന്നു റഷ്യയെ അവർ വിമോചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും പറയപ്പെടുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ അവർ അവകാശപ്പെടുന്ന തരത്തിലുള്ള ഒരു വിച്ഛേദമോ വിടാരണമോ റഷ്യയിൽ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടോ? റഷ്യയുടെ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ സ്വഭാവവും, ഭൂതകാല ചരിത്രത്തെയും, മതാവബോധത്തെയും, സാമൂഹ്യ ബന്ധങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ചുള്ള ശരിയായ ഒരവധാരണവും ഇവിടെ ആവശ്യമായിവരുന്നു.

1917-നു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ഒരു റഷ്യ. അന്ന് സാറിസ്റ്റ് റഷ്യയായിരുന്നു. ഇന്നു മാർക്സിസ്റ്റ് (കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്) റഷ്യയാണ്. പേരിലല്ലാതെ മൗലികമായ ഘടനയിലും പാരമ്പര്യത്തിലും എന്തു പരിവർത്തനമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്? ആയോധനരീതികളിലും, വസ്ത്രധാരണവിഷയത്തിലും, സാമൂഹ്യ ബന്ധങ്ങളുടെ നിരീക്ഷണത്തിലും ഒരു പാശ്ചാത്യ വീക്ഷണകോണം സ്വീകരിക്കാൻ പീറ്റർ ചക്രവർത്തി മടിച്ചില്ല. തികച്ചും പാശ്ചാത്യമായ ഒരാദർശസംഹിതയാണ് മാർക്സിസം. റഷ്യയിൽ അതു പ്രായോഗികമാക്കാൻ ലെനിനും മടിച്ചില്ല. പീറ്ററും ലെനിനുമാണ് റഷ്യയെ പരിവർത്തിപ്പിച്ച രണ്ടു വ്യക്തികൾ. അവർ രണ്ടു പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തകരുമാണെന്നു പിന്നീടു വിശദീകരിക്കാം. എന്നാൽ ഈ പാശ്ചാത്യരീതികൾ റഷ്യ അഭ്യസിച്ചതുമാത്രമാണോ? അതോ അവ നിസർഗ്ഗജമാണോ?

പാശ്ചാത്യ നാഗരികതയുടെ അന്തരീക്ഷത്തിലല്ല റഷ്യ ശ്വസിച്ചു ജീവിച്ചിട്ടുള്ളതു്. പാശ്ചാത്യസംസ്കാരത്തിന്റെ പൈതൃകഭാവം വഹിക്കുന്ന ഗ്രേക്കോ—റോമൻ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഒരു അവിഭിന്നശാഖയായ ബൈസൻറയിൻ സംസ്കാരമാണ് റഷ്യയുടെ സാംസ്കാരിക പശ്ചാത്തലം. പാശ്ചാത്യനാഗരികതയോടുള്ള തീക്ഷ്ണമായ എതിർപ്പും ദ്വേഷവുമാണ് അതിന്റെ ഒരു സവിശേഷ സ്വഭാവ വൈചിത്ര്യം. അതേ എതിർപ്പും ദ്വേഷവും അവിശ്വാസവും ഇന്നും നിലവിലിരിക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യരുടെ സൗഹൃദപൂർവമായ ആഹ്വാനങ്ങളെയും അഭിക്രമണങ്ങളെയും തൊട്ടുതൊട്ട് സ്വയം പര്യാപ്തമായ ഒരു വിപുലഘടകം രൂപീ

കരിക്കാനാണ് അന്നുമുതൽ ഇന്നുവരെ റഷ്യ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതു സാധിക്കുവാൻവേണ്ടി പാശ്ചാത്യസാങ്കേതിതത്വത്തെ (Technology) അവധാരണം ചെയ്ത്, അഭ്യസിച്ച്, റഷ്യയിൽ അതു ഉദാഹരിക്കുവാൻ അവർ എന്നെന്നും ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടാണിരുന്നിട്ടുള്ളതും. റഷ്യയെപ്പോലെ പാശ്ചാത്യരെ അവിശ്വസിച്ചിട്ടുംപാശ്ചാത്യസാങ്കേതികതത്വ (technology)ത്തെ—സമർത്ഥമായി അഭ്യസിച്ച് ഒരൊന്നാംകിടശക്തിയായി ഉയർന്നിട്ടുള്ളതു് ജപ്പാൻ മാത്രമാണ്. പീറർ, റഷ്യയെ സാരമായി പരിവർത്തിപ്പിച്ചുവെങ്കിലും ആ പരിവർത്തനത്തിന്റെ പരിധിയും പരിമിതിയും പ്രകടമാണ്. 17-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെസാങ്കേതികതത്വത്തെയാണ് പീറർ ആശ്രയിച്ചതു്. അതുകൊണ്ടു റഷ്യയെ ആധുനികത്വത്തിന്റെ സ്പന്ദനത്തിനൊപ്പിച്ചു പുരോഗമിപ്പിക്കാൻ, അവർ അംഗീകരിക്കാത്ത ഒരു വ്യാവസായിക വിപ്ലവത്തിന്റെ ഫലങ്ങളും സ്വീകരിക്കുവാനും അതനുസരിച്ചു അവരുടെ ജീവിതവ്യവസ്ഥ ക്രമപ്പെടുത്തുവാനും മാർക്സിസ്റ്റുകളും നിർബന്ധിതരായിത്തീർന്നു. എന്നിട്ടും പാശ്ചാത്യസാങ്കേതിക ജ്ഞാനം അണുകബോംബുമായി മുന്നോട്ടുപോയി. റഷ്യയെ സംബന്ധിച്ചടത്തോളം ഈ പുരോഗമന വ്യഗ്രത ഒരു സമരമാണെന്നു നമുക്കു തീച്ചയായും വിശ്വസിക്കാവുന്നതാണ്.

എങ്കിലും പാശ്ചാത്യസംസ്കാരത്തിന്റെയും സാങ്കേതികതത്വത്തിന്റെയും ഭാഗികമായ അംഗീകരണം കൂടാതെ പാശ്ചാത്യതത്വത്തെ അതിന്റെ ആയുധങ്ങളും ഉപയോഗിച്ചതന്നെ പെരുത്തു നില്ക്കുവാൻ റഷ്യയ്ക്കു സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഈ ഒരു ബോധമാണ് അവരുടെ ഇന്നത്തെ പൃഥക്കായ നിലയെയും അക്രമകാരിത്വത്തെയും അവരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽതന്നെ നീതീകരിക്കുന്നതും. ഒരു വിദേശസംസ്കാരത്തോടും അതിന്റെ അതിരറ്റ സ്വാധീനതയോടുമുള്ള സഹജമായ അമർഷം റഷ്യൻ പ്രകൃതിയുടെ ഒരു പ്രധാന ലക്ഷണമാണെന്നുവേണം വിശ്വസിക്കാൻ. ചരിത്രപരമായി ഈ സ്വഭാവവൈചിത്ര്യത്തിനു സാധുത്വമുണ്ടോ എന്നിനിയും പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. റഷ്യയും പാശ്ചാത്യ രാഷ്ട്രങ്ങളുമായുള്ള ബന്ധത്തെ നിരൂപണം ചെയ്താൽ, റഷ്യൻ ചരിത്രത്തിലെ ചില പ്രധാന ഏടുകളും പുനഃപരിശോധന ചെയ്താൽ, നമുക്ക് ഇന്നത്തെ നിലയെമനസ്സിലാക്കാനും ഭാവിയിൽ ആ രാജ്യം സ്വീകരിച്ചേക്കാനിടയുള്ള നയത്തിന്റെ ഗതിയെ പ്രവചിക്കാൻതന്നെയും സാധിച്ചേക്കും.

ഒരു റഷ്യക്കാരനല്ലാത്ത ഒരുവന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ റഷ്യയാണ് എക്കാലത്തും അക്രമകാരിയായിരുന്നിട്ടുള്ളതു്. പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലെ പോളണ്ട് വിഭജനത്തിൽ സിംഹഭാഗവും വിഴുങ്ങിയതു് റഷ്യൻ കരടിയാണ്. 19-ാം ശതകത്തിൽ റഷ്യയാണ് ഫിൻലണ്ടിനെയും പോളണ്ടിനേയും മർദ്ദിച്ചു പോന്നതു്. 1939-4 സമരത്തിനുശേഷം മദ്ധ്യ യൂറോപ്പിനെയും കടന്നു് പാശ്ചാത്യരുടെ അതിരുവരെ അകാരണമായി വികസിച്ചതും

റഷ്യയാണ്. ലോകത്തിലെവിടെയുമുള്ള ഇന്നത്തെ അസ്വസ്ഥതകൾ അഴിച്ചുവിട്ടതു് മോസ്കോ ആണ്. അതെങ്ങിനെയായിരുന്നാലും, റഷ്യക്കാരനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇതൊന്നുമല്ല യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ. ഒരു നിഷ്പക്ഷ നിരീക്ഷകൻ പറയുന്നതും റഷ്യ വിശ്വസിക്കുന്നതും തമ്മിൽ ചരിത്രദൃഷ്ട്യാ വലിയ അന്തരമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. സ്വീഡന്റെയും പോളണ്ടിന്റെയും നേക്ക് 18-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ റഷ്യ ആരംഭിച്ച ആക്രമണങ്ങൾ ദേശീയ രക്ഷയെ ഉദ്ദേശിച്ചായിരുന്നു. ആക്രമണത്തെ നേരിടുന്നതിനു നടത്തിയ ആക്രമണങ്ങളായിരുന്നു അവ. ചാർലിമെയിൻ ചക്രവർത്തിയുടെ സാമ്രാജ്യദുർമോഹത്തെ ഭയന്നു് പലായനംചെയ്ത "വാറൻഗിയൻസ്" (സ്കാൻഡിനേവിയായിലെ കിരാതവംശജർ) ആണ് റഷ്യൻ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ശിലാസ്ഥാപനം നിർവ്വഹിച്ചതെന്നു തോന്നുന്നു. അവരുടെ പിൻഗാമികൾ പില്ക്കാലത്തു് സ്വീഡ്സ് എന്ന പേരിലാണു അറിയപ്പെടുന്നതു്. അവർ ക്രിസ്തുമതം സ്വീകരിച്ചെങ്കിലും സഹജമായ ആക്രമപ്രസക്തത വെടിയാതെ റഷ്യൻ ചക്രവാളത്തിലെ കരിനിഴലായി പിന്നീടു് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. പതിനാലാം ശതകത്തിൽ ലിത്വേനിയാക്കാരും പോളീഷ് ജാതിക്കാരും വൈറ്റ് റഷ്യ എന്നും യുക്രൈൻ എന്നും ഇന്നറിയപ്പെടുന്ന ഭൂവിഭാഗത്തെ റഷ്യക്കാരുടെ ഓർത്തഡോക്സ് മതസമൂഹത്തിൽ നിന്നു വെട്ടിപ്പിടിച്ചു. ഇക്കഴിഞ്ഞ 1939-45 മഹായുദ്ധകാലത്തു മാത്രമാണ് അതിലുൾപ്പെട്ട ഗലേഷ്യാ റഷ്യാ തിരിച്ചുപിടിച്ചെടുത്തതെന്നുള്ളതു് സ്മരണീയമാണ്.

പതിനേഴാം ശതകത്തിൽ, പോളിഷ് ആക്രമികൾ മോസ്കോവരെകടന്നു. ആ ആക്രമണത്തെ എതിരിട്ടു വിജയം നേടുന്നതിനു റഷ്യർ നടത്തിയ ശ്രമം അതിന്റെ ത്രക്ഷതയിലും ഭയങ്കരതയിലും ദാർഢ്യത്തിലും നെപ്പോളിയന്റെ 1812-ലെ അഭിസ്കന്ദത്തെയാണ് നമ്മെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നതു്. അതിനുശേഷം പാശ്ചാത്യരാഷ്ട്രങ്ങൾ റഷ്യയുടെനേക്കു നടത്തിയിട്ടുള്ള ആക്രമണങ്ങൾ വളരെയായിരുന്നു. 1915-18-ൽ ജർമ്മൻകാർ യുക്രൈൻ കടന്നു ടാൻസ്കോക്കോഷ്യാവരെ തുളച്ചുകയറി. ജർമ്മൻ പരാജയത്തിനുശേഷം— 1918-20-ൽ ബ്രിട്ടനും അമേരിക്കയും ഫ്രാൻസും ജപ്പാനും ഒരു ചതുർമുഖസമരം തന്നെയാണ് റഷ്യയുടെനേക്കാരംഭിച്ചിതു്. 1941-ൽ ജർമ്മൻസേന അവരുടെ ആക്രമണം പുനരാരംഭിച്ചു. 18-ം 19-ം ശതകങ്ങളിൽ റഷ്യൻസേന പാശ്ചാത്യഭൂവിഭാഗത്തുനിന്നു പാശ്ചാത്യരോടു സമരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു് പരമാർത്ഥമാണെങ്കിലും അവരുടെ പ്രത്യാഗമനം ലജ്ജാവഹമായിരുന്നു. അന്നു് അവർ ഏതെങ്കിലും ഒരു പാശ്ചാത്യശക്തിയുടെ സഖിയായിട്ടാണ് അവളുടെ സമരം അവസാനിപ്പിച്ചിരുന്നതു്.

ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായി പാശ്ചാത്യ ക്രീസ്തീയ സമുദായവും റഷ്യൻ ഓർത്തഡോക്സ് സമുദായവും ബൃഹത്തായ ഹെല്ലനിക്കു ഗ്രീക്കുസമുദായത്തോടാണു

സംഘടിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു്. വികാസത്തിന്റെ മാനദണ്ഡം വച്ചുനോക്കുകയാണെങ്കിൽ ഈ രണ്ടു ശാഖാസമുദായങ്ങളും കത്തോലിക്കസഭയിൽ ഉണ്ടായ പിളർപ്പിനെയുമാണ് വിശദീകരിക്കുന്നതു്. ഈ പിളർപ്പു ദൃഢപ്പെടുവാൻ മൂന്നു ശതാബ്ദങ്ങളിലായി മൂന്നു അഭിസന്ധികളാണ് പ്രേരകമായി പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ആദ്യത്തേതു് ആചാരങ്ങളെ (rituals) സംബന്ധിച്ചു് പാപ്പായും (Pope of Rome) പ്രതിമാഭഞ്ജകരായ പരിഷ്കർത്താക്കളും(Iconoclasts) തമ്മിൽ എട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലുണ്ടായ സംഘട്ടനവും രണ്ടാമത്തേതു്, ഒമ്പതാം ശതകത്തിൽ പൗരോഹിത്യാധികാരത്തെ സംബന്ധിച്ചു പോപ്പും കാൺസ്താന്തിനോപ്പ്ളിലെ ഫോററിയസ് പാത്രിയർക്കീസും തമ്മിലുണ്ടായ മാത്സര്യവുമാണ്. തെക്കുകിഴക്കൻ യൂറോപ്പിന്റെ വൈദിക മേലദ്ധ്യക്ഷപദത്തിനുവേണ്ടി കൂടിയായിരുന്നു രണ്ടാമത്തെ ഈ സംഘട്ടനം. ഈ മാത്സര്യം അന്തിമമായ വിച്ഛേദത്തിൽ പര്യവസാനിക്കുമെന്നു ഏതാണ്ടു തീർച്ചയായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ആ സന്ദർഭത്തിലാണ് അക്രൈസ്തവരായ ഹംഗറിക്കാർ ഡാന്യൂബ് നദീപ്രദേശം മുഴുവനും ആക്രമിച്ചു് ആവാസമുറപ്പിച്ചതു്. ഒമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടോടുകൂടി സംഭവിക്കേണ്ടിയിരുന്ന ഈ വിച്ഛേദത്തിന്റെ കാലാവധി അങ്ങനെ നീണ്ടുപോയി. എന്നാൽ ഹംഗറിക്കാർ പാശ്ചാത്യരിൽനിന്നു ക്രിസ്തുമതം സ്വീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഈ മത്സരം തീക്ഷ്ണതരമാകുകയും അതു 1054-ലെ നിർണ്ണായകമായ വിഭാജനത്തിലവസാനിച്ചു സ്ഥിരീകരിക്കയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ടു് മൂന്നാമത്തെ അഭിസന്ധി രണ്ടാമത്തേതിന്റെ അനുബന്ധമായിട്ടുവേണം കരുതാൻ. അതിനു രാഷ്ട്രീയമായ ഒരു പശ്ചാത്തലം കൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന സംഗതിയും വിസ്മരിച്ചുകൂടെങ്കിലും പ്രതിപാദ്യത്തിൽ അതു സംഗതമല്ല.

കത്തോലിക്കസഭയിലെ ഈ പിളർപ്പു യൂറോപ്പിനെ സാമൂഹ്യമായി Western christendom എന്നും Orthodox Christendom എന്നും രണ്ടായി വിഭജനംചെയ്യാൻ ഇടയായി. ഈ രണ്ടു സമുദായങ്ങളുടെയും സഭകളുടെയും വിച്ഛേദത്തോടുകൂടിത്തന്നെ വ്യത്യസ്തമായ രണ്ടു രീതികളും ആവിർഭവിച്ചു. പാശ്ചാത്യദേശത്തിലെ കത്തോലിക്കസഭ റോമൻ വൈദികാധികാരത്തിൻ കീഴിൽ ഏകീകരിക്കപ്പെട്ടു. അപ്രതിഹതമെന്നു ഗണിക്കപ്പെടുമ്പോന്ന വിശുദ്ധ റോമാസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ (Holy Roman Empire) അധികാരത്തെ നശിപ്പിക്കാനും യൂറോപ്പിൽ ഇന്നു കാണുന്ന അപ്രമുഖരാഷ്ട്രങ്ങളെ പരിരക്ഷിച്ചുപോരുവാനും കത്തോലിക്കസഭയ്ക്കു സാധിച്ചു. അതേസമയം ഓർത്തഡോക്സ്സഭ പുനരുദ്ധരിക്കപ്പെട്ട കിഴക്കൻ റോമാസാമ്രാജ്യത്തിന്റെയും സഭയുടെയും സാമൂഹ്യനേതൃത്വം സ്വീകരിച്ചു് ഇതരപൗരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളെയും ഒരു രാഷ്ട്രീയഘടകമായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുകയാണ് ചെയ്തതു്. അതെങ്ങനെ സംഭവിച്ചു? യുഗങ്ങളായി യുദ്ധത്താൽ പീഡിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഒരു ജനസമൂഹത്തിനു സമാധാനം വാഗ്ദാനം ചെയ്യുകയും അതു

നേടി അനസ്യൂതമായി നിലനിൽക്കൊണ്ടുപോരുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരുസാമ്രാജ്യത്തെ ഒരു ജനതതി വിസ്മരിക്കാൻ ഇടയില്ല. റോമാസാമ്രാജ്യവും ചീനാസാമ്രാജ്യവും ജനങ്ങളെ ആകർഷിച്ചതും അവരുടെ പിൻതുണനേടിയതും ഈവിധത്തിലാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. അക്കാരണത്താൽ റോമൻ സാമ്രാജ്യം അസ്തമിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടും ആ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ അംഗീകരിക്കാൻ സമകാലികരോ ഭാവിതലമുറയോ മടിക്കയാണുണ്ടായത്. അതിന്റെ പ്രാഭവം പുനരുദ്ധരിക്കാനും അവരുടെ വിഭാവിത ചരിത്രത്തിനൊപ്പിച്ച് അസ്തമിച്ച ആ സാമ്രാജ്യത്തെ പരിവർത്തിപ്പിക്കാനും അവർ യത്നിച്ചു. എട്ടും നൂറ്റാണ്ടിൽ റോമാ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ പുനരുത്ഥാനം സാധിപ്പിക്കാൻ രണ്ടു ഗംഭീരശ്രമങ്ങൾ നടന്നു. എന്നാൽ, ചാർലിമെയിൻ ചക്രവർത്തി പാശ്ചാത്യദേശത്തു് നടത്തിയ യത്നം ഭാഗ്യത്താൽ പരാജയപ്പെട്ടു. സിറിയാക്കാരനായ ലിയോ നടത്തിയശ്രമം നിർഭാഗ്യകരമായ ഒരുവിജയവും ആയിരുന്നു. ബൈസന്റയിൻ സംസ്കാരത്തിന്റെ ആസ്ഥാനത്തു് പൗരസ്ത്യറോമൻ സാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിതമായതോടുകൂടി ഓർത്തഡോക്സ് സഭ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പരമാധികാരത്തിനു വിധേയമാവുകയാണുണ്ടായത്. പാശ്ചാത്യരുടെ നാശത്തിൽനിന്നു രക്ഷനേടാനായി നടത്തിയ മതപരമായ ഈ വിപ്ലവം രാഷ്ട്രത്തിന്റെ നാശം വഹിക്കാനാണ് ഓർത്തഡോക്സ് സഭയ്ക്കു് ഇടയാക്കിയതു്. എങ്കിലും അവർ പരാതിപ്പെട്ടില്ല.

പാശ്ചാത്യസംസ്കാരത്തോടു വിദൂരബന്ധം മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു വിദേശ (ബൈസന്റയിൻ) സംസ്കാരത്തെ ആശ്ലേഷിച്ചതുകൊണ്ടു റഷ്യ പാശ്ചാത്യരാഷ്ട്രങ്ങളുടെ അപ്രീതിക്കു പാത്രമായി. പത്താം ശതകത്തിലാണു റഷ്യ അവസാനമായി ഓർത്തഡോക്സ് ക്രിസ്തുമതം സ്വീകരിച്ചതു്. അതുമുതൽ ആരംഭിച്ചു, റഷ്യയും പാശ്ചാത്യ ശക്തികളും തമ്മിലുള്ള നിരന്തരസംഘട്ടനം. മുമ്പു വിവരിച്ച സഭാവിഭജനവ്യവച്ഛേദനത്തിനുശേഷം കിഴക്കുനിന്നു ടർക്കിമുസ്ലീമുകളും പടിഞ്ഞാറുനിന്നു ക്രിസ്ത്യാനികളും ബൈസന്റയിൻ സംസ്കാരത്തിന്റെ ആസ്ഥാനങ്ങൾ ആക്രമിക്കാൻ തുടങ്ങി. അക്രൈസ്തവരായ തുർക്കികളുടെ ശത്രുതയെക്കാൾ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ മൈത്രിയെക്കാൾ ബൈസന്റയിൻകാർ മാനിച്ചതു്. 1453-ൽ ആണ് കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ രണ്ടാമതായി (അവസാനമായും) നിപതിച്ചതു്. അന്നുമുതൽ റഷ്യ മാത്രമാണു മുസ്ലീം ശക്തിക്കു കീഴടങ്ങാതെ സ്വാതന്ത്ര്യമായി അസ്തിത്വം പുലർത്തിപ്പോന്ന ഏക ഓർത്തഡോക്സ് ക്രിസ്ത്യൻരാജ്യം. കോൺസ്റ്റാന്തിനിപോളിന്റെ പതനം പൗരസ്ത്യ റോമാസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അസ്തമനത്തെ പ്രഖ്യാപിച്ചു. അങ്ങനെ ലാറ്റിൻരാഷ്ട്രങ്ങളെയും മുസ്ലീംശക്തികളെയും ഒരുപോലെ നിരോധിച്ചുനിന്നതു മോസ്കോ ആയിരുന്നു. (മോസ്ക്കോ അന്നു് ഒരു പ്രിൻസിപ്പാലിറ്റി മാത്രമായിരുന്നു എന്നുള്ളതും വിസ്മരിച്ചുകൂടാ) റഷ്യ ഗ്രീക്കുകാരുടെ ബൈസന്റയിൻ പാരമ്പര്യ

ത്തിന്റെ അവകാശിയായി സ്വയം പ്രഖ്യാപിച്ച ഓർത്തഡോക്സ് ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെ ഒരു വൻകോട്ടയായി സ്വയം പരിണമിച്ചു; അന്നുമുതൽ ഇന്നുവരെ ഒരു മുഖ്യകേന്ദ്രമായിട്ടാണ് ഇരുന്നിട്ടുള്ളതു്. മോസ്കോയുടെ അന്നത്തെ നിലപാടിനെയും നയത്തെയും വിശദീകരിക്കുന്ന ഒരു കത്തിലെ (മോസ്കോയിലെ ഗ്രാൻഡ് ഡ്യൂക്കു് ബെസിൽ മൂന്നാമനു് തിയോഫിലോസ് എന്നൊരു സന്ന്യാസിവൈദികനയച്ച ഉറന്ന കത്തു്) ഏതാനും ഭാഗങ്ങൾ താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

"The church of old Rome fell because of its heresy; the gates of the second Rome Constantinople have been hewn down by the axes of the infidel Turks; but the church of Moscow, the church of New Rome shines brighter than the sun in the whole universe..... Two Romes have fallen but the third stands fast; a fourth there cannot be".

കോൺസ്റ്റാന്തിനോപ്പിൾ നിപതിച്ചതും മോസ്കോ നിവൻ നിന്നതും എന്തുകൊണ്ടാണ്? ഇവ രണ്ടും ബൈസൻറയിൻ സംസ്കാരത്തെയാണല്ലൊ ആശ്രയിച്ചതും. ഈ പ്രശ്നത്തിനു ഒരു സമാധാനമേയുള്ള. ഏകാധിപത്യപരമായ (Totalitarian) ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സ്ഥാപനത്തെ—ബൈസൻറയിൻ സംസ്കാരത്തിന്റെ മൂലതത്വത്തോടു ഈ ആശയത്തിനു ശരീയായ ആനുരൂപ്യമുണ്ടു്—മോസ്കോ മാത്രമാണു്, അംഗീകരിച്ചതും പ്രാവർത്തികമാക്കിയതും. ബൈസൻറയിൻ മനോഭാവംതന്നെ എന്താണു്?

അതു് ഇങ്ങനെ സംഗ്രഹിക്കാം.(1). ബൈസൻറിയം എന്നും ശരിയായിട്ടാണ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ശരിയായിട്ടേ പ്രവർത്തിക്കയുള്ള—സ്വയം സാധുകരിക്കാനും നീതീകരിക്കാനും ഉള്ള ഈ നിബ്ന്ധത്തെ പ്രസിദ്ധ ചരിത്രകാരനായ ഡാ: ആർനോൾഡ് ടോയിൻബീ "The sense of orthodoxy and the sense of destiny" എന്നു സ്വഭാവനിർണ്ണയം ചെയ്യുന്നു. (2). ഒരേകാധിപത്യരാഷ്ട്രത്തിന്റെ സ്ഥാപനം: ഈ ആശയത്തിന്റെ പ്രായോഗിക സ്വഭാവമാണ് റഷ്യയുടെ ഇതുവരെയുള്ള വികാസത്തെ സമർത്ഥിക്കുന്നതും. 1917-ലെ റഷ്യൻ വിപ്ലവത്തിനു മുമ്പുമാത്രമല്ല അതിനുശേഷവും ഈ മനോഭാവമാണ് റഷ്യയുടെ പ്രവർത്തന വൈചിത്ര്യങ്ങൾക്കു് കനവും നിറവും നൽകിയിട്ടുള്ളതു്. 11-ാം ശതകത്തോടുകൂടി റഷ്യ നേടിക്കഴിഞ്ഞ ഈ ബൈസൻറയിൻ പാരമ്പര്യബോധത്തെയും മനോഭാവത്തെയും പീറ്റർ ലെനിനും ദേശീയമായും സാമൂഹ്യമായും എങ്ങിനെ പരിണമിപ്പിച്ചു് റഷ്യൻ ജീവിതത്തിൽ സംക്രമിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും പ്രായോഗികമാക്കീട്ടുണ്ടെന്നും അടുത്ത ലേഖനത്തിൽ പരിശോധിക്കാം.

കത്തുകൾ

ഒന്ന്

പ്രിയപ്പെട്ട ജി,

നമ്മളെ വിഷമിപ്പിയ്ക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും, ചിന്തിപ്പിയ്ക്കുന്ന സംഭവങ്ങളും, പുളകം കൊള്ളിക്കുന്ന സുന്ദരഭാവനകളും ഇവ ഒരു ബംഗാളിയുടെ ഹൃദയത്തെയും വിഷമിപ്പിക്കുകയും, ചലിപ്പിക്കുകയും, ആനന്ദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഭാവനകളുടെ തീവ്രത അധികരിച്ചുവെന്നോ, ചുരുങ്ങിയെന്നോ വാദം, രൂപങ്ങളുടെ വർണ്ണങ്ങളും ആകൃതിയും വ്യത്യസ്തങ്ങളായേക്കാം — പക്ഷെ അവയെ ഉടിപ്പിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകളും ഒന്നുതന്നെ. മാത്രമല്ല, ഒരു ബംഗാളിയ്ക്കും മലയാളിയ്ക്കും ബാഹ്യമായിത്തന്നെ വളരെ അടുപ്പമുണ്ട്. എന്റെ ചുരുങ്ങിയ കാലത്തെ പരിചയത്തെ ആസ്പദിച്ച പറയുകയാണെങ്കിൽ മലയാളിയ്ക്കുള്ള ചില പ്രത്യേക കുറവുകളും കുറങ്ങളും ബംഗാളിയ്ക്കുമുണ്ട്. പക്ഷെ മറ്റവല കാരണങ്ങളാലും ബംഗാളി മലയാളിയെ മുന്നിട്ട പോയിരിക്കുന്നു. എന്നിട്ടും മലയാളിയുടെയത്രതന്നെ സാധുജനീന മനസ്ഥിതിക്കാരനല്ല ബംഗാളി. ചുറവപാടുകളോടിണങ്ങിച്ചേരുവാനുള്ള അയാളുടെ കഴിവും ഒന്നു വേറെതന്നെ.

താങ്കളുടെ കവിതകളും എന്റെ സുഹൃത്തിനു വളരെയധികം ഇഷ്ടമായിരിയ്ക്കുന്നു, പ്രത്യേകിച്ച് 'നിമിഷവും' 'അമ്മയും മകനും' (ഇവരണ്ടും എന്റെ ഓർമ്മയിൽ നിന്നും ഞാൻ ചൊല്ലിയതാണ്.) താങ്കളുടെ സിംബോളിസത്തെപ്പറ്റിയും ഭാവിയെക്കുറിച്ചുള്ള അചഞ്ചലമായ വിശ്വാസത്തെപ്പറ്റിയും, ആദർശപരമായ പ്രതീക്ഷകളെപ്പറ്റിയുമാണ് അദ്ദേഹം കൂടുതൽ സംസാരിച്ചത്. ക്ലേശരഹിതമായി താങ്കൾ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന പ്രതിരൂപങ്ങളും, പാരമ്പര്യകവിതകളോട് താരതമ്യം വഹിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നതും (അതിന്റെ പ്രഭ ഞാനും കാണുന്നുണ്ട്), symbolism ഒരുപകരണം മാത്രമാണെന്ന് താങ്കൾതന്നെ തെളിയിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ഫ്രഞ്ചുസാഹിത്യത്തിലും ടാഗ്ലർ സാഹിത്യത്തിലും സുന്ദരമായ ഒരു മണ്ഡലത്തിലേയ്ക്ക് ഹൃദയത്തെ ഉയർത്തുവാനാണ് അവയുപയോഗിച്ചതെങ്കിൽ, താങ്കളും സമത്വസമുദായത്തിനുള്ള ഒരു ധാർമ്മിക പശ്ചാത്തലം സജ്ജമാക്കുവാനാണ്. 'പക്ഷെ ഈ അമൂല്യരത്നത്തിന്റെ മാറ്റുരിവാൻ കഴിവുള്ള എതു സാധാരണക്കാരനുണ്ട് നിങ്ങളുടെ നാട്ടിൽ' എന്നും അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു! ബംഗാളിച്ചുവയോടെ എന്നോട് ചിലപ്പോൾ ചോദിയ്ക്കും.

''ആദർശം തന്നുള്ളിൽ സങ്കല്പിച്ചായക—
ണ്ടാദരിച്ചിതുനാമം പോക്കണം ഞാൻ''

എന്ന്. 'അധികകാലം വേണ്ട' എന്നു ഞാൻ പറയും. പരിഭാഷപ്പെടുത്തുവാനുള്ള എന്റെ കഴിവില്ലായ്മയാണ് ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ നിവ്വുന്നതു്.

ഭാരത സംസ്കാരത്തിനനുഗുണമായ രീതിയിൽ സോഷ്യലിസം നടപ്പിൽ വരുത്തുവാനുള്ള ആഗ്രഹമാണ് Discovery of India യിൽ ഉടനീളം സ്പന്ദിയ്ക്കുന്നതു് എന്നു് എനിയ്ക്കു തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. തന്റെ മറ്റു ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ച ആശയങ്ങളിൽ നിന്നും ചിന്തകളിൽ നിന്നും വളരെ മാറിയിട്ടുണ്ടദ്ദേഹം. പക്ഷെ അധികാരസോപാനത്തിൽ കയറിയ Nehru പിന്നെയും മാറിയിരിയ്ക്കുന്നു! വിഭ്രാന്തമനസ്കം വളരെയധികം സങ്കീർണ്ണമാണ്. അതിനാൽ വെടിനീക്കുണ്ട ഒരു വളച്ചുകെട്ടാണതു്!! ഇംഗ്ലാണ്ടിന്റെ സംസ്കാരത്തിനനുയോജ്യമായ രീതിയിൽ Atlee അവിടെ സോഷ്യലിസം നടപ്പാക്കുന്നു! Russia യിലാവട്ടെ Planned Economy യുടെ കീഴിൽ സംസ്കാരം കൂടുതൽ യാന്ത്രികമായിത്തീരുന്നു. കൂടുതൽ പാവനവും

പവിത്രവുമായ സംസ്കാരത്തിനുവേണ്ട Moral Grandeur അതിനു പല കാരണങ്ങൾകൊണ്ടും നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു ദോഷദൃക്കാണ് ഞാനെന്ന് തെറ്റിദ്ധരിയ്ക്കരുത്. തൊഴിലാളി-ഏകാധിപത്യത്തിൻ കീഴിലുള്ള സമ്പ്രദായങ്ങളും പ്രജായത്ത ഭരണത്തിൻ കീഴിലുള്ള 'സോഷ്യലിസ്റ്റ്' സമ്പ്രദായങ്ങളും എന്നെ നിരാശനാക്കുന്നു. ഒരു Woodcockൻറെയും Koesslerടേയും അടുത്തേയ്ക്കു ഞാൻ നീങ്ങുന്നു. എൻറെ ഒരു സുഹൃത്ത് എന്നോട് പറഞ്ഞു, ബൃഹത്സംസ്കാരത്തിൻറെ വികാരങ്ങൾക്ക് എൻറെ ഹൃദയത്തിൽ സ്ഥാനം കൊടുത്തിരിക്കുന്നു, ഇന്നും എന്നുമാത്രമാണ് ഇതിനർത്ഥമെന്നു്. ഭൌതിക ഹൃദയത്തിൽ നിന്നും പ്രവഹിയ്ക്കുന്ന രക്തത്താൽ സജീവങ്ങളായ സത്യധർമ്മ വിശ്വാസങ്ങളാൽ ശോഭിതമായിരിയ്ക്കണം സോഷ്യലിസ്റ്റ് സംസ്കാരമെന്ന് ഞാനാശിയ്ക്കുന്നു. അതിനു വേണ്ടിയുള്ള ബോധപൂർവ്വമായ ശ്രമങ്ങൾ സാഹിത്യത്തിൽ നടത്തുന്നു എന്ന കാരണത്താൽ ഞാൻ താങ്കളെ ബഹുമാനിയ്ക്കുകയും സ്നേഹിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഈ ശ്രമങ്ങൾക്കുത്തേജനം നല്കിയതു് ഗാന്ധിജിയാണ്. ഭാരതത്തിൽ മഹാന്മാർ പലരുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ആ ജീവിത സമുദ്രത്തിൽ ഉയരുന്ന അലകൾ തുടച്ചുയായി നീങ്ങുന്നു. ഗാന്ധിജിയുടെ സാമ്പത്തിക പരിപാടികൾ Utopian ആയിരിയ്ക്കാം, പക്ഷെ ധർമ്മത്തിലും സദാചാരത്തിലുമുള്ള നിഷ്ഠ, തൻറെ ആദർശങ്ങൾക്കനുസരിച്ചു ജീവികുവാനുള്ള സന്നദ്ധത — ഇവയാണ് ഗാന്ധിജിയെ മഹാനാക്കിയതെന്നു തോന്നുന്നു. കാലത്തിൻറെ കറുത്തഭീതികളേയും കടന്നു മുന്നോട്ടു പോകുന്ന അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഉപദേശം അതാണെന്നു് ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നു. അതിൽ ഞാൻ വിശ്വസിയ്ക്കുന്നു. അതിൽ ഞാൻ വൈരുദ്ധ്യം കാണുന്നില്ല. Joad ഒരിടത്തു് എഴുതുകയുണ്ടായി, പുരാതനയവനചിന്തകന്മാരെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം കൂടുതൽ മഹത്തായ സംസ്കാര സ്വഭാവങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുക എന്നതായിരിയ്ക്കണം രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശമെന്നു്. സോഷ്യലിസം ഇതിനുപകരണമാകുമെന്നു് ഞാൻ ആശ്വസിയ്ക്കുന്നു. അല്ലാതെ ക്രിസ്തു പറഞ്ഞതുപോലെ അഹാരവും വസ്ത്രവും വീടുംമാത്രം മതിയോ മനുഷ്യനു്? 'The Communist Society will not be formed like coralislands..... for the Communist Society the individuals will rise to the heights of an Aristotle, Plato, or Marx. His voice will be more musical; movements more Rhythmic, conduct more lovable' എന്നിങ്ങിനെ Trotsky പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. ആശാവഹമാണ് ഈ ശുഭപ്രതീക്ഷകളും, അല്ലേ? . അവ ശാസ്ത്രീയം കൂടിയാണ്.

സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥകളെ മറ്റുപല ഘടകങ്ങളും പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുയും, ത്വരിപ്പിയ്ക്കുയും, മന്ദീഭവിപ്പിക്കയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഭൂമിശാസ്ത്രപരവും ശീതോഷ്ണ സംബന്ധിയുമായ നിയമങ്ങൾക്ക് തീരെ പ്രസക്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്ന് വിശ്വസിക്കവയ്യ. ഒരു Montesque വിനെപ്പോലേയോ, Herder-എപ്പോലേയോ അവയാണ് പ്രധാനമെന്നും വിശ്വസിയ്ക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്, പ്രത്യേകിച്ച് കൂടുതൽ കൂടുതൽ ബോധപൂർവ്വമായി, ബുദ്ധിപൂർവ്വമായി മനുഷ്യൻ ചിന്തിയ്ക്കുയും പ്രവർത്തിക്കയും ചെയ്യുന്ന ആധുനിക ലോകത്തിൽ. പക്ഷെ സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥകളെ' അതിലംഘിച്ച ജീവിച്ച 'മനുഷ്യത്തായ' സമ്പ്രദായത്തെ അപഗ്രഥിച്ചു പഠിയ്ക്കുവാൻ എനിയ്ക്ക് ഇനിയും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. മനുഷ്യൻറെ സ്വഭാവം നിർണ്ണയിക്കുന്നതു് അവനുപയോഗിക്കുന്ന ജീവിതോപകരണങ്ങളും സാമ്പത്തിക സ്ഥിതികളുമാണെന്നുള്ളതു്, അതിൻറെ വിധി നിർണ്ണായകങ്ങളും sex-ഉം പാരമ്പര്യവുമാണെന്നു പറഞ്ഞപോലെ അർദ്ധസത്യങ്ങളാണെന്നു തോന്നുന്നു. എന്നിരുന്നാലും രാഷ്ട്രത്തിൻറെ, സമുദായത്തിൻറെ സ്വഭാവം നിർണ്ണയിക്കുന്നതു് സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥകളാണ്. അതുകൊണ്ട് ഒരു നവസമുദായം കെട്ടിപ്പടുക്കു

മ്പോൾ പഴയ അസ്ഥിവാരം—കുതിന്നതും ജീർണ്ണിച്ചതുമാണതു—പൊളിച്ചുമാറ്റുകതന്നെ വേണം, പ്രത്യേകിച്ച് അധികാരിവർഗ്ഗം എല്ലായ്പോഴും പരിണാമങ്ങൾക്കെതിരായതുകൊണ്ട്.

തങ്കളുടെ കത്തിൽ എന്റെ ചിന്തയെ ഏറ്റവുമധികം അനുഗ്രഹിച്ചതു, ആദർശപരതയിൽനിന്നും യൌതികവാദത്തിലേയ്ക്കെത്തുമ്പോൾ കാൽവെപ്പുകൾ ഇടറുന്നവയായിരിയ്ക്കുമെന്ന വാസ്തവമാണ്. പുതുക്കാട്ടിനടുത്തു സമീപമുള്ള രാമകൃഷ്ണാശ്രമവുമായി എനിയ്ക്കുണ്ടായ ബന്ധമുണ്ട്. എന്റെ അച്ഛൻ—പരേതനായ ശ്രീ ശങ്കരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്—എന്നെ സാധാരണ ആശ്രമത്തിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോയിരുന്നു. അവരുടെ സംഭാഷണങ്ങളും, നാലഞ്ചുവയസ്സുമാത്രം പ്രായമായിരുന്ന ഞാൻ അത്ഭുതത്തോടെ കേട്ടുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുക പതിവായിരുന്നു! അന്നെനിയ്ക്ക് ഒന്നും മനസ്സിലായില്ലെങ്കിലും എന്റെ ഉപബോധമനസ്സിൽ രാമകൃഷ്ണമിഷ്യനിൽ ചേരുവാനുള്ള ആഗ്രഹം കുടികൊണ്ടിരുന്നു. പക്ഷെ എന്റെ ലോകം ക്രമേണ വലുതായിവന്നു. യൌതികവാദത്തെ എതിർക്കുവാൻ ഞാൻ Marxism പഠിയ്ക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അവസാനം ഒരു യൌതികവാദിയുമായി. ഒരുകൊല്ലം മുമ്പുമാത്രമാണ് ഞാൻ ഈ വസ്തുത ഗ്രഹിച്ചതു. ഞാനതിൽ വ്യസനിയ്ക്കുന്നില്ല. പക്ഷെ വിവേകാനന്ദന്റേയും പരമഹംസന്റേയും ഉപദേശങ്ങളും എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ഇന്നും കുടികൊള്ളുന്നുണ്ട്, അജാഗരിതാവസ്ഥയിലാണെങ്കിലും. ഒരു പക്ഷെ അതുകൊണ്ടായിരിയ്ക്കാം എന്റെ ഹൃദയം ഇന്നും മാർക്സിസത്തെ മുഴുവൻചോദ്യം ചെയ്യാതെ സ്വീകരിയ്ക്കുവാൻ തയ്യാറല്ലാത്തതു; അതുകൊണ്ടായിരിയ്ക്കാം, തികഞ്ഞ യൌതികവാദികളായി രാഷ്ട്രീയത്തെക്കാളധികം സാംസ്കാരിക മണ്ഡലങ്ങളിൽ അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങളും പ്രകടിപ്പിയ്ക്കുന്നതു. 'ഞാൻ മനുഷ്യനെക്കുറിച്ച്' അവസാന വാചകങ്ങളും എഴുന്നു' എന്നു ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നില്ല. വരുവാൻ പോകുന്ന നിരവധിവർഷങ്ങളേയും മനുഷ്യനേയും കുറിച്ച് മുപ്പതാമനോ മുപ്പത്തിയൊന്നാമനോ ആയ ഞാൻ എന്തു പറവാനാണ്. ഒരുപക്ഷേ നമ്മളുടെയിടയിൽ തോളും തലയും ഉയർന്നുനില്ക്കുന്ന ചിന്തകനുകൂടി അതു പ്രയാസമായിരിയ്ക്കും. പക്ഷെ വായിയ്ക്കുവാനും, ചിന്തിയ്ക്കുവാനും തിരുത്തുവാനും പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുവാനും സന്നദ്ധമായ ഒരു ഹൃദയമുണ്ടെനിക്ക് എന്ന് ഞാൻ സ്മരിയ്ക്കുന്നു!

കഴിഞ്ഞകൊല്ലം ('48) വിക്ടോറിയാ കോളേജിൽനിന്നും ബി. എ. പാസ്സായശേഷം നാലഞ്ചു മാസമായി കൽക്കത്തയിൽ വന്നിട്ട്. ജോലിയന്വേഷിച്ച് ആഫീസ്സുകയറിയിറങ്ങുന്നു. എന്റെ സഹോദരീഭർത്താക്കന്മാരുടെകൂടെയാണ് താമസം. City Collegeൽ B. comനുള്ള ക്ലാസ്സുകളിലും ചേർന്നിട്ടുണ്ട്.

സാഹിത്യപരിഷത്തിൽ ചേരണമെന്നും മാസിക വായിയ്ക്കണമെന്നും ആഗ്രഹമുണ്ട്. അടുത്തുതന്നെ ചേരുവാൻ കഴിയുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴുംതന്നെ ചേരാത്തതിനുള്ള കാരണം അറിയുമല്ലൊ!

ചിറകൊടിഞ്ഞതും 'ജീവസ്സ്'നശിച്ചതുമായ എന്റെ ചിന്തകളും, ഭാഷയും തങ്കളെ ഒരുപക്ഷെ മുഷിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കും. എന്റെ കഴിവുകേടുകളും എന്നെ ലജ്ജിപ്പിക്കുന്നു, എന്റെ ഒഴിവുസമയങ്ങളെ ഞാൻ ഫലപ്രദമായി വിനിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നു ഞാൻ സംശയിയ്ക്കുന്നു. പക്ഷെ മനുഷ്യഹൃദയത്തിന്റെ ക്ഷീണാവശങ്ങളേയും കഴിവുകേടുകളേയുംപറ്റി അറിവുള്ള തങ്കളും— മനുഷ്യഹൃദയത്തിൽ വസിയ്ക്കുന്ന കവിയായ തങ്കളും—എന്റെ വിഡ്ഢിത്തങ്ങളെപ്പറ്റി പൊട്ടിച്ചിരിയ്ക്കുകയില്ലായിരിയ്ക്കും! ഈ കത്തു് വിചാരിച്ചതിലധികം നീണ്ടുപോയി.

സ്നേഹാദരങ്ങളോടെ

കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ.

ശുദ്ധസൗന്ദര്യം

ഒ. എം. അനുജൻ

ആഴകില്ലെന്നോമല്ലേ,—
ന്നോതാറുണ്ടെന്നും തോഴ—
രതു വാസ്തവംതന്നേ,—
സമ്മതിയ്ക്കുന്നു ഞാനും.
നല്ലപോൽ വെള്ളത്തിട്ടു;—
ല്ലെന്നല്ല കീഴ് ചുണ്ടിനു—
തെല്ലൊരു കനം കൂട്ടും;
കാൽവെപ്പിനില്ലാ താളം.
മുട്ടോളമെത്തും മുടി
ചായ് ച്ചു ചീകിടായ്കയാൽ
നെറിമേലളകങ്ങളും
തത്തിക്കളിയ്ക്കാറില്ല.
നന്നായിട്ടൊരു സാരി—
യുടുക്കുൻ വശതയി;—
ല്ലെന്നാലും 'തുണിത്തരം'
കണ്ടതൊക്കെയും വേണം.
ചായസ്സല്ലാരത്തിനു
കൂട്ടുകാരികൾക്കൊപ്പം
പോയിടാറില്ലാ, പോവാൻ
ഞാനെത്ര പറഞ്ഞാലും.
എങ്കിലും, സ്നേഹിപ്പൂ ഞാൻ
ചിന്തയിൽപ്പോലും ചിത്തം
പങ്കിലമാക്കാത്തൊരാ
മുഗ്ധമാം നൈർമ്മല്യത്തെ!
ഞാനാദ്യം വധുദശ—
നത്തിനായ് തൽഗൃഹത്തേ—
യ്ക്കാനീതനായീ പിതാ—
വോടൊന്നിച്ചോരു ദിനം.
മകളെയകത്തുപോയ്
വിളിയ്ക്കേ മാതാ, വേറെ
മടിച്ചിട്ടാണെങ്കിലും
മുന്നിൽ വന്നവൾ നിന്നു.
കൈത്തണ്ട സാരിത്തുമ്പാൽ—
ച്ചുറ്റിക്കെട്ടീലന്നോമൽ;
കാൽത്തളിർ വിരലിനാൽ
ചിത്രം വരച്ചീലോമൽ.
വിയർത്തു കുളിച്ചുപോയ്—
സ്സ്വാംഗമവ; ളേറ്റു
വിഡ്ഢത്തിൽ നിർല്ലജ്ജമെൻ
മുന്നിലെന്നൊരു ശങ്കാ.....
എങ്കിലും, സ്നേഹിപ്പൂ ഞാൻ
വിശ്വാസപൂവ്വം പ്രേമ—
മെങ്കിലപ്പിച്ചുള്ളൊരാ
ശൂന്യാലീന നൈർമ്മല്യത്തെ!
പട്ടണത്തിലെപ്പത്തൻ
ഗൃഹത്തിൽ വെച്ചു, ഞങ്ങളം
നട്ടൊരാശതൻ വല്ലി
തളിർത്തു തേൻപൂവിട്ടു.
ഹൃദയം ഹൃദയമായ്,
മെയ്യുമെയ്യായും—ഇതു
മധുരമായിട്ടില്ലാ
മറ്റാർക്കും മധുവിധു.
ഞാനാദ്യം പുണരവേ,
പൊട്ടിത്തരിച്ച മേനി—
ലാനന്ദ മൂർച്ഛാധീന—
മവളന്തൻ തളിരുടൽ.
നാണത്താലെൻ കയ്യവൾ
വിട്ടുവിച്ചെഴുന്നേറ്റു
ഞാനാദ്യമമന്നോമൽ—
ച്ചുണ്ടൊന്നു ചുംബിച്ചപ്പോഴും.
മാറുകിൽ മാറിക്കോട്ടേ
കാലവും ദേശങ്ങളും—
മായുകില്ലൊരുനാളും
ഞങ്ങളിലീരോമാഞ്ചം!
വാരുറ്റ നൈർമ്മല്യത്തിൻ
സാരമാമവയ്ക്കേലും
വൈരൂപ്യത്തിലും ശുദ്ധ—
സൗന്ദര്യം ദർശിപ്പൂ ഞാൻ!

[പകൽപ്പക്ഷി]

മഹാഗണപതി രക്ഷിച്ചു!

(ചക്രവർത്തി, രാജഗോപാലാചാരി—ഗവണ്ണർ ജനറൽ)

[തമിഴിലെ പുരാതനസാഹിത്യം എത്രതന്നെ മഹനീയമായിരുന്നാലും, ആധുനിക സാഹിത്യത്തിന്റെ വളച്ചയിൽ ആ ഭാഷ, മലയാളത്തിന്റെ വളരെ പിറകിലാണെന്നുള്ളതു് വാസ്തവം മാത്രമാണു്. തമിഴ്നാട്ടിലെ ഒരു മികച്ച എഴുത്തു കാരനായ 'രാജാജി' 'കല്കി' വാരികയുടെ 1948 സ്വാതന്ത്ര്യദിന വിശേഷാൽ പ്രതിയിൽ എഴുതിയിരുന്ന ഒരു കഥയാണു് ഇവിടെ വിവർത്തനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതു്. മൂലകഥയെ അതേരൂപത്തിൽ വിവർത്തനം ചെയ്യുവാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. രണ്ടുഭാഷകളിലേയും ചെറുകഥകളെ താരതമ്യപ്പെടുത്തുവാൻ ഇതുപകരിക്കുമെന്നു് വിശ്വസിക്കുന്നു:]

(വിവർത്തകൻ: ജി: പി. ശങ്കരമംഗലം)

ചിന്നപ്പനും അവന്റെ മകൻ മാരിയും വിറകുവെട്ടുവാനായി അതിരാവിലെ ചേന്നമംഗലം കാട്ടിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു: മലയടിവാരത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾത്തന്നെ "സാമിയെത്തൊഴുതിട്ടു പോകാം" എന്നു പറഞ്ഞു് ചിന്നപ്പൻ സമീപത്തിൽ ഒരു കുളത്തിൻ കരയിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരുന്ന ഗണപതിവിഗ്രഹത്തിന്റെ മുൻപിൽ പോയിനിന്നു. വെട്ടുസാമാനങ്ങളും ഒരിടത്തു വെച്ചതിനുശേഷം "സാമീ, ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കണേ, ശിപായി, കിപായി, ആരും ഞങ്ങളെ പിടിക്കുടരുതേ, സാമീ, ആനമുഖാ," എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു് താൻകൊണ്ടുവന്നിരുന്ന ഒരു തേങ്ങ വിഗ്രഹത്തിനു മുൻപിൽ ഉടച്ചു. തേങ്ങയുടെ ഒരു മുറി ഗണപതിയുടെ പാത്രത്തിൽ അർപ്പിച്ചതിനുശേഷം മറേറപ്പകുതി രണ്ടുപേരുംകൂടെ തിന്നുതുടങ്ങി:

"ഈ തേങ്ങ കടയിൽനിന്നു വാങ്ങിയതാണോ?" തേങ്ങയുടെ ഒരുകഷണം കടിച്ചുകൊണ്ടു് മാരി അന്വേഷിച്ചു: "അല്ല, ഇന്നലെ യജമാനന്റെ വീട്ടിൽ തേങ്ങയിട്ടപ്പോൾ സാമിക്കായി ഒന്നെടുത്തു് ഒളിച്ചുവച്ചതാണു്." ചിന്നപ്പൻ ഉത്തരം നൽകി. "ഒരുമുറി സാമിക്കുവെച്ചില്ലേ, അതും കൂടെ എടുത്തുതിന്നാലെന്താ?" മാരിയുടെ കൊതി ചോദിച്ചു. "ഛീ, ഛീ, മഹാപാപം" ചിന്നപ്പന്റെ ഗണപതിഭക്തി വിജൃംഭിച്ചു. "കുരങ്ങുതിന്നിട്ടുപോവും" മാരി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു: "കുരങ്ങും സാമിയല്ലേ," ചിന്നപ്പൻ വിട്ടുകൊടുത്തില്ല. അവർ മലയുടെമുകളിൽക്കൂടി കാട്ടിലേക്കു നടന്നുതുടങ്ങി: "എന്റെകയ്യിൽ മൂന്നണയുണ്ടു്. പാസെടുത്തിരുന്നാൽ ഒന്നരയണ ചെലവായിരിക്കും. ഫോറസ്റ്റുശിപായി നമ്മെപ്പിടിക്കുടിയാൽ ഈ മൂന്നണകൊടുത്തു

രക്ഷപ്പെടാം. എങ്കിലും അവന്റെ കണ്ണിൽ പെടാതെ സൂക്ഷിക്കണം. എല്ലാം ഈശ്വരവിധിപോലെ വരട്ടെ. ഈ വഴിക്കുപോയാൽ ആ ശിപായി മഹാപാപി; കണ്ടുപിടിച്ചേക്കും അതിനാൽ നമുക്കു മാറിപ്പോകാം'' അച്ഛനും മകനും ഒരു ഇടവഴിയിൽക്കൂടെ നടന്നുതുടങ്ങി: ''വല്ലവരും കണ്ടു് പാസ്, കീസ്, വല്ലതുംചോദിച്ചാൽ ഞാൻ അപ്പോൾ നിന്നോടു് പാസ്സെവിടെയെന്നു ചോദിക്കും: അപ്പോൾ നീ അയ്യയ്യോ പാസു വീട്ടിൽവെച്ചു മറന്നുപോയല്ലോ എന്നു സമാധാനം പറയണം.'' അച്ഛൻ മകനു രക്ഷാമന്ത്രം ഉപദേശിച്ചുകൊടുത്തു.

നട്ടുച്ചയായപ്പോൾ അവർ രണ്ടുകെട്ടുവിറകുമായി വീട്ടിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു ''സാമി ഇവരെ രക്ഷിച്ചു. ഭഗവാനെ ഏഴകളെ ഉപേക്ഷിക്കരുതേ,'' എന്നു പറഞ്ഞു് പഴയ ഗണപതിവിഗ്രഹത്തിനുസമീപം വിറകുകെട്ടുകളും ഇറക്കിവെച്ചുകൊണ്ടു് അവർ ക്ഷീണംപോക്കി. കൊണ്ടുവന്നിരുന്ന ഭക്ഷണസാധനങ്ങളും എടുത്തു് രണ്ടുപേരും ആഹാരംകഴിച്ചു് ശ്രമപരിഹാരാർത്ഥം അല്പനേരംകിടന്നു. ക്ഷീണത്താൽ മാരി ഉറങ്ങിപ്പോയി. താൻ ദാഹംതീർക്കുവാൻ ജലം അന്വേഷിച്ചു് കാട്ടിൽ വളരെദൂരം അലഞ്ഞതായും, ഫാറസ്റ്റു ശിപായി തന്നെപ്പിടിക്കുവാൻ ഓടിക്കവേ മഹാഗണപതി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു് തന്നെ എടുത്തു ഭഗവതിയുടെ കയ്യിൽകൊടുത്തതായും ഇവിടെയും ശിപായിവന്നാൽ എന്തു ചെയ്യുമെന്നു് അവൻ അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ ഇവിടെവന്നാൽ താൻ അടിച്ചോടിക്കുമെന്നു് ഭഗവതി അരുളിച്ചെയ്തതായും, ദേവി അവനെ കൂളിപ്പിച്ചു് ഒരു മുറിത്തേങ്ങാ തിന്നാൻകൊടുത്തതായും അവൻ സ്വപ്നംകണ്ടു: സ്വപ്നസാമ്രാജ്യത്തിൽ തേങ്ങതിന്നുകൊണ്ടിരുന്ന അവനെ ആരോ പെട്ടെന്നു കുലുക്കിവിളിച്ചു; പിടച്ചെഴുനേറ്റു നോക്കിയപ്പോൾ കണ്ടതു് കാലനെപ്പോലെ മുമ്പിൽ നില്ക്കുന്ന ഫാറസ്റ്റുശിപായിയെയാണു്: ദേവിയെക്കാണുന്നില്ല. അവൻ അപ്പോൾ നിലവിളിച്ചുപോയി. ''കള്ളപ്പയലേ പാസ്സെടു്'' ശിപായി ചിന്നപ്പനെനോക്കി രൗദ്രഭാവത്തിൽ പറഞ്ഞു. ''പൊന്നെജമാനനേ, ഞാൻ കള്ളനല്ല. മാരീ, പാസ്സെജമാനനെക്കാണിക്കു്.'' മുൻനിശ്ചയിച്ചിരുന്ന നാടകം അവിടെ സമർത്ഥമായി അഭിനയിക്കപ്പെട്ടു. ''അയ്യോ പാസ്സുവീട്ടിൽവെച്ചു മറന്നുപോയല്ലോ'' മാരി വിഷണ്ണഭാവത്തിൽ പറഞ്ഞു. ചിന്നപ്പൻ തന്റെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന മൂന്നണയെടുത്തു് ആദരഭാവത്തിൽ ശിപായിയുടെനേർക്കുനീട്ടി: ''എന്തു്, കൈക്കൂലിയോ, അക്കാലമെല്ലാം പോയിക്കഴിഞ്ഞു: സ്വരാജ്യംവന്ന കഥ നീ അറിഞ്ഞില്ലേ?'' ശിപായിക്കു ചിരിവന്നു. ''ഇല്ല: യജമാൻ, അടിയനറിഞ്ഞില്ല. അടിയൻ പിള്ള കുട്ടിക്കാരൻ, ജയിലിൽ പോയാൽ അവരെനോക്കാൻ ആരുമില്ല: യജമാനൻ രക്ഷിക്കണം:'' ചിന്നപ്പൻ കരഞ്ഞുതുടങ്ങി:

''ബഡവാ, നട, ഓഫീസിലേക്കുവാ, ഒന്നരയണയെടു്. ഒരു ശീട്ടെഴുതിത്തരാം: ഇനിമേൽ പാസ്സില്ലാതെ ഒരിക്കലും

മഹാത്മ ടോംസ്റ്റോയി

ജെ. ഹെൻറി ബി. എ.

വിപ്ലവാത്മകരായ ചിന്തകർ, രാഷ്ട്രീയവും മതപരവുമായ സങ്കുചിത പരിധികളെ അതിലംഘിച്ചും അവഹേളിച്ചും അവയുടെ ബന്ധനത്തിൽനിന്ന് സ്വയം വിമുക്തരായി മനുഷ്യനെ സ്വതന്ത്രനാകുവാൻ ഉൽബോധിപ്പിച്ചവർ, എന്നീ നിലകളിൽ പത്തൊമ്പതാം ശതകത്തിന്റെ അന്ത്യഘട്ടത്തിലെ ഉജ്ജ്വല വ്യക്തിയായിരുന്ന ടോം സ്റ്റോയിയും രണ്ട് വഷ്ങ്ങൾക്കുമുമ്പ് മാത്രം അന്തരിച്ചതായ വെൽസും തുല്യരാണ്. ഇരുവരും മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യബോധത്തെ എല്ലാറ്റിനേയുംകാൾ വിലമതിച്ചിരുന്നു. വ്യത്യസ്തപരിതസ്ഥിതികളിൽ ജീവിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ട് അവരുടെ വീക്ഷണഗതികളിൽ അല്പാല്പം വ്യത്യാസങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും, മനുഷ്യർ ഏകോദരസോദരരാണ് എന്ന സമത്വഭാവത്തിന്മേലാണ് അവരുടെ സർവ്വ ചിന്തകളും അധിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്നത്. മതത്തിന്റെ ബാഹ്യാചാരങ്ങളേയും വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുടെ അന്ധവിശ്വാസജഡിലമായ അനുഷ്ഠാനങ്ങളേയും ഏറ്റവും ശക്തമായ ഭാഷയിൽ വിമർശിച്ചിരുന്ന ടോംസ്റ്റോയി തന്നെ ശ്രീയേശുവിന്റെ ഗിരിപ്രഭാഷണം, മനുഷ്യരാശിയെ ഏറ്റവും ആദർശപരമായ സുവർണ്ണയുഗത്തിലേയ്ക്ക്

വിറകുവെട്ടരുത്.'' ശിപായി അവനെ ഓഫീസിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ഒരു പാസ്സെഴുതിക്കൊടുത്തു.

അവർ വീട്ടിലെത്തിയ ഉടനേ, ''മഹാഗണപതി രക്ഷിച്ചു'' എന്നു പറഞ്ഞു നടന്നവിവരമെല്ലാം ചിന്നപ്പൻ ഭാര്യയെ ധരിപ്പിച്ചു: ''അമ്മേ, ആ ശിപായിയെശമാൻ വളരെനല്ല ആളാ'' മാരിയും അഭിപ്രായപ്പെട്ടു:

അവർ രാസീപുരം ചന്തയിൽ വിറകുകൊണ്ടുപോയി വിറ്റതിൽ ഒൻപതണ കിട്ടി: സാമാനങ്ങൾ വാങ്ങിത്തിരിച്ചു വരുന്നവഴിയിൽ ചിന്നപ്പൻ, മുൻപു കള്ളഷാപ്പ് ഉണ്ടായിരുന്ന സ്ഥലത്തു കുറച്ചുനേരം നിന്നുപോയി. ആ ഷാപ്പ് അവിടെ ഇല്ലാതായിട്ട് രണ്ടു വർഷം കഴിഞ്ഞെങ്കിലും അവനു കള്ളിന്റെ സ്മരണ മാറിയിരുന്നില്ല. ബാക്കി അണകൊണ്ടുപോയി അവൻ ഭാര്യയെ ഏല്പിച്ചു: ആ സാധുസ്ത്രീ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു: കള്ളുകട ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഇതിൽ ഒരു കാശും ഇവിടെ എത്തുമായിരുന്നില്ല.

''മഹാഗണപതി രക്ഷിച്ചു!''

നയിക്കുന്നതിനും, പരിശുദ്ധീകരിക്കുന്നതിനും ശക്തമാണെന്ന ദൃഢമായി വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. തന്മൂലം ആ ത്യാഗസ്വരൂപൻ ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞതുപോലെ ഈശ്വരനും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം പിതൃപുത്രബന്ധമാണെന്നു് സ്വീകരിച്ചു്, മനുഷ്യർ തമ്മിലുള്ള സാഹോദര്യബന്ധം ഒരു സത്യമായി അദ്ദേഹം ആത്മാർത്ഥതയോടെ ഏറ്റു പറഞ്ഞു. വർണ്ണം, ജാതി, മതം, രാഷ്ട്രം എന്നീ ക്ഷുദ്രസീമകളെ അവഗണിച്ചു്, മാനവസമുദായത്തിൽ സാവ്വത്രികമായുള്ള ഐക്യം, അനിവാര്യമാണെന്നു് തോന്നുന്ന നാശത്തിലേയ്ക്കു് കൂതിക്കുന്ന ജീവിതത്തെ, ഉന്മൂലനാശത്തിൽനിന്നു് രക്ഷിക്കുന്ന സ്വഭാവമണെന്നറിഞ്ഞു്, അദ്ദേഹം ആശ്വാസംകൊള്ളുന്നു. തന്മൂലം വെത്സിന്റെ അന്ത്യദിനങ്ങളിലെ നിരാശതാകലുഷിതമായ വിഷാദാത്മകത്വം ടോൾസ്റ്റോയിയെ സ്പർശിച്ചുകാണുന്നില്ല.

വെത്സ് മിക്കപ്പോഴും കാര്യമാത്രപ്രസക്തനായ ഒരു ഇംഗ്ലീഷുകാരനായാണ് നമ്മുടെ മുമ്പാകെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുക. ആ സാഹിത്യകാരനു്, സ്വയം പത്ര റിപ്പോർട്ടർ എന്നു് വിളിക്കപ്പെടുന്നതിൽ ഒരു ആഭിജാത്യക്കുറവുമില്ല. ചിന്തകനായ ടോൾസ്റ്റോയിയും ഒരു കലാകാരനേക്കാൾ, മനുഷ്യോപകാരിയായ ഒരു ജീവിയായി പരിഗണിക്കപ്പെടുവാനാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നതു്. എങ്കിലും ആ മഹാനായ റഷ്യക്കാരനെ വലയംചെയ്യുന്നതു് പ്രായോഗികതയുടെ സാധാരണതലം മാത്രമല്ല; ഉന്നത ഭാവനകളുടെ ദിവ്യതലംകൂടിയാണു്.

റഷ്യൻചിന്താഗതിയെ സാമാന്യമായും, ഡോസ്റ്റോവ്സ്കി, ടോൾസ്റ്റോയ് എന്നിവരെ വിശേഷമായും പരാമർശിച്ചു് വെത്സ് ഒരിടത്തു പറയുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. "എനിക്കീക്ലേട്ടരുടെ അപസ്മാരാനുസ്മാരകമായ വികാരവിക്ഷോഭത്തെ സഹിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ല." സാധാരണക്കാരനെ അരിശംകൊള്ളിക്കയും വിഭ്രമിപ്പിക്കയും ചെയ്യുന്ന ഒരു പ്രസ്താവനയാണതു്. ഉയർന്നിരിക്കുന്ന മനുഷ്യസ്നേഹികളായ ചിന്തകർ ഇപ്രകാരം ഭിന്നാഭിപ്രായക്കാരായാലോ? കലയുടെ ഭാവരൂപങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുമാത്രമല്ല, ജീവിതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങളെ പുരസ്കരിച്ചും, അവർ യോജിക്കാത്തതു് കണ്ടു്, അനയായികം ചേരിപിരിയുന്നു. എന്നാൽ ഷാ പറയുന്നതുപോലെ ഏറ്റവും വിലപിടിച്ച പ്രമാണം, പ്രമാണംതന്നെയില്ലെന്നതാണു്. ചിന്താപരമായ അരാജകത്വത്തിന്റെ സുവർണ്ണവാക്യമായി അതിനെ വേണമെങ്കിൽ വ്യാഖ്യാനിയ്ക്കാം. അങ്ങനെയങ്ങനെ അതു് താനോന്നിത്തത്തിനു് വഴി ഒരുക്കുകയില്ലേ എന്നും ന്യായമായി സംശയിക്കാം. എന്നാൽ ധീമാന്മാരുടെ ഇടയിലുള്ള അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളാണു്, പുതിയ പുതിയ ചിന്താസരണികളെ വെട്ടിത്തുറക്കുവാൻ സഹായിക്കുന്നതും. വെത്സിനെ കൂട്ടുപിടിച്ചതുകൊണ്ടു് ഇങ്ങിനെ വഴിതിരിഞ്ഞു ചിന്തിക്കേണ്ടിവന്നു. ടോൾസ്റ്റോയിയിലേയ്ക്കുതന്നെ നമുക്കു മടങ്ങാം.

സ്വരാജ്യം സമസ്തലോകവും, സ്വദേശീയർ സമസ്തജനതയുമാണെന്നു ഗണിക്കുന്ന ടോൾസ്റ്റോയി അഹിംസയിൽ അടിയുറച്ച വിശ്വാസത്തോടെയാണ് മാനുഷപ്രശ്നങ്ങളോടടുക്കുന്നത്. പുരോഗതി അനിവാര്യമാണെന്ന് അദ്ദേഹം പലപ്പോഴും പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലൂടെയുള്ള വികസനംകൊണ്ട് മാത്രമേ അതു് അനന്തിരമായ ഭാവിയിൽ യാഥാർത്ഥ്യമായി പരിണമിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന് അദ്ദേഹം യുക്തിയുക്തമായി സമർത്ഥിക്കുന്നുമുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്, മാനവചരിത്രം രാജാക്കന്മാരുടേയും പ്രഭുക്കളുടേയും അനിയന്ത്രിത ജീവിതചര്യകളുടെ ക്രോഡീകരണമല്ല; നേരെ മറിച്ച്, അന്ധകാരത്തിൽനിന്ന് പ്രകാശത്തിലേക്കുള്ള മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ തീർത്ഥയാത്രയുടെ ചിത്രീകരണമാണ്.

ചിന്തയുടെ വളർച്ചയെ അദ്ദേഹം മൂന്ന് ഘട്ടങ്ങളായി തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കിരാതത്വത്തിന്റെ ഹിംസാധിഷ്ഠിതവും സ്വാർത്ഥപരവും സങ്കുചിതവുമായ ജീവിതത്തിൽനിന്ന് സ്വന്തംകുടുംബം, സ്വന്തംഗോത്രം, സ്വന്തംഗ്രാമം, സ്വന്തംരാഷ്ട്രം, എന്ന തോതിലേയ്ക്ക് അല്പാല്പം വികസിച്ച്, രാഷ്ട്രചിന്താഗതിയിൽ മനുഷ്യൻ എത്തിച്ചേർന്നു. അതിൽനിന്നുള്ള ഉൽഗതിയാണ് ദൈവികമായ ചിന്താഗതിയിലേയ്ക്ക്, അതായത് വിശ്വവ്യാപകമായ സാഹോദര്യബോധത്തിലേയ്ക്ക്. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രണേതാവായി അദ്ദേഹം കാണുന്നത്, രണ്ടായിരം വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ഇസ്രായേൽനാട്ടിൽ ജനിച്ച യേശുവിനെയാണ്. ആ ലോകഗുരുവിൽനിന്നുതന്നെയാണ് അദ്ദേഹം അഹിംസാസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ മൗലികതത്ത്വങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചതും. കണ്ണിനുപകരം കണ്ണും, ജീവിനുപകരം ജീവനും ചോദിച്ചിരുന്ന പ്രാചീന ന്യായസംഹിതയെ ഖണ്ഡിച്ച്, ഒരു ചെകിടത്തടിക്കുന്നവന് മറേറ ചെകിടും കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും, വ്യവഹരിച്ച് വസ്ത്രം എടുപ്പാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നവനും, പുതപ്പുകൂടി വിട്ടുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുവാൻ ഉദ്ബോധിപ്പിക്കുന്ന നവീനസന്ദേശം ആരെയാണ് ഹഠാൽ ആകർഷിക്കാതിരിക്കുക!

മനുഷ്യർ തമ്മിൽ തമ്മിലുള്ള വിദ്വേഷം വളർത്തി, യുദ്ധത്തിലേയ്ക്ക് വഴിതെളിച്ച്, തദ്വാരാ ബഹുഭൂരിപക്ഷത്തെ എന്നെന്നും ഒരു ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെ ചൊൽപ്പടിയിൽ അമർത്തുന്നതിനുള്ള ഉപാധികളായിമാത്രമേ ടോൾസ്റ്റോയി ഭരണകൂടങ്ങളെ കാണുന്നുള്ളൂ. അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കുന്നു, ഭരണകൂടങ്ങളും, ഭരണതന്ത്രജ്ഞന്മാരും അത്യന്താപേക്ഷിതമായിരുന്ന ഒരു കാലഘട്ടമുണ്ടായിരുന്നു എന്ന്. എന്നാൽ നാം കിരാതാവസ്ഥയിൽനിന്ന് ഉയർന്നിരിക്കുന്നു എന്നതു് എത്രമാത്രം വാസ്തവമാണോ, കിരാതസമുദായക്രമങ്ങളെ നാം നികൃഷ്ടമെന്നും, ബാലിശമെന്നും, പറഞ്ഞു് ത്യാജ്യകോടിയിൽ തള്ളുന്നതു് എത്രമാത്രം യുക്തിയുക്തമാണോ അത്രമാത്രം വാസ്തവവും യുക്തിയുക്തവുമാണ്, നാം ഭരണതന്ത്രാവസ്ഥയിൽനിന്നും, ഭരണതന്ത്രസമുദായക്രമത്തിൽനിന്നും ഉയർന്നിരിക്കുന്നു എന്നതു്.

മനുഷ്യൻ എന്നനിലയ്ക്ക് ആരും യുദ്ധം, അതായത് കൊല്ലും കൊലയും, ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ സ്വരാജ്യസ്നേഹത്തിന്റെ മത്തുപിടിപ്പിച്ച്, സ്വാർത്ഥത്തിന്റെ മദ്യംസേവിപ്പിച്ച്, ഭരണതന്ത്രജ്ഞന്മാർ സാമാന്യജനങ്ങളെ നഷ്ടപ്രജ്ഞരാക്കിത്തീർക്കുന്നു. എന്നിട്ട് ഒരു പേക്കിനാവിൽ ജീവിച്ച് സമസ്തഷ്ടങ്ങളുടെ ജീവിതരക്തം ഊറ്റിക്കുടിക്കുവാൻ വെമ്പുന്നു. അതാണ് ഭരണകൂടങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന മഹനീയസേവനകർമ്മം! ഒരു റഷ്യൻകർഷകനും ഒരു ജർമ്മൻ തൊഴിലാളിയേയോ, ഫ്രഞ്ച് കലാകാരനേയോ, ഇറാലിയൻ ഗായകനേയോ, എങ്ങനെ വെറുക്കുവാൻ സാധിക്കും! ജീവനുള്ള മിഴികളിലേയ്ക്ക് ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ തോക്കൊഴിച്ച് മൃത്യുവിന്നിരയാക്കുവാൻ സാധിക്കും! എന്നാൽ സ്വരാജ്യസ്നേഹത്തിന്റെ പ്രവാചകന്മാരായ ഭരണധുരന്ധരന്മാർ സാധാരണക്കാരെ സൽപഥത്തിൽനിന്നും വ്യതിചലിപ്പിച്ച് നീചന്മാരായ കൊലപാതകികളാക്കിത്തീർക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം വികാരവിജൃംഭിതമായ, ശക്തമായ, ഭാഷയിലാണ് ടോൾസ്റ്റോയി യുദ്ധനിർമ്മാതാക്കളായ രാജ്യകാര്യനിപുണന്മാരെപ്പറ്റി പറയുന്നത്.

അദ്ദേഹം തുടരുന്നു: യുദ്ധത്തിന്റെ നേരെ, വിദ്യാസമ്പന്നമായ സമുദായം കൈക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അഭിപ്രായങ്ങളെ മൂന്നായി വിഭജിക്കാം. യൂറോപ്പ് വൻകരയുടെ പ്രത്യേകമായ, ഭൂമിശാസ്ത്രപരവും രാഷ്ട്രീയവുമായ, നിലപാടുകളാൽ യാദൃച്ഛികമായി പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുന്നതാണ് യുദ്ധമെന്നും, ജീവിതക്രമങ്ങളേയും ജീവിതവിശ്വാസങ്ങളേയും ഉടച്ചുവാർക്കാതെതന്നെ സാർവ്വലൗകികാടിസ്ഥാനത്തിന്മേലുള്ള വാദപ്രതിവാദങ്ങളാൽ അതിനും ഒരു പോംവഴി കണ്ടുപിടിക്കാമെന്നും ഒരു കൂട്ടർ വിശ്വസിക്കുന്നു. മറെറാരുകൂട്ടർ യുദ്ധത്തെ ഏറ്റവും ക്രൂരവും ഭീകരവും ആയി ഗണിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, രോഗവും മരണവുംപോലെ അനിവാര്യമാണെന്നും ദുഃഖത്തോടെ ഏറ്റുപറയുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. മൂന്നാമത്തെക്കൂട്ടർ അത് അനിവാര്യമാണെന്ന് നിശ്ചിതാരതയോടെ ഗ്രഹിച്ച് അതിന്റെ ഫലങ്ങൾ സുഖദായകങ്ങളാണെന്ന് കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ച് അതിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു.

ഈ മൂന്നു ചിന്താഗതിക്കാരും വിവിധ വീക്ഷണകോണിലൂടെയാണ് യുദ്ധത്തെ പരിശോധിക്കുന്നതെങ്കിലും, അവയിലെല്ലാം ഒരുകാര്യത്തിൽ പരിപൂർണ്ണമായ യോജിപ്പുണ്ട്. അതായത്, യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന ഓരോവ്യക്തിയുടേയും ധാർമ്മികശക്തിയ്ക്ക് ഈ യുദ്ധവുമായി ഒരു ബന്ധവുമില്ലെന്ന് ഇവർ എല്ലാം ഒരുപോലെ വിചാരിക്കുന്നു. തന്മൂലം പ്രത്യേകമായ ഒരു സിദ്ധാന്തിന്റെ സങ്കുചിതപരിധികളിൽ കുടുങ്ങിക്കിടക്കാത്ത ചിന്താശീലനായ മനുഷ്യനും ഏറ്റവും സ്വാഭാവികമായി തോന്നുന്ന ആ ചോദ്യം 'എന്നെ സംബന്ധിച്ച്, അതെ, ഞാൻ അതിൽ പങ്കെടുക്കണമോ' എന്ന ചോദ്യം അവരുടെ ബുദ്ധിയിൽ ഉദിക്കുകപോലും ചെയ്യുന്നില്ല.

(തുടരും)

മാക്സിം ഗോർക്കി

എസ്സ്. ഗുപ്തൻ നായർ

നിങ്ങളൊക്കെ കണ്ടിട്ടുണ്ടാവുമല്ലോ മാക്സിം ഗോർക്കിയുടെ ചിത്രം. വഴങ്ങാത്ത തലമുടിയും, കുമ്മായം പൂശാനുപയോഗിക്കുന്ന ബ്രഷ് പോലത്തെ മീശയും, കഷ്ടപ്പാടുകളുടെ ഒരു ക്യാറക്ടർ പോലെ ചുളിവും വീണ് പരവശമായ മുഖവും ഒക്കെച്ചേർന്ന ആ ആകൃതി നിങ്ങൾ ഓർക്കുന്നുണ്ടോ? അത് ഒരു സാഹിത്യകാരന്റേതാണെന്ന് എന്തായാലും നിങ്ങൾ സമ്മതിക്കയില്ല. നമ്മുടെ നാട്ടിലെ ഒരു പഴയ പോലീസ് നായ്ക്കന്റെ ഓർമ്മയാണ് ആ മുഖം. കാണുമ്പോൾ ഉണ്ടാവുക. ആ പോക്കറ്റിൽ ഒരു വിസിൽ കിടക്കുന്നുണ്ടെന്നും വല്ല അക്രമവും കണ്ടാൽ ആ വിസിൽ എടുത്ത് ഊതി അദ്ദേഹം തന്റെ സൈന്യത്തെ വിളിച്ചുകൂട്ടുമെന്നുംകൂടി ആ പടം കാണുമ്പോൾ എനിക്ക് തോന്നിപ്പോകാറുണ്ട്. ഇതൊക്കെ ഒരു വക ധ്യാനംതന്നെയായിരിക്കാം. പക്ഷേ വാസ്തവത്തിൽ ആ പോലീസുകാരന്റെ ഭാവം ഗോർക്കിക്ക് ചേരുന്നതല്ലേ എന്നാലോചിക്കുക. അദ്ദേഹം സാഹിത്യത്തിലെ ഒരു കാവൽഭടനായിരുന്നു. അനീതിയും അക്രമവും കാണുമ്പോൾ കാഹളം വിളിച്ച ലോകത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയെ ക്ഷണിക്കുകയാണ് അദ്ദേഹം ചെയ്തുവന്നത്. പോലീസുകാരനെപ്പോലെ നിയമത്തിന്റെ താങ്ങും തണലും അദ്ദേഹത്തിനില്ലായിരുന്നതുകൊണ്ട് സ്വന്തം ജീവനെ അപകടത്തിലാക്കിക്കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം അത് ചെയ്തതെന്നു മാത്രം. ഗോർക്കി ഒരു സാഹിത്യകാരൻ മാത്രമായിരുന്നില്ല; സാഹിത്യകാരൻ മാത്രം ആയിരിക്കാൻ അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചതുമില്ല. ബുദ്ധിമണ്ഡലത്തിലെന്നപോലെ കർമ്മണ്ഡലത്തിലും അദ്ദേഹം നേതാവും, ജേതാവും ആയിരുന്നു. അധർമ്മത്തിനും അനീതിക്കും എതിരായി ഇത്ര ധീരമായൊരു സമരം സാഹിത്യകാരന്മാരിലാരെങ്കിലും ഇതേവരെ നടത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അധഃസ്ഥിതർക്കുവേണ്ടി ഒരു ജീവിതമാകെ ഉഴിഞ്ഞുവച്ചുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം പേനയെടുത്തത്. പാവങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ചോര നീരാക്കിയും തൂലിക വാളാക്കിയും വേലചെയ്ത ഒരു മനുഷ്യസ്നേഹിയാണ് ഗോർക്കി. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം റഷ്യയിലെ മാത്രമല്ല, ലോകത്തിലൊട്ടാകെയുള്ള പാവങ്ങളുടെ ആരാധനാപാത്രമായിത്തീർന്നു. സാധാരണക്കാരുടെ ഹൃദയം ഈ മട്ടിൽ കവർന്ന ഒരു സാഹിത്യകാരനെ നാം ഇനിയും കണ്ടെത്തേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹം മരിച്ചപ്പോൾ ലണ്ടനിലെ ഒരു തൊഴിലാളിപ്പെൺകൂട്ടി പറഞ്ഞുവത്രേ "ഇത്രയധികം ജനങ്ങളാൽ സ്നേഹിക്കപ്പെട്ടുമ്പോൾ മരിക്കുന്നത് സങ്കടമാണ്" എന്നു്. എന്താണ് ഗോർക്കിയെ ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗത്തുള്ള പാവങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തോടടുപ്പിച്ചത്? അദ്ദേഹത്തിനവരുടെ ഹൃദയം അറിയാമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ജനിച്ചതും വളർന്നതും പാവമായിട്ടാണ്. അവരുടെ കഷ്ടപ്പാടുകൾക്ക് അറുതി വരുത്തുക എന്നതു് ഗോർക്കിയുടെ ജീവിതവ്രതമായിരുന്നു.

ഒരു കഥ പറയാം. യൂക്രെയിനിലെ ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ വച്ചാണ് ആ സംഭവം നടന്നത്. ഭോട്ടിംഗ് എന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന ഒരുതരം ശിക്ഷയുണ്ടവിടെ. ഭർത്താവിനോട് അവിശ്വാസം കാണിച്ച ഭാര്യയെ ശിക്ഷിക്കുന്ന രീതിയാണത്.

കൗമാരപ്രായം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഒരു പെൺകുട്ടിയെ പരിപൂർണ്ണനഗ്നയായി ഒരു കുതിരയോടൊപ്പം വണ്ടിയ്ക്കു കെട്ടിയിരിക്കുന്നു. ഭർത്താവ് സംഹാര രുദ്രനെപ്പോലെ വണ്ടിതെളിക്കാൻ ചമ്മട്ടിയുമായി കയറി ഇരിക്കുന്നു. വണ്ടിവിട്ടു. ചാട്ടകൊണ്ട് കുതിരയേയും പെൺകുട്ടിയേയും ഇടവിട്ട് അടിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ അട്ടഹസിക്കുന്നു. വണ്ടിയുടെ പുറകേ ഒരു വമ്പിച്ച ജനക്കൂട്ടം കൂവിയും ആർത്തുവിളിച്ചും കൂടിയിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഇതൊരു കുറ്റമല്ല. അവർക്കിതൊരുത്സവമാണ്. ഈ സംഭവത്തിന്റെ പിന്നിലുള്ള ക്രൗര്യത്തെപ്പറ്റിയോ അനീതിയെപ്പറ്റിയോ ഒന്നും അവർ ചിന്തിച്ചില്ല. ആ സ്ത്രീയുടെ സ്ഥാനത്ത് തങ്ങളാണെങ്കിൽ എന്തായിരിക്കും ഗതിയെന്നു അവർ ആലോചിച്ചിട്ടില്ല. അവർക്ക് അതിനു ശേഷിയുമില്ല.

ഈ സംഭവത്തെ വർണ്ണിച്ചുകൊണ്ട് ഗോർക്കി ഒരു കഥയെഴുതിയിട്ടുണ്ട്—'The Trotting Ordeal' ആ കഥ ഇങ്ങനെയാണ് സമാപിക്കുന്നത്. "ഇതെല്ലാം എന്റെ കണ്ണുകൊണ്ട് ഞാൻ കണ്ടതാണ് — 1891 ജൂലായി 15-നു കാൻസിബോവ്കാ എന്ന യക്രേനിയൻ ഗ്രാമത്തിൽവച്ച്." പക്ഷേ ആ സംഭവത്തെ പ്രതിഷേധിച്ചതായി അവിടെ ഒരാൾ മാത്രമുണ്ടായിരുന്നു എന്നും അതു താൻതന്നെയായിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഗോർക്കി തന്റെ നിർല്ലക്ഷ്യമായ സഞ്ചാരങ്ങൾക്കിടയ്ക്കു ആ ഗ്രാമത്തിലും ചെന്നുചേർന്നതാണ്. ആ സംഭവം കണ്ടപ്പോൾ സഹിക്കാൻ വയ്യാത്ത അമർഷത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹം നേരിട്ടു. പക്ഷേ ഭ്രാന്തവിഷ്ടമായ ഒരു ജനക്കൂട്ടത്തിനെതിരെ നിരായുധനായ ഒരു മനുഷ്യൻ എന്തു കാട്ടാനാണ്? അവർ ഒന്നാകെ അദ്ദേഹത്തിന്റെനേർക്ക് തിരിഞ്ഞു. തങ്ങളുടെ വിനോദത്തിൽ കല്ലെറിയാൻ വന്ന ആ എതാണ്ടോ കിടന്ന മനുഷ്യനെ അവർ അടിച്ചുപൊളിച്ചു. റോഡരികിലുള്ള ഒരു ചെളിക്കുണ്ടിൽ മൃതപ്രായനായി വീഴുന്നതുവരെ അവർ അദ്ദേഹത്തെ അടിച്ചു.

പേനകൊണ്ടു മാത്രമല്ല, സ്വന്തം ജീവൻ പണയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും അദ്ദേഹം അക്രമത്തെ നേരിട്ടു എന്നു കാണിക്കാൻ ഈ കഥ പറഞ്ഞു എന്നേ ഉള്ളൂ. ഇത്തരം അനേകമനേകം അനുഭവങ്ങൾ ചേർന്നതാണ് ഗോർക്കിയുടെ ജീവിതം. കണ്ടുംകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ജീവിതത്തെ മനസ്സിലാക്കിയതുതന്നെ. അല്ലാതെ മാളികയിൽകയറിനിന്നോ കണ്ണാടിജനാലയിൽകൂടി നോക്കിയല്ല. മാളികയോ? ആ പദം ഗോർക്കിയെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ ഉപയോഗിച്ചുകൂടാ. അത്തരം ജീവിതസുഖങ്ങളെല്ലാം ഗോർക്കിയിൽനിന്നു എത്രയോ അകലെയായിരുന്നു. ദുരിതത്തിന്റെയും ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെയും ശ്വാസം മുടിക്കുന്ന ഇരുട്ടറകളിൽ നിന്നാണ് അദ്ദേഹം പ്രകാശത്തിലേക്കു വന്നതു്. ദാരിദ്ര്യമോ പോകട്ടെ. അച്ഛനമ്മമാരുടെ പരിലാളനകൾപോലും അദ്ദേഹം അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അച്ഛൻ നേരത്തെ മരിച്ചു. അമ്മയാണെങ്കിൽ മകനോടുള്ള പെരുമാറ്റത്തിലും സാമൂഹ്യജീവിതത്തിലും അഭിജാതമായ ഒരു നിലയും കൈക്കൊണ്ടിരുന്നില്ല. പിന്നെ ഗോർക്കിയുടെ ബാല്യജീവിതത്തിൽ പ്രകാശം പരത്തിയ ഒരു വ്യക്തിയുണ്ടെങ്കിൽ അതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മൂമ്മയാണ്. അവർ തന്റെ കൊച്ചുമകനെ പഴയ കഥകൾ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. ഐതിഹ്യങ്ങളും, യക്ഷിക്കഥകളും സരളമധുരമായ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കാൻ അവർക്കൊരു പ്രത്യേക വിരുതുണ്ടായിരുന്നു. ആ അമ്മൂമ്മയെ അതുപോലെ അപൂർവ്വം ചിലരും ഇല്ലായിരുന്നു എങ്കിൽ ഗോർക്കി, ജീവിതം കഷായിതമായിക്കണ്ടേനെ. ഒരുവേള സഹജീവികളെ വെറുത്തേനെ. അത്ര മൃഗീയമായ ക്രൗര്യമാണ് അദ്ദേഹം ചുറ്റുപാടും കണ്ടതു്. കുട്ടികളെ അടിച്ചു് തൊലിപൊട്ടിക്കുന്ന 'ഒറ്റപ്പൂച്ചൻ', മദ്യപാനികളും ദുർവൃത്തനാരും ആയ അമ്മാവന്മാർ, മാറിമാറി

ഭത്താക്കന്മാരെ സ്വീകരിക്കുന്ന ഒരമ്മ. എത്ര ദുർഗ്രന്ധം പിടിച്ച ഒരന്തരീക്ഷമാണതു്! പത്താമത്തെ വയസ്സിൽ ഗോക്കി ആ ചുറ്റുപാടിൽനിന്നു് മോചനം നേടിക്കൊണ്ടു് ലോകരംഗത്തിലേയ്ക്കിറങ്ങി. അക്കഥകളൊക്കെ അദ്ദേഹം 'In to the world' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ ഹൃദയസ്പൃക്കാകുംവണ്ണം വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പിൻകാലത്തു് റഷ്യയുടെ ചിന്താമണ്ഡലത്തെ പിടിച്ചുലച്ച ആ വിപ്ലവകാരി എന്തു തൊഴിലിൽ പ്രവേശിച്ചു എന്നാണു് നിങ്ങളും ഊഹിക്കുന്നതു്? ചെരുപ്പുകടയിൽ ചെരുപ്പു് തുടയ്ക്കുക, സ്റ്റീംബോട്ടിൽ പാത്രം കഴുകുക, റൊട്ടിക്കടയിൽ മാവു് കുഴയ്ക്കുക, അങ്ങനെ പലതും. അവയൊക്കെ വളരെ കഷ്ടംപിടിച്ച പണികളായിരുന്നു. ആ യജമാനന്മാരൊക്കെ അതിവ നിഷ്ഠൂരരും. തങ്ങളുടെ കണ്ണിൽ ചോരയില്ലാത്ത പെരുമാറ്റം കൊണ്ടു് അവർ ഗോക്കിയുടെ പിഞ്ചുഹൃദയത്തെ മരവിപ്പിച്ചു. ദേഹോപദ്രവവും, ചീത്തപറച്ചിലും അസഹ്യമായപ്പോൾ ഗോക്കി വേലയ്ക്കു നിന്ന വീട്ടിൽനിന്നു് ഓടി രക്ഷപ്പെട്ടു് ഒരു കപ്പലിൽചെന്നു ചേർന്നു. അവിടെ വച്ചാണു് ഗോക്കി കാര്യമായി പുസ്തകങ്ങൾവായിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയതു്. അതിനു മുമ്പു് ചില യക്ഷികഥകളൊക്കെ വായിച്ചിരുന്നു എന്നേയുള്ളൂ. പുസ്തകങ്ങളിലേയ്ക്കു മനസ്സു പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ തന്റെ ജീവിതത്തിനു് നവമായ അർത്ഥവും ഭംഗിയും ഉണ്ടായതായി അദ്ദേഹത്തിനു് തോന്നി. ബാല്യത്തിൽ പഠിക്കാനൊക്കാഞ്ഞതിന്റെ സകല കുറവും അദ്ദേഹം അന്നു പരിഹരിച്ചു. കൈയിൽ കിട്ടിയതൊക്കെ വായിച്ചുതീർക്കുക എന്നതായിരുന്നു ഗോക്കിയുടെ പതിവു്. അദ്ദേഹം പറയുന്നു: "കള്ളുകുടിയനും കള്ളുപോലെ എനിക്കു് അവ ആവശ്യമായിത്തീർന്നു. അവ എനിക്കൊരു പുതിയ ജീവിതം കാട്ടിത്തന്നു. ആപൽക്കരവും കുറുകരവും ആയ പ്രവൃത്തികളിലേക്കു് മനുഷ്യനെ നയിക്കുന്ന പ്രബല വികാരങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു ജീവിതം. എന്റെ ചുറ്റിലും ഉള്ളവർ രണ്ടിനും പ്രാപ്തരല്ലെന്നു് ഞാൻ കണ്ടു. ഞാൻ പുസ്തകത്തിൽ കണ്ടതിൽ നിന്നൊക്കെ വളരെ ദൂരെയാണു് അവരുടെ ജീവിതം. അവർക്കു് എന്തിലാണു് താല്പര്യമെന്നതുതന്നെ എനിക്കു് മനസ്സിലായില്ല. ഏതായാലും അത്തരത്തിലൊരു ജീവിതം നയിക്കുന്നതിനു് ഞാൻ ലേശവും ആഗ്രഹിച്ചില്ല. ആ മരവിച്ച പരിസരത്തിൽനിന്നു തീർച്ചയായും വിട്ടുപോകണം."

പക്ഷെ എങ്ങനെ? അതായിരുന്നു പ്രശ്നം. അക്കാലത്തൊരിക്കൽ അദ്ദേഹം ഹാർഡേ എന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞനെപ്പറ്റി ഒരു ലേഖനം വായിച്ചു. വെറുമൊരു തൊഴിലാളിയായിട്ടാണു് ഹാർഡേ ജീവിതമാരംഭിച്ചതെന്നു് അതിൽ ഗോക്കി വായിച്ചു. പിന്നെ ആരാനും അങ്ങനെ മഹത്പദത്തിലേക്കുയർന്നിട്ടുണ്ടോ എന്നദ്ദേഹം അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മാസികകളിലെങ്ങും ഒന്നും കണ്ടില്ല. ആരോപറഞ്ഞു, റോക്കറെ കണ്ടുപിടിച്ച സ്റ്റീഫൻസണും അങ്ങനെയായിരുന്നു എന്നു്. അപ്പോൾ അതു് സാദ്ധ്യമാണു്! ഒന്നും പഠിക്കാത്ത കൂലിപ്പണിക്കാരനു് അത്രയും ഉയരാൻ സാധിക്കും. ഗോക്കിയും ഉയരാൻ നിശ്ചയിച്ചു. പ്രശസ്തനാകണമെന്നല്ല, പ്രയോജനകാരിയായിത്തീരണമെന്നാണു് അദ്ദേഹം ആശിച്ചതു്. 'ക്ഷണിക പ്രശംസതൻ രത്ന കോടീരകമണിയേണ്ടെനിക്കൊരുനാളും' എന്നു പറഞ്ഞതു് നമ്മുടെ ഒരു കവിയല്ലേ? ഗോക്കിയും അതുതന്നെയാണു് ചിന്തിച്ചതു്. ദീപ്തവും വേദനാജനകവുമായ ഒരു സമരം തന്നെ വേണ്ടിവന്നു, ഗോക്കിക്കു് മുന്നോട്ടുവരാൻ. ഇടയ്ക്കൊരിയ്ക്കൽ ആത്മഹത്യയ്ക്കുപോലും ശ്രമിച്ചു. (1887–ൽ) ഒരു കാൽ നൂറ്റാണ്ടിനു ശേഷം ആ സംഭവത്തെ വിവരിച്ചുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം ഒരു കഥയെഴുതിയിട്ടുണ്ടു്. "ഈ പ്രവൃത്തിയുടെ പഴി ഞാൻ ചുമത്തുന്നതു് ആ ജർമ്മൻ കവി ഹീനയുടെ മേലാണു്. അദ്ദേഹമാണു് ഈ ഹൃദയത്തിന്റെ പല്ലവേദനയെപ്പറ്റി പറഞ്ഞതു്. ഹീനയുടെ കവിതകളും കേൾ

ക്കണ്ടേ? "ഹേ സ്ത്രീ! നിങ്ങൾക്ക് പല്ലുവേദനയുടെ പ്രതിവിധി എന്തെന്ന് തീച്ചയായും അറിവുണ്ടാകും ഇല്ലേ! പക്ഷേ എനിക്ക് എന്റെ ഹൃദയത്തിലൊരു പല്ലുവേദനയുണ്ട്, ഓ! നശിച്ച വേദനയാണത്! ഒരൗൺസ് ഈയവും ആഷ്ചാർട്ട്സ് കണ്ടുപിടിച്ച ഒരുതരം പൽപൊടിയുണ്ടല്ലോ, (Powder) അതും കിട്ടിയാൽ നല്ലൊരു മരുന്നാകും". ഗോർക്കിയും ആ മരുന്നു പ്രയോഗിച്ചു. ഭാഗ്യംകൊണ്ട് മരിച്ചില്ലെന്നേ ഉള്ള.

ഈ സംഭവത്തിനശേഷം ഗോർക്കി ഒരു റെയിൽവേ കാവൽക്കാരനായിട്ടാണ് ജോലി നോക്കിയത്. റെയിൽവേയിൽ ധാരാളം വിദ്യാസമ്പന്നർ ജോലി നോക്കിയിരുന്നു. ജീവിതത്തോട് അവർക്കുള്ള മനോഭാവം ഗോർക്കിയെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തി. ബുദ്ധിയും പഠിത്തവുമുള്ള അന്യാഗ്യന്മാർ കേവലം സങ്കുചിതരും, ചതയേന്മാരും ആണെന്ന് അവർ കണ്ടു. അവർക്കു രാജ്യത്തിന്റെയോ സഹജീവികളുടെയോ നന്മയിൽ താല്പര്യവുമില്ല. ജീവിതത്തിന് സന്തുഷ്ടിയും പ്രകാശവും ഉള്ള ഒരു വശമുണ്ടെന്നു ആ നിലയിൽ അദ്ദേഹത്തിന് വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അപ്പോഴേക്കും ഗോർക്കിക്ക് 22 വയസ്സ് ആയി. അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു ഗോർക്കി മോസ്കോവിലെത്തി. പക്ഷേ ഗോർക്കിയെ പട്ടാളത്തിലെടുത്തില്ല. "അയാളുടെ ശ്വാസകോശം പൊളിഞ്ഞിരിക്കുകയാണെ"ന്നു ഡാക്ടർമാർ പറഞ്ഞു. അങ്ങനെ അവിടെനിന്നും പുറംതള്ളപ്പെട്ട ഗോർക്കി സാഹിത്യത്തിലേക്കും വിപ്ലവപ്രവർത്തനത്തിലേക്കും മുഴുകി പ്രവേശിച്ചു. അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധവച്ചെഴുതിയ ഒരു കവിത 'The song of the old Oak' അന്നു പ്രസിദ്ധനായി കഴിഞ്ഞിരുന്ന കൊറോളൻകോ കവിത വായിച്ചതിനുശേഷം പറഞ്ഞു. "ഈ ഒരു ഗീതത്തിൽനിന്ന് നിങ്ങളുടെ കഴിവിനെപ്പറ്റി ഒരഭിപ്രായം പറയാൻ എളുപ്പമില്ല. എങ്കിലും നിങ്ങൾക്ക് വാസനയുണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നു. വല്ലതിനെയുംപറ്റി എഴുതി എന്നെ കാണിക്കു. ഞാൻ കവിതയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു നല്ല വിധികർത്താവല്ല. ഇതിൽ പലതും എനിക്ക് മനസ്സിലായതു തന്നെയില്ല. പക്ഷേ ചില വരികൾക്ക് ഭംഗിയും ഓജസ്സും ഉണ്ട്."

ഗോർക്കിക്ക് മനസ്സിലായി, താൻ സാഹിത്യരംഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കാൻ പാകമായിട്ടില്ലെന്നു്. പിന്നീടൊരു രണ്ടു കൊല്ലത്തേക്ക് അദ്ദേഹം പേന തൊട്ടിട്ടില്ല. ജീവിതം ഒന്നു കാണാൻ അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ചു. റഷ്യയുടെ ഒരറ്റംമുതൽ മറ്റേ അറ്റംവരെ അദ്ദേഹം അലഞ്ഞു. ക്രിമിയായിലും, യുക്രേനിലും, ബസറേബ്യായിലും, ടർക്കിയിലും അദ്ദേഹം സഞ്ചരിച്ചു. ജീവിതത്തിന്റെ പല തുറകളിലും അദ്ദേഹം പ്രവേശിച്ചു. ഓരോന്നും കണ്ടും അനുഭവിച്ചും പഠിച്ചും അദ്ദേഹം സമ്പന്നനായി. ഗോർക്കിയുടെ "സർവ്വകലാശാലാ ദിനങ്ങളാ"യിരുന്നു അവ. വിസ്തൃതമായ ആ മഹാരാജ്യത്തിന്റെ പ്രകൃതിയും മനുഷ്യരും എന്തെല്ലാം വൈവിധ്യങ്ങളും പൂണ്ടിരുന്നു! ആ പാഠങ്ങളും അദ്ദേഹത്തെ വീണ്ടും എഴുതാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. 1892-ൽ ഗോർക്കിയുടെ ആദ്യത്തെ കഥ (Makar chudra) പുറത്തുവന്നു' 'അലെക്സീമാക്സീ മോവിച്ച് പെഷ്കോവ്' എന്ന സ്വനാമധേയത്തിനുപകരം മാക്സിം ഗോർക്കി എന്ന തൂലികാനാമവും അന്നാദ്യമായി അച്ചടിയിൽ വന്നു. ഗോർക്കി എന്നു വച്ചാൽ കയ്പൻ എന്നാണ്. ഈ വല്ലാത്തപേരുകാരൻ ആരെന്നു് ആളകം അന്വേഷിച്ചു. കൊറോളൻകോ ഈ എഴുത്തുകാരനെ കാണാൻ താല്പര്യപ്പെട്ടു. അവർ തമ്മിൽ കണ്ടു. അതു് ആ പഴയ ആത്മതന്നെ. തന്റെ കൈയിൽ പണ്ടു കവിത തിരുത്താൻ കൊണ്ടുവന്ന ആത്മ. അദ്ദേഹം ഗോർക്കിയെ ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു. അവർ പലതിനെപ്പറ്റിയും സംസാരിച്ചു, പരസ്പരം ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. കൊറോളൻകോ ഗോർക്കിയ്ക്ക് ഒരു പത്രമാപ്പീസിൽ ജോലി കൊടുപ്പിച്ചു. അങ്ങനെ വെറും കൂലിപ്പണിക്കാരനായ ഗോർക്കി ആദ്യമായി ഒരു സാഹിത്യപണിക്കാരനായി തീർന്നു. സാഹചര്യങ്ങൾ ഒത്തുവന്നു.

പ്പോഴും അദ്ദേഹം സോത്സാഹനായി മുഴുകി മുഴുകി എഴുതി. ക്രമേണ പ്രശസ്തി അദ്ദേഹത്തെ ആശ്ലേഷിച്ചു. പക്ഷേ പട്ടിണിയും രോഗവും, അപ്പോഴും അദ്ദേഹത്തെ അലട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. എങ്കിലും എഴുതാൻ അദ്ദേഹത്തിനു് പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുമുഴുകി സംഭാരങ്ങളും തന്റെ ഭാവനയിൽ കുന്നുകൂടി കിടപ്പുണ്ടു്. അവ കടലാസ്സിലേയ്ക്കു പകർത്തുകയേ വേണ്ടൂ. അതുതന്നെയും = സാഹിത്യപോഷണത്തിനും പാണ്ഡിത്യപ്രകടനത്തിനുംവേണ്ടിയല്ലെന്നു വരുമ്പോൾ ജോലി പിന്നെയും എളുപ്പമായി. ഗോർക്കിയുടെ ഓമ്മശക്തി അത്ഭുതാവഹമായിരുന്നു. വോൾഗയുടെ തീരത്തുള്ള ഓരോ ഗ്രാമവും അദ്ദേഹത്തിനു് മനഃപാഠമായിരുന്നു. ആ ഗ്രാമത്തിലെ ജീവിതങ്ങളെ പകർത്തി — ഗ്രാമീണമായ ഭാഷയിൽത്തന്നെ. കേട്ടുപുള്ള വാക്കുകളൊന്നും ഉപയോഗിക്കുകയില്ല. അക്കാര്യത്തിൽ ചെക്കോവു് ആയിരുന്നു ഗോർക്കിയുടെ ആശാൻ. ചെക്കോവു് ഗോർക്കിയുടെ ഏതെങ്കിലും കഥ വായിച്ചിട്ടു് പറയും. "നോക്കു, നോക്കു, എന്താണു് നീങ്ങൾ എഴുതിയിരിക്കുന്നതു്? 'സാഗരം ചിരിച്ചു' എന്നു്. ഉവ്വോ, സാഗരം ചിരിക്കുമോ? അതു് ചിരിക്കുകയുമില്ല, കരകയുമില്ല. അതു് മൺതരങ്ങളുണ്ടാക്കും, തിരകൾതമ്മിൽ കൂട്ടിയടിക്കും, തിളങ്ങും. ടോൾസ്റ്റായിയെ നോക്കു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലോകത്തിൽ സൂര്യൻ ഉദിക്കുന്നു, പക്ഷികൾ പാടുന്നു. അതുതന്നെ. ആരും കരയുകയും ചിരിക്കുകയും ഒന്നും ചെയ്യുന്നില്ല. എത്രലളിതം! വാസ്തവത്തിൽ ലാളിത്യമാണു് ഏറ്റവും പ്രധാനമായ വസ്തുത."

ഗോർക്കി സാഹിത്യവിദ്യയുടെ ഈ മൂലതത്വം മനസ്സിരുത്തി പഠിച്ചു, പരിശീലിച്ചു. ടോൾസ്റ്റായി, പ്ലൂബേർ, ചെക്കോവു്, ഡിക്കൻസ് ലെസ്കോവു് ഇവരുടെയെല്ലാം കൃതികൾ അദ്ദേഹം പല ആവർത്തിവായിച്ചു. അവർ എഴുതുന്നതെങ്ങനെയെന്നു് ശ്രദ്ധവച്ചു ഗ്രഹിച്ചു.

അങ്ങനെ ഗോർക്കി ഏകതാനമായ പ്രയത്നം കൊണ്ടു് ഒരു ഒന്നാംകിട എഴുത്തുകാരനായി. പക്ഷേ ചക്രവർത്തിയുടെ രഹസ്യപ്പോലീസുകാർ ഗോർക്കിയെ വലംവച്ചുതുടങ്ങി. അജയ്യനായ ഒരു ശത്രുവാണു് ആ എഴുത്തുകാരനിൽ വളർന്നുവരുന്നതെന്നു് അധികാരികൾ മനസ്സിലാക്കി. സർക്കാരും ഗോർക്കിയും ഒരുസമരം തന്നെ ആരംഭിച്ചു. ഏതാണ്ടിരുപതുകൊല്ലക്കാലം ഈ സമരത്തിലൂടെയാണു് ഗോർക്കിയുടെ തൂലിക ചലിച്ചതു്. തട്ടത്തും കൊട്ടത്തും ചിലപ്പോൾ ഏറുപടിച്ചും മുന്നോട്ടതന്നെപോയി, അദ്ദേഹം. അങ്ങനെ മഹാവിപ്ലവത്തിന്റെ തീ കൊളുത്തുന്നതിൽ അദ്ദേഹവും മറ്റാരേക്കാളും റഷ്യയിൽ അപ്രധാനമല്ലാത്ത പങ്കുവഹിച്ചു. അന്നത്തെ രാഷ്ട്രീയനിലയെപ്പറ്റി ചെറുതായൊന്നു് സൂചിപ്പിച്ചെങ്കിലേ ഇനി തുടരാൻ രസമുള്ളൂ. "1881 മാർച്ചു് ഒന്നാം തീയതി അലക്സാണ്ടർ രണ്ടാമനെ വിപ്ലവകാരികൾ വധിച്ചു. പിന്നീടു വന്ന അലക്സാണ്ടർ മൂന്നാമന്റെ കീഴിൽ വ്യവസായങ്ങൾക്കും മറ്റും കുറേ അഭിവൃദ്ധി ഉണ്ടായി. മോചനം ലഭിച്ച അടിമകൾ ചുരുണ്ടുകിടക്കുവാൻ ഇടമില്ലാതെ കഷണിച്ചു. അവരിൽ കുറേപ്പേർ സൈബീരിയായിലേക്കു കൂട്ടമായിമാറി. മറ്റു ചിലർ പട്ടണങ്ങളിലേക്കു കടന്നു ഫാക്ടറികളിൽ കൂലിക്കാരായി. 1890 ആയപ്പോഴേയ്ക്കും റഷ്യയിൽ40,000 വൈയവസായികസംരംഭങ്ങൾ ഉണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നാട്ടിൻ പുറത്തിന്റെയും കൃഷിക്കാരുടെയും താല്പര്യങ്ങൾ പിന്നിലേക്കൊതുങ്ങി. അവരുടെ കാര്യങ്ങൾക്കു് കലയിൽ പ്രവേശനം കൊടുത്ത ചെക്കോവിന്റെയും കൂട്ടരുടേയും കാലംകഴിഞ്ഞു. പട്ടണത്തിലെ തൊഴിലാളികൾ സംഘടിച്ചു. മാർക്സിയൻ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ വേഗത്തിൽ പടർന്നുതുടങ്ങി. ആദ്യം പ്ലെക്കനോവിന്റെയും പിന്നീടു് ലെനിന്റെയും നേതൃത്വത്തിൽ സോഷ്യൽ ഡെമോക്രാറ്റിക്കു് കക്ഷി പ്രബലമായിത്തീർന്നു. അവരുടെ ആദർശങ്ങളുടെ പിൻതുണക്കാരായി ഗോർക്കി മുതലായ

സാഹിത്യകാരന്മാരും അവരിൽ നിന്നെല്ലാമൊഴിഞ്ഞു് ആദ്ധ്യാത്മികതപവും മിസ്റ്റിസിസവും ആയി സോളവ്യോവു് മുതലായ കവികളും കലാരംഗത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു.'' (ജാൽകോലാവ്റിൻ)

ഗോർക്കിയുടെ ഹൃദയവും റഷ്യയിലെ രണ്ടു മഹാവിപ്ലവങ്ങളുടേയും പിന്നിലുണ്ടായിരുന്നു. ആദ്യത്തെ വിപ്ലവം പരാജയപ്പെട്ടപ്പോൾ ജനങ്ങൾക്കു അതൊരു മഹനീയ പാഠമായിത്തീർന്നു. അവർ ഉണർന്നുവരികയാണെന്നും, ഒന്നു തള്ളിക്കൊടുത്താൽ ഒത്തുപിടിക്കുമെന്നും ലെനിനെപ്പോലെ അദ്ദേഹവും കണ്ടു. ചെറുപ്പത്തിലെ ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചു് അദ്ദേഹം ഒരവസരത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ''ഒരുവൻ വിഴുമ്പോൾ അവനെ തള്ളണം'' എന്നുള്ള നീച്ചെയുടെ ന്യായീകരണവേദാന്തവും 'അഭിമാനിയായ മനുഷ്യർ, താഴുക' എന്ന അടിമവേദാന്തവും അദ്ദേഹത്തിനിഷ്ടപ്പെടില്ല. ''എന്നിൽ മൂന്നാമതൊരു വേദാന്തം വളർന്നുവന്നു.'' 'ഒരുവൻ എഴുന്നേൽക്കുമ്പോൾ അവനെ താങ്ങിക്കൊടുക്കുക' എന്നതായിരുന്നു അതു്. ഈ മനോഭാവം കഥകളിലും നോവലുകളിലും അദ്വിതീയമായ കല്പനാഭംഗികളെ ആവിഷ്കരിച്ചുകൊണ്ടു് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. നാമൊരിക്കലും പ്രതീക്ഷിക്കാത്തേടത്തു് അതുല്യമായ മനുഷ്യസ്നേഹം ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്നതായി അദ്ദേഹം കാണിച്ചുതരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'ചെമ്പൻ' (Red) എന്ന കഥ ഉദാഹരണത്തിനെടുക്കുക. ഒരുവേശ്യാലയത്തിലെ പ്രമാണി (ചട്ടമ്പി) യാണു് ചെമ്പൻ. (വസ്സാ എന്നാണയാളുടെ ശരിയായ പേരു്) അയാളും അവിടത്തെ സ്ത്രീകളോടു കാണിച്ച ക്രൗര്യത്തിനു് കൈയ്യും കണക്കുമില്ല. പക്ഷേ ആ പെൺകുട്ടികൾക്കു് അവരുടെമേടിനെ പേടിച്ചു് അയാളെ ഒന്നും ചെയ്യാൻ നിവൃത്തിയുമില്ല. ഒരിക്കൽ അയാളും ഒരു വണ്ടിയുടെ അടിയിൽപ്പെട്ടു് ചതഞ്ഞു. അവശനായി എടുത്തുകൊണ്ടു് വന്നപ്പോൾ അവർക്കുണ്ടായ സന്തോഷം പറയാവതല്ല; പ്രതികാരത്തിനു് വേണ്ടി കാത്തിരുന്ന അവർ പററമായി അയാളുടെ മുന്നിലേക്കു് ചെന്നു. അവർ അയാളുടെ വേനലിക്കുന്ന കാലിൽ പിടിച്ചു വലിച്ചും നോവിച്ചും രസിച്ചു. ഒരു സ്ത്രീമാത്രം അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കൂടിയില്ല—അക്സിന്യാ. അവളും അയാളുടെ പക്കൽനിന്നു് മറ്റാരെക്കാളുമധികം പീഡ ഏറ്റിട്ടുള്ളവളാണു്. പക്ഷേ എന്തുകൊണ്ടോ അവളും പ്രതികാരത്തിനു തുനിഞ്ഞില്ല. അവളും അയാളെ ആശ്വസിപ്പിച്ചു; സ്നേഹം പൊഴിച്ചു. അങ്ങനെ അപ്രതീക്ഷിതമായ ഒരു മനുഷ്യതാപ്രകടനം.

ഗോർക്കിയുടെ നോവലുകളിൽ അതിപ്രസിദ്ധമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള കൃതി 'അമ്മ'യാണു്. എന്നാൽ ആകെ 6 നോവലുകളുണ്ടു് ഗണനീയങ്ങളായി. അവ Foma Gordever, The Three, Mother, The Life of Matvey Kozhevuikov, The Artamonors, The Life of Samgin. ''ഈ ആറു നോവലുകളും ചേർന്നാൽ റഷ്യൻ ജീവിതത്തിന്റെ സമ്പൂർണ്ണമായ ഒരു എൻസൈക്ലോപ്പീഡിയ (സർവ്വവിജ്ഞാനകോശം) ആയി.'' ഗോർക്കിയുടെ ആദ്യത്തെ നോവലുകളിൽ പഴയ സങ്കേതങ്ങളുടെ ഛായ അല്പാല്പമായി ഉണ്ടു്. നിലവിലിരിക്കുന്ന സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതികളെ എതിർക്കുന്ന ഒരു നായകൻ അതിൽ കാണാം. പക്ഷേ 'അമ്മ' എന്ന നോവലിൽ വരുമ്പോഴേയ്ക്കും അങ്ങനെ ഒരു വ്യക്തിയുടെ സമരമല്ല, ഒരു സമുദായത്തിന്റെ സമരമാണു് കാണുന്നതു്. ഒരു പുതിയ ജനതയുടെ ഉദയത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ശുഭാപ്തിവിശ്വാസമാണതിൽ. പാവൽ വ്ലാസോവും അയാളുടെ അമ്മയും സഖാക്കളും അവരുടെ മനുഷ്യത്വത്തെ നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശക്തികൾക്കെതിരായി ഉയരുന്നു. ''കൃശഗാത്രനും ചിന്താശീലനും മിതഭാഷിയുമായ ഒരു യുവാവായിരുന്നു 'പാവൽ'. അയാളുടെ അമ്മയാണു് ആഖ്യായികയിലെ പ്രധാനകഥാപാത്രം. ഭർത്താവുണ്ടായിരുന്നപ്പോൾ അയാളുടെ അടി

കൊള്ളാത്ത ഒരുദിവസവുമില്ല. സാധുവും അനാഥസ്ത്രീയും ആയ ആ സ്ത്രീ അപകടം പിടിച്ച ഒരു ബഹുജനപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ജീവനാഡിയായിരുന്നു. മകൻ ജയിലിൽ പോകുമ്പോഴും ലഘുപത്രികകളും മറ്റും വസ്ത്രങ്ങൾക്കിടയിലും അപ്പക്കുട്ടകൾക്കുള്ളിലും വച്ചു തൊഴിൽശാലകളിലെ വേലക്കാർക്ക് എത്തിച്ചുകൊടുക്കാൻ ആ വൃദ്ധ തയാറായി. ഒടുവിൽ മകൻ തടവിൽ കിടക്കുമ്പോഴും അയാളുടെ ഒരു പ്രസംഗം അച്ചടിച്ചതിന്റെ പ്രതികൾ വിതരണം ചെയ്യുവാൻ അടുത്തൊരു സ്ഥലത്തേക്കു തീവണ്ടികയറുമ്പോൾ അവരെ പോലീസുകാർ പിന്തുടരുകയും ആക്ഷേപിക്കുകയും അടിക്കുകയും ചെയ്തു. അവരും ജയിലിൽ അടയ്ക്കപ്പെട്ടു. (വി. ജി. in ജയകേരളം വി. പ്ര.)

ഈ നോവലിൽ ഒരാൾ കഥാനായകനെന്നു പേരിന്നവകാശപ്പെടുകിലും ബഹുജനങ്ങൾ ഒരു സംഘാതമായി നായകത്വത്തിലേക്കു ഇതിലൂടെ ഉയർന്നുവരുന്നു എന്നു കാണാം. അവരുടെ ഉണർച്ചയും ചരിത്രത്തിലേക്കുള്ള പ്രവേശനവുമാണ് ഇതിന്റെ ബീജം.

ഗോർക്കിയുടെ മറ്റൊരു പ്രധാനനോവലായ ക്ലിംസാംഗിനും ഇക്കാര്യത്തിൽ സ്മരിക്കാവുന്നതാണ്. പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഒടുക്കം മുതൽ 1917-വരെയുള്ള സമയത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ റഷ്യയുടെ ഗംഭീരമായൊരു സാമൂഹ്യചരിത്രം തന്നെയാണ് അദ്ദേഹം അതിലൂടെ തുറന്നുകാട്ടുന്നതു്. ഇടത്തരക്കാരുടേയും അഭ്യസ്തവിദ്യരുടേയും ആശയപരമായ ചാഞ്ചല്യവും ധാർമ്മികമായ തകർച്ചയും നമുക്കതിൽ ദർശിക്കാം. ചിലർ സർക്കാരിന്റെ വരുതികേട്ട് വിപ്ലവകാരികളെ ഒറ്റുകൊടുക്കുവാൻ തയാറായി. അതെല്ലാം ഗോർക്കി അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞതാണ്. ഗോർക്കിയെത്തന്നെ സർക്കാർ തേടിപ്പിടിച്ചതും ജയിലിലടച്ചതും അങ്ങനെതന്നെയാണ്. അതുകൊണ്ട് അക്കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് സപ്രമാണമെഴുതാം. നായകനായ ക്ലിംസിംഗിനും പരിവാരവും ക്രമേണ മാഞ്ഞുപോകുന്നു. അകലെനിന്നു് യോദ്ധാക്കളുടെ പടഹധ്വനി നമുക്കു കേൾക്കാം. ലെനിന്റെയും സ്റ്റാലിന്റെയും സഖാക്കളും വരുകയാണ്. ഇങ്ങനെ റഷ്യയിലെ സാമൂഹ്യവിപ്ലവത്തിന്റെ ഇതിഹാസങ്ങളും നിമ്മിച്ച ഗോർക്കിയെപ്പറ്റി അലക്സാണ്ടർ ബ്ലോക്ക് എന്ന കവി പറഞ്ഞതു് ശരിയാണ്. "റഷ്യ എന്നൊരു രാജ്യമുണ്ടെങ്കിൽ, വിസ്തൃതവും നിസ്സീമവും ആയ ആ രാജ്യത്തിന്റെ ശബ്ദമായി ഒരു വലിയ അളവിൽ ഗോർക്കിയെത്തന്നെ കണക്കാക്കണം."

ഗോർക്കിയെ ഒരു നാടകകൃത്തെന്ന നിലയിൽകൂടി പരിചയപ്പെടേണ്ടതാണ്. പക്ഷേ, ഈ പരിമിതമായ സമയത്തിനുള്ളിൽ അതു് സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. Lower Depths (അടിത്തട്ടുകാർ) നിങ്ങളിൽ പലരും വായിച്ചിട്ടുണ്ടാകുമെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു.

ഗോർക്കി 1936-ൽ മരിച്ചു. അല്പം അകാലത്തിലെന്നു പറയാം. എങ്കിലും തികച്ചും സമ്പൂർണ്ണമായ ജീവിതമായിരുന്നു അതു്. സി. വി. യുടെ ഗൗണ്ടൻ പറയുന്നതുപോലെ "എന്തെല്ലാം കണ്ടു, എന്തെല്ലാം തിന്നോടി!" ദുരിതങ്ങളുടെ വടുക്കളുമായിക്കൊണ്ട് ആൾ കൈവിടാതെ അന്ത്യംവരെ സമരം ചെയ്ത ആ ധീരനെ റഷ്യമാത്രമല്ല ലോകം മുഴുവൻ ആദരിക്കുന്നതിൽ അത്ഭുതമില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തെപ്പറ്റികേട്ടപ്പോൾ സെയ്ഗ് പറഞ്ഞു "എന്റെ സഹോദരനും ഇരുപതുകൊല്ലത്തെ സുഹൃത്തുമായ ഗോർക്കിയുടെ മരണത്തെപ്പറ്റി കേൾക്കുമ്പോഴുള്ള വേദന എന്നെ അസ്തശക്തിയാക്കുന്നു. ശൈശവം മുതൽ ദുഃഖത്തിലും അപമാനത്തിലും മുങ്ങിക്കിടന്ന അദ്ദേഹം ഡാന്റേയെപ്പോലെ നരകലോകത്തിൽനിന്നു പൊന്തിവന്നു് ദുഃഖിതരായ തന്റെ ജ്ഞാതികളെ വിമോചിപ്പിച്ചു. മഹാനായ മറ്റൊരെഴുത്തുകാരനും ഇതിലേറെ മഹത്തായ ഒരു കർമ്മം നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല."

കേരള ജോൺസൺ

പി. എൻ. മൂസ്സത്, ബി. എ., എൽ. ടി.

ഞാനും ബോസ്സും വളരെക്കാലത്തോളം സഹപാഠികളായിരുന്നു. ബോസ്സിന്റെ അച്ഛന് ബങ്കാളിപ്പേരുകളിൽ വലിയ ഭ്രമമായിരുന്നതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം തന്റെ പുത്രന് 'ബോസ്സ്' എന്നു പേരുനല്കി. പക്ഷെ ശാസ്ത്രകാരന്റെ ആ നാമധേയം ധരിച്ച കുട്ടി സാഹിത്യകാരനായിട്ടാണ് ചമഞ്ഞതു്. ആധുനികഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ചിലതിന്റെ പേരു പോലെ അന്തസ്സാരത്തോട് ബന്ധമില്ലാത്ത ഒരു 'ലേബലി'ലാണ് ബോസ്സ് അവതരിപ്പിക്കപ്പെടതു്. പദ്യത്തെക്കാൾ അധികം ഗദ്യത്തിലാണ് ബോസ്സിനു് അഭിനിവേശം എന്നാദ്യമേ വ്യക്തമായി. അദ്ദേഹം എന്റെ ഒന്നിച്ച പത്താംക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചിരുന്ന അവസരത്തിൽ കേരളവർമ്മയുടെ 'അക്ബർ' ആദ്യത്തെ പകുതി വായിച്ചശേഷം പുസ്തകം വലിച്ചെറിഞ്ഞതു് ഞാനിന്നും ഓർക്കുന്നു. അക്ബറുടെ അപരാധം ബാലിശമാണെന്നായിരുന്നു ബോസിന്റെ പക്ഷം. അന്നു് അദ്ദേഹം അല്പമെങ്കിലും താല്പര്യത്തോടെ വായിച്ച ഒരു നോവൽ സി. വി. യുടെ 'ധർമ്മരാജ'നാണു്. ''ചന്തു നമ്പ്യാരുടെ ഇന്ദുലേഖയും ശാരദയും സാഹിത്യവിദ്യാലയത്തിലെ ശിശു ക്ലാസ്സുകാർക്കു കൊള്ളാ''മെന്നായിരുന്നു ബോസ്സ് പറഞ്ഞതു്. ഞങ്ങളും കോളേജിലെത്തിയപ്പോൾ ബോസ്സിനു തുച്ഛീയാകുന്നവരെ 'ചവയ്ക്കാ'നുള്ള വക കിട്ടി. ജോൺസൺ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിത്യസഹചാരിയായി. 'കാർലൈൽ,' 'റസ്കിൻ', 'ഹാസ്ലിറ്റ്' എന്നിവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മബന്ധുക്കളുമായിത്തീർന്നു. ഇവരിൽ 'റസ്കിന്റെ' വില ബോസ്സിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ കുറവാണു്. ഒന്നാം സ്ഥാനം കാർലൈലിനു തന്നെയാണു് ദേഹം നൽകാറുണ്ടായിരുന്നതു്—ജോൺസൺ കഴിഞ്ഞാൽ. ആംഗലകവികളിൽ മിൽട്ടനെക്കാളും അധികം ബഹുമാനം ബോസ്സിനു ബ്രൗണിങ്ങിനെയാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ പലർക്കും വിസ്മയം തോന്നും. പക്ഷെ ബോസിന്റെ പക്ഷമതാണു്.

പഠിപ്പുകഴിഞ്ഞശേഷം ബോസ്സ് ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചുവെങ്കിലും സാഹിത്യപരിശ്രമങ്ങൾ മുറയ്ക്കുതുടർന്നു. തന്റെ ഒന്നാമത്തെ ഗദ്യലേഖനം അസ്സാമുകാരായ സുഹൃത്തുക്കളെ വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ചു. 'കവിത' എന്ന വിഷയത്തെക്കുറിച്ചായിരുന്നു അതു്. പാകം 'ജോൺസന്റെ'തുതന്നെയെങ്കിലും അതിന്റെ രീതി നൂതനമായിരുന്നു. അതു വായിച്ചുകേട്ട സുഹൃത്തുക്കളെല്ലാംകൂടി ഒരു 'മീറിങ്ങ്' വിളിച്ചുകൂട്ടി; അതിൽവെച്ചു് നമ്മുടെ ബോസ്സിനു് 'കേരള ജോൺസൺ' എന്ന സ്ഥാനംനല്കി. ഇതു് അദ്ദേഹത്തിനു് പൂർണ്ണതൃപ്തിയുണ്ടാക്കിയില്ല. ജോൺസൺ ചിലപ്പോൾ ബാലിശമായി എഴുതാറുണ്ടായിരുന്നു എന്നാണ്ദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്ഷം. എങ്കിലും ഇതിൽ കവിഞ്ഞു് ഒരു ''ടൈറ്റിൽ'' കൊടുക്കുവാൻ ഞങ്ങൾ വഴികണ്ടില്ല. ഏതായാലും ആ ആദ്യസന്താനത്തെ സാഹിത്യപരിഷത്സമ്മേളനത്തിൽ ഒന്നു പ്രദർശിപ്പിക്കണം എന്നായി ഞങ്ങൾ. ബോസ്സുപറഞ്ഞു ''എന്തിനു്'' അവിടെക്കൂടിയവരിൽ മിക്കവരും വിഡ്ഢികളാണെന്നു തെളിയിക്കുവാനോ? ഈ ചരക്കൊന്നും ആ വിപണിയിൽ വിലപ്പോകില്ല, കേട്ടാ.'' അവിടെ ചിരിക്കാനുള്ള വല്ല തമാശയും കൊണ്ടുചെല്ലണം. ചിന്തിക്കാനുള്ള

പെരുംചുമട് ഇറക്കി ആശ്വസിക്കാനുള്ള അത്താണികളം അവിടെയില്ല. മഹാമഹാ കവികളം പ്രസംഗിക്കുമ്പോൾകൂടി അതുകേൾക്കുന്നതിനെക്കാളം വിജ്ഞാനപ്രദം അടുത്തുള്ള ചങ്ങാതിയോട് കുട്ടംകൂടുന്നതാണ് എന്നു കരുതുന്നവരുടെ ഒരു സദസ്സ് ശിഥ്രക്ലാസ്സിനെക്കാളം മോശമാണ്. വിഷയം ഇങ്ങോട്ട പിടിക്കയോ വിഷയത്തെ അങ്ങോട്ട പിടിക്കയോ — ഏതാണ് വേണ്ടത്? ഏതാണ് ബോധപരിണാമത്തെ അധികം കൂറിക്കുന്നത്!'' ഇങ്ങനെ അർത്ഥം വരത്തക്ക വിധത്തിലായിരുന്നു ബോസ്സു പറഞ്ഞതു്. വാചകമിതൊന്നുമല്ല. ഏതായാലും ''ഞങ്ങളുടെ നിബ്ബന്ധ''പ്രകാരം, എല്ലാറിലും ഉത്തമമെന്നു തോന്നിയ ഒരു പത്രത്തിലേക്ക് അതു പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനയച്ചു. പിറെറന്നുതന്നെ പത്രാധിപരുടെ കത്തും മടക്കിയയച്ച ലേഖനവും കിട്ടി. ''സാർ, നിങ്ങളുടെ 'കവിത' എന്ന ലേഖനം കിട്ടി. അതു ഉർഗ്രഹമായിരിക്കുന്നു. ഒന്നു ലഘൂകരിച്ചതിനാൽ പ്രസിദ്ധം ചെയ്യാം. ശേഷം മറുപടിപോലെ.'' കത്തു വായിച്ചശേഷം ഉപന്യാസം മേശയിലിട്ടുകൊണ്ടു ബോസ്സു പറഞ്ഞു: '' 'കാർലൈലി'ന്റെ ''ഫ്രെഞ്ചുറവല്യൂഷ്യൻ'' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിനും ആദ്യം പത്രാധിപരിൽനിന്നു കിട്ടിയ സ്വീകാരം ഇതായിരുന്നു. പക്ഷെ അദ്ദേഹം അതു മൂന്നു പ്രാവശ്യം പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനു് അയച്ചുകൊടുത്തു. ആ വിസ്തരിത്തം എനിക്കു പറവില്ല. ഇതിലൊന്നും എനിക്കാശ്ചര്യമില്ല. ചെറിയ മനുഷ്യന്മാർ പത്രാധിപന്മാരായാൽ ഇങ്ങനെയല്ലാതെ വരുമോ?''

പത്രാധിപരുടെ കത്തിന്റെ അരുചി ഒന്നു മറക്കുവാൻവേണ്ടി ഞാൻ ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രശ്നം അവതരിപ്പിച്ചു. ''ഇരിക്കട്ടെ, ഇന്നത്തെ മലയാളഗദ്യകാരന്മാരിൽ നിങ്ങൾക്കു അഭിമതനായതാരാണു്?'' മന്ദഹസിച്ചുകൊണ്ടു് ബോസ്സു് പറഞ്ഞു. ''ഭാഷാഗദ്യകാരന്മാരിൽ ഓരോരുത്തരും എത്ര തോല, എത്ര ഔൺസ്, എത്ര പൌണ്ടു്, തൂക്കംകാണും എന്നല്ലേ ചോദ്യം? പക്ഷെ നിങ്ങളുടെ തോലയും, ഔൺസും പൌണ്ടുമല്ല എന്റേതു്. അപ്പോൾ നിങ്ങടെ തൂക്കം ശരിയല്ല എന്നു പറഞ്ഞേക്കാം. എന്റെ തുലാസ്സിൽ ഒരു ഗദ്യകാരനെന്ന നിലയ്ക്കു ഏറവും തൂങ്ങുന്നതു് ശ്രീ. ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പാണു്. പക്ഷെ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കുള്ള ചില കൂട്ടിക്കിളികളം ശ്രീ. ജി. നിവർത്തണമെന്നു ഞാനുപദേശിയ്ക്കും. ഞാൻ ഇടയിൽ തടഞ്ഞു—''ഈ നവയുഗത്തിന്റെ ഉൽക്കൃഷ്ടകവി എന്ന വിധത്തിലാണല്ലൊ ശ്രീ. ജി. യെക്കുറിച്ചുള്ള ഞങ്ങളുടെ അഭിമാനം.'' ''ആയിരിക്കാം. കവിത, ഹൃദയത്തിൽ ജീവിയ്ക്കുന്നവക്കും, ഗദ്യം ബുദ്ധിയിൽ വർത്തിക്കുന്നവക്കുമാണെന്നു സാമാന്യേന പറയാം. അതുകൊണ്ടാണു് ഒരു നല്ല കവിതയാൽ ആവജ്ജിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു സ്ത്രീ-ചിന്തോദ്ദീപകമായ ഒരു പ്രബന്ധത്തിന്റെ പ്രകാശത്തിൽ ഉല്ലൂകമായിത്തീരുന്നതു്. സ്ത്രീകളിൽ അധികം പേരും ഹൃദയത്തിന്റെ സീമയിൽ ജീവിയ്ക്കുന്നു. ചിന്തകരായ പുരുഷന്മാർക്കുമാത്രമേ ബൌദ്ധമായ ഒരു വിശാല സാമ്രാജ്യത്തിൽ വിഹരമുള്ളൂ. ആയിരം പടവാളുകൾ ഈ ആശയത്തിന്റെനേരെ ഇളക്കപ്പെട്ടു. പക്ഷെ സത്യം സത്യംതന്നെയല്ലെ? എന്നാൽ ഒരു കാര്യംകൂടി പറഞ്ഞേയ്ക്കാം. വിചാരോദ്ദീപകമായ ഗദ്യത്തിൽ പറയേണ്ടവസ്തുത വല്ലവരും വൃത്തനിബദ്ധമാക്കി പദ്യരൂപത്തിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചാൽ അതു ഗദ്യമല്ലാതെ കവിതയാകുന്നതല്ല. അങ്ങനത്തെ കവിതാഗദ്യങ്ങൾ ഒട്ടനവധിയുണ്ടു്. ഒരു ദാഹരണം വേണമെങ്കിൽ കേട്ടോളൂ. ''ഭാവത്തിൻ പരകോടിയിൽ സ്വയമഭാവത്തിൻ സ്വഭാവംവരാം.'' ഇതു കവിതാരൂപത്തിലുള്ള ഒന്നാന്തരം ഗദ്യമാണു്. വൃത്തം ഉണ്ടെന്ന ഒരു തരക്കേടുമാത്രമേയുള്ളൂ. അതുപോലെ വൃത്തനിബദ്ധമാക്കിയാൽ കവിതയാകുന്ന ഗദ്യങ്ങളുമെത്രയോ കാണാം. ഒരുദാഹരണം കാണിക്കാം. ''പ്രജ്ഞയുടെ അന്തർനാളത്തിൽ അനുഭൂതിയുടെ സ്നിഗ്ധതൈലം പകർന്നു് സത്യസാക്ഷാൽക്കാരത്തിന്റെ ദീപശിഖ കൊളുത്തി ജീവിതാ

ഗാധതകളിലേയ്ക്കു മുക്തിയുടെ മുഗ്ധമരീചികകളെ പ്രസരിപ്പിക്കുന്നു മതം.'' ഇതു വൃത്തനിബദ്ധമാക്കിയാൽ ഒന്നാന്തരം കവിതയാകും. ഇത്തരം വൈലക്ഷണ്യങ്ങളാണു മേല്പറഞ്ഞ സാമാന്യനിയമത്തിനു് അപവാദങ്ങളാണു്. കവിത എന്തായിരിക്കണമെന്നു 'ഇഞ്ചക്ഷൻ' നല്കുന്നു. ചിന്തോദ്ദീപകമായ ഗദ്യവാങ്മയങ്ങളാം ബുദ്ധിയ്ക്കു് ഉയർന്ന പറക്കുന്നതിനുള്ള വ്യോമയാനങ്ങളായും തീരുന്നു. എന്റെ സിദ്ധാന്തം കവിത സാമാന്യേന സ്ത്രീകൾക്കും ഗദ്യം വിചാരപടുക്കളായ പുരുഷന്മാർക്കും ഉള്ളതാണെന്നാണു്. ശ്രീ. ജിയെക്കുറിച്ചു് ആലോചിക്കുമ്പോൾ തോന്നുന്നതിതാണു്. കവിതയെഴുതുമ്പോൾ അദ്ദേഹം സ്ത്രീലോകത്തിലേയ്ക്കു് താഴുകയും ഗദ്യമെഴുതുമ്പോൾ പുരുഷലോകത്തിൽ ശിരസ്സുയർത്തി ഏകച്ഛത്രാധിപതിയെപ്പോലെ നില്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മറ്റു ചെറുപ്പക്കാരിൽ എന്റെ ആദരത്തോടടുത്തുവരുന്നവർ ചുരുങ്ങും. ആവഴിക്കുവരുന്ന ഒരാൾ 'സുകുമാർ' ആണെന്നു ഒരു പക്ഷെ പറയാം.''

ഇതുമെല്ലാം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു ബോസ്സിന്റെ ഹോൺ കേട്ടു. ബോസ്സ് തന്റെ 'ഹാൻഡ്ബാഗ്' എടുത്തു പുറത്തിറങ്ങി. ഞാനാകട്ടെ അവിടെയിരുന്നു പത്രാധിപർ മടക്കിയ ആ ഗദ്യലേഖനം ഒരാവൃത്തികൂടി വായിക്കാൻ തീച്ചയാക്കി. കേരളജോൺ സൺ രചിച്ച ആ ആദ്യകൃതിയെക്കുറിച്ചു സല്പം ഗ്രഹിപ്പാൻ ചില വായനക്കാക്കെങ്കിലും ആകാംക്ഷയുണ്ടാവുമെന്നു കരുതി അതിൽ ചില ഭാഗങ്ങളും ഉദ്ധരിക്കുന്നു. 'കവിത'യുടെ ഒരു നിർവ്വചനമാണെന്നു തോന്നുന്ന ആദ്യത്തെ ഭാഗത്തിലെ പ്രതിപാദ്യം. ആരംഭമിങ്ങനെയാണു്.

''സനാതനവും സൂക്ഷ്മാൽ സൂക്ഷ്മവും ആയ നാദബ്രഹ്മത്തിന്റെ ചിത്സ്വരൂപാവലംബികളായ പരിണതികളുടെ പ്രത്യക്ഷപ്രതിഭാസങ്ങളായ അന്തരീക്ഷാന്തരാവകീർണ്ണ ഗ്രഹഗോളവിഗളൽകളഗാനങ്ങളുടെ അനുരണനം വ്യപേതമലവിക്ഷേപാവരണാദികമായ വിശുദ്ധസത്വസ്ഫൂർത്തിത്തോട്ടുകൂടിയതും ഏകതാനതാവിലസിതവും പ്രപഞ്ചമഹാകാവ്യസമാസ്വാദനസംസിദ്ധ സംസ്കാരചമൽക്കൃതവും പ്രാഗ്ജന്മാനുകൂലപ്രയത്ന സമുപലബ്ധവാസനാവാസിതവും വിവിധചമല്കാരകാരി ശബ്ദജാലചിരപരിചയോപചയസമനുഭിതവും അനഗ്നളവിനിഗ്നളൽ സമുചിതപദസന്നിവേശ വിശാരദവും ആയ അന്തഃകരണമണിവീണാതന്ത്രികളിൽ ആസ്ഥാലനം ചെയ്തു് പ്രത്യുത്ഥാനം ചെയ്യിക്കുന്ന നിസ്തുലമണീയവും സമാഹ്ലാദകമെന്നു മാത്രമല്ല നവമദ്യം പോലെ മദകവും സഖ്വവിസ്മാപകവും ശ്രോതൃചിത്തായഃപിണ്ഡത്തിനു് അയസ്കാന്തക്കട്ടിയും ആയി പ്രവഹിക്കുന്ന സുമധുരവാക്യവിശേഷമത്രെ കവിത.'' ആവൂ! നമുക്കൊന്നു നിശ്വസിയ്ക്കുക—''വാക്യവിശേഷമത്രെ കവിത'' എന്ന ഭാഗത്തിൽ നിന്നാണു് ഇതു കവിതയുടെ നിർവ്വചനമാണെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയതു്. ബോസ്സിനെപ്പോലെയുള്ള ചിന്തകന്മാക്കു് ബാക്കി ഭാഗങ്ങളുടെ അർത്ഥവും മനസ്സിലായേക്കാം. ഇങ്ങനെയുള്ള വാചകങ്ങളും വളരെ അധികം ഉദ്ധരിച്ചുതുടങ്ങിയാൽ തങ്ങളെ ''ബോറബോറാ''ക്കിത്തുലയ്ക്കുന്ന എന്നെ മാത്രമല്ല, ഇതു പ്രസിദ്ധംചെയ്ത പത്രാധിപരെക്കൂടി മിക്ക വായനക്കാരും ശപിച്ചു് ഭസ്മമാക്കിയേക്കും. നമ്മുടെ ചെറുകിടക്കാരിൽ ചിലരുടെ ശൈലി ഈ വഴിയെ വരുന്നതുകൊണ്ടു് അല്പകാലത്തിനുള്ളിൽ വായനക്കാക്കിതു പരിചയമാകാതിരിക്കയില്ല. ആ അവസരത്തിൽ, ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടെങ്കിൽ ഇതിന്റെ ബാക്കിഭാഗം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളാം.

കലാനിർമ്മാണസ്വാതന്ത്ര്യം

അതു ഒരു ബൂർഷ്വാ വ്യാമോഹമോ മരുമരീചികയോ ആണോ? സമുദായത്തിനുനേരെ പുറം തിരിച്ചുകാട്ടി അഹന്ത പ്രദർശിപ്പിക്കലാണോ? വ്യക്തികളുടെ വികസനത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ സമുദായ പുരോഗതിയുണ്ടാവുമോ?

—എം. ഗോവിന്ദൻ.

വാരക്കോൽ കൊണ്ടോ, ഇടങ്ങഴിയെടുത്തളന്നോ, റാത്തൽക്കട്ടിയിട്ടു തൂക്കിയോ ഭൌതികോല്പാദനത്തെ തിട്ടപ്പെടുത്തിനോക്കാൻ കഴിയും. ആരും വെല്ലുവിളിക്കുകയില്ല ഈ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ വിധിപറച്ചിൽ. അംഗീകൃത സത്യങ്ങളായി അവ പരിഗണിയ്ക്കപ്പെട്ടുവരുന്നു. മനുഷ്യൻ മറെറാരുതരം ഉല്പാദനത്തിന്റെ ഉത്തരവാദി കൂടിയാണ്—ആദ്ധ്യാത്മികോല്പാദനത്തിന്റെ. അതിനെ ശരിയ്ക്കു തൂക്കാനും അളക്കാനും പററിയ മാനദണ്ഡം ഇനിയും കണ്ടുപിടിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ആനന്ദം, പ്രയോജനം തുടങ്ങിയ അവ്യക്തമായ, താത്കാലികവും വികാരപരവുമായ, മാനദണ്ഡങ്ങളെക്കൊണ്ടാണ് അതു് അളന്നുനോക്കാറു പതിവു്.

ആദ്ധ്യാത്മികോല്പാദനത്തിൽത്തന്നെ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒന്നാണ് കല. കലയുടെ കാതൽ നിൽക്കുന്ന വ്യക്തവും ശക്തവുമായ ഒരളവുകോൽ കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതുണ്ടാവുംവരെയും കലയുടെ മാററിനെയും മൂല്യനിർണ്ണയം കുറിച്ചു് വാദകോലാഹലങ്ങൾ തുടരുകതന്നെ ചെയ്യും. ആനയെക്കണ്ട കുരുടന്മാരെപ്പോലെ, ഒരോ പക്ഷക്കാരും ഓരോ സംഗതി മനസ്സിലാക്കി താന്താങ്ങളുടേതു പൂർണ്ണസത്യമെന്നു മുറുകെപ്പിടിച്ചുമുഷ്ടി പിടിക്കും. എന്നിരിക്കിലും, ഈ വാദകോലാഹലങ്ങളെല്ലാം തന്നെ ഒരുതരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറെറാരുതരത്തിൽ ആശാസ്യമാണ്. കാരണം, കലയ്ക്കും സംസ്കാരത്തിനും അനുയോജ്യമായ മാനദണ്ഡം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമങ്ങളാണ് അവയിൽ നിഴലിക്കുന്നതു്.

'അത്യന്തം ജനകീയമായിരിക്കണം കല; അടിമുതൽ മുടിവരെയും അതു് പുരോഗമനപരമായിരിക്കണം.' എത്ര എത്ര മുദ്രാവാക്യങ്ങളും അനുശാസനങ്ങളും ഇങ്ങിനെ കേട്ടുവരാറുണ്ടു് നാം? ഇവയെല്ലാം അഴകിയന്നവതന്നെ; ആശാസ്യത തികഞ്ഞതും. എന്നാൽ അഴകിനോടൊപ്പം, ആവേശത്തോടൊപ്പം, ഈ മുദ്രാവാക്യങ്ങൾക്കു് അന്തസ്സുണ്ടാവണമെങ്കിൽ അവ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ പ്രത്യക്ഷമായ പ്രതീക(Symbol)ങ്ങളായി രൂപാന്തരപ്പെടണം. കലയെക്കു

റിച്ച കറെ അബ്സത്യങ്ങളുമുണ്ട് പ്രചാരത്തിൽ. ഉൽബോധനത്തിനു വേണ്ടിയല്ല കല; അതിന്റെ ഉദ്ദേശം കറകളഞ്ഞ ഉല്ലാസമാണ്. വികാരത്തിന്റെ തോപ്പിലേ അതു വിരിയുകയുള്ളു. വിചാരത്തിന്റെ ഊഷ്മളതയേറ്റാൽ കലയുടെ കലികകൾ വാടിക്കൊഴിയും; കലാസൌഭഗത്തിനു കറ പറ്റിയേക്കും. ഇങ്ങിനെപോകുന്ന കാതലധികമില്ലാത്ത ആ വാദഗതികൾ.

ഉല്ലാസത്തിലൂടെ ഉൽബോധനവും ഉൽബോധനത്തിലൂടെ ഉല്ലാസവുമാണ് കലയുടെ ഉദ്ദേശം. വിചാരങ്ങളിലൂടെ വികാരപരമായ അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കാനും വികാരതരംഗങ്ങളിലൂടെ തത്തിക്കളിച്ച് വിചാരവേദിയിലേയ്ക്ക് സംക്രമിക്കാനും കലയ്ക്ക് കഴിയും. കല ജീവിതത്തിന്റെ പ്രകാശമാണ് – അതോടൊപ്പം പ്രത്യേകരീതിയിലും മണ്ഡലത്തിലുമുണ്ടാവുന്ന പ്രവത്തനവും. 'നിസ്തേജ'മോ, നിരപേക്ഷമോ ആയ ജീവിതത്തിന്റെ പ്രതിഫലനമോ, പ്രവത്തനമോ അല്ല; പിന്നെയോ? പ്രപഞ്ചത്തിലെ വിരുദ്ധശക്തികളുമായി, പ്രകൃതിയിലേയും സമുദായത്തിലെയും എതിർഘടകങ്ങളുമായി, സ്വന്തം ആത്മാവിലെ നൂലാമാലപിടിച്ച നൂറായിരം ചോദനകളും വികാരങ്ങളുമായി, പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞും ഇണങ്ങിച്ചേർന്നും ഇടവിടാതെ പ്രവത്തിക്കുന്ന മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ പ്രതിഫലനം. ഇത് സ്വപ്നാനിരുപദ്രവതയുടേയോ, സുസ്ഥിര പ്രശാന്തതയുടേയോ രൂപം കൈക്കൊള്ളാൻ നിവൃത്തിയില്ലല്ലോ. സമുദായത്തിലെ സംഘട്ടനങ്ങളും പൊരുത്തക്കേടും വ്യക്തികളിലുണ്ടാവുന്ന ദ്വൈധീഭാവവിശേഷങ്ങളും വാസനാവൈഭവവും കലയുടെ പ്രവത്തനത്തിലും പ്രവഹിക്കുന്നു. ജീവിതത്തിന്റെ നീക്കവും തൂക്കവും നിറവുമനുസരിച്ച് കലയിലും വൈവിദ്ധ്യവും വൈരുദ്ധ്യവും സംക്രമിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള വൈവിദ്ധ്യവും വൈരുദ്ധ്യവും അവയുടെ മൂർദ്ധന്യാവസ്ഥ പ്രാപിക്കുമ്പോഴാണ് കലയിലും വൈഭാഗികതയും ചേരിപിരിവുകളും ഉളവാകുന്നത്. പുരോഗമന സാഹിത്യത്തിന്റെയും 'പഴഞ്ചൻ' സാഹിത്യത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനശക്തികളെ നമുക്കിവിടെവെച്ചു സന്ദർശിക്കുവാനും സ്പർശിക്കുവാനും സാധ്യമാകുന്നതാണ്.

കലാപരവും സാംസ്കാരികവുമായ മണ്ഡലത്തിൽ പുരോഗാമികളാവുക എന്നത് പ്രായേണ പ്രയാസമേറിയ ഒരു പ്രവൃത്തിയാണ്. കലയുടെ സങ്കീർണ്ണസ്വഭാവത്തെക്കുറിച്ച് ഇനിയുമുണ്ട് പലതും അറിയാനും അനേഷിച്ചു പിടിക്കുവാനും. സാമൂഹ്യവിമോചനം, സാമ്പത്തികഭദ്രത, രാഷ്ട്രീയസ്വാതന്ത്ര്യം എന്നിവയെക്കുറിച്ച് ഏതാണ്ടൊക്കെ ഒരെത്തും പിടിയും കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സാമൂഹ്യവ്യവഹാരങ്ങളെ പ്ലാൻ ചെയ്യാനുള്ള പദ്ധതികൾ 'റഡിമേഡാ'യിത്തന്നെ കിടപ്പുണ്ട്. കലാപരിപോഷണത്തെയോ, സാംസ്കാരിക വികസനത്തെയോ ഉന്നം വെച്ചുള്ള ഒരാസൂത്രണപരിപാടിയ്ക്ക് അത്ര എളുപ്പമല്ല. സ്റ്റാലിന്റെ ഭാഷയിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ ആത്മാവിന്റെ

എഞ്ചിനീയർമാരാണ് കലാകാരന്മാർ. അതായത് അവക്ക് പ്രാഥമികമായി പ്രവർത്തിക്കുവാനുള്ളത് അന്തർമ്മണ്ഡലത്തിന്റെ അന്തരാവസ്ഥാവിശേഷങ്ങളിലൂടെയാണ്. പാലം കെട്ടുകയും കെട്ടിട്ടം പണിയുകയുംചെയ്യുന്ന എഞ്ചിനീയർക്ക് കൈവന്നുമെച്ചങ്ങളും മുഴവനും ആത്മാവിന്റെ എഞ്ചനീയരുടെ വരുതിയിലില്ല. അതായാളുടെ പ്രവർത്തനത്തെ വിഷമംപിടിച്ചതാക്കിത്തീർക്കുന്നു.

ഈ വൈഷമ്യം നിമിത്തമായിരിക്കണം ഇതരമണ്ഡലങ്ങളിലെല്ലാം തന്നെ പുരോഗാമിതം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നവർ പോലും കലാനിർമ്മാണ സ്വാതന്ത്ര്യമെന്നുകേൾക്കുമ്പോൾ തെല്ലൊരന്ധാളിപ്പോടെ പറഞ്ഞുപോവുന്നത്, "ഇതെന്തുകൂത്താണപ്പാ! കലാനിർമ്മാണസ്വാതന്ത്ര്യംവേണമെന്നോ?" കലാനിർമ്മിതിയുടെ കായ്ത്തിലെത്തുമ്പോൾ പിൻതിരിപ്പനും പുരോഗാമിയും ഇങ്ങിനെ ഒരേ ചേരിയിൽത്തന്നെ ചേർന്നില്ലുകയാണ്. റിയലിസ്റ്റിക സാങ്കേതിക മാർഗ്ഗങ്ങളവലംബിച്ചു രചിച്ച സാഹിത്യകൃതികളെ ആക്ഷേപിക്കുന്ന സംഗതിയിൽ മുൻകയ്യെടുത്തിരിക്കുന്നത് കമ്യൂണിസ്റ്റുകളും അവരുടെ പ്രത്യക്ഷവിരോധിയായിക്കാണുന്ന ഇന്നത്തെ ഗവർമ്മേൻറുമാണ്. ആദ്യത്തെക്കൂട്ടർ അതു തെണ്ടിവർഗ്ഗത്തിന്റെ സാഹിത്യമാണെന്നു വിധികല്പിക്കുന്നു! ബഹുജനങ്ങളെ, ഈ തെണ്ടികളെ ചൂലെടുത്തു തല്ലാൻ, പരോക്ഷമായി പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. ഗവർമ്മേൻറാകട്ടേ, ആഭാസസാഹിത്യമെന്നു ആക്ഷേപിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം അതിനെ തടയുവാൻ നിയമവും ഏർപ്പെടുത്തുന്നു. കമ്യൂണിസ്റ്റുകളുടെ ചൂലും പോലീസിന്റെ ലാത്തിയും സാഹിത്യകാരനെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതിനായി ഒരൈക്യമുന്നണി സൃഷ്ടിക്കുന്നതു വല്ലാത്ത വൈചിത്ര്യമായിത്തോന്നുന്നു. പക്ഷേ വാസ്തവമാണ് ഈ വൈചിത്ര്യം. ഏകശാസന വ്യവസ്ഥയിൽ അടിയുറപ്പിച്ച ആശയഗതികളും പരസ്പരം എതിർക്കുമെങ്കിലും, എവിടെയെങ്കിലും എത്തിയൊന്നിച്ചു ചേരുമെന്നതിന്റെ സൂചനകളിലൊന്നായിരിക്കാം ഇതു്. ജർമ്മനിയിലെ വീമിയർ റിപ്പബ്ലിക്കിനെ തകിടം മറിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ അവിടത്തെ കമ്യൂണിസ്റ്റുകളും ഫാസിസ്റ്റുകളും തമ്മിൽ ഒരു ജാരസഖ്യം ഉണ്ടായി എന്ന കഥ സ്മരിക്കുന്നതും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ രസാവഹമായിരിക്കും.

"സാഹിത്യകാരനെന്നു മാത്രമല്ല, ഒരു വ്യക്തിയും തന്റെ ചുറ്റുപാടുമുള്ള സാമൂഹ്യ ഘടനയിൽനിന്നും അതിന്റെ ഫലമായുളവാകുന്ന സംസ്കാരത്തിൽനിന്നും സ്വതന്ത്രനല്ല. ഏതു വ്യക്തിവൈഭവമുള്ള മനുഷ്യനും തന്റെ ചുറ്റുപാടുമുള്ള സാംസ്കാരിക ഘടനയുടെ നാലതിരുകൾക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ടേ ചിന്തിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുകയുള്ളൂ. ഈ ചരിത്രസത്യം കാണാൻ കലാനിർമ്മാണസ്വാതന്ത്ര്യവാദികൾക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ അതിനു കാരണം സമുദായത്തിന്റെനേരെ അവർ കാണിക്കുന്ന അഹംഭാവമാണ്" ആചാര്യശങ്കരന്റെ വേദാന്തസൂത്രത്തിലെ വരികളല്ല ഈ പ്രസ്താവന; മായാവാദത്തിലോ,

"സർവ്വം ബ്രഹ്മമയം" എന്ന സൂക്തിയിലോ വിശ്വസിക്കുന്ന ആസ്തിക സാധുഭൌമൻ അരുളിച്ചെയ്തതുമല്ല. മാർക്സിസ്റ്റ് വീക്ഷണഗതിയുടെ പേരിലാണ് അതു് ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എത്ര മിടുക്കോടുകൂടിയാണ് ആ ലേഖകൻ, "പി. എസ്സ്.", കലാനിർമ്മാണ സ്വാതന്ത്ര്യവാദം കടുത്ത സാമൂഹ്യ വിരോധത്തോടു കിടനില്ക്കുന്ന ചെയ്തിയാക്കി ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു്! ഒരു ചരിത്രസത്യം തെളിവായി ഹാജരാക്കിയിട്ടുമുണ്ട്. എന്താണ് ആ ചരിത്രസത്യം? സ്ഥാപിത സാമൂഹ്യ ഘടനയെ അതിക്രമിക്കുന്ന ചിന്താഗതിയും പ്രവർത്തനവും സാധ്യമേ അല്ലെന്ന്. ആശയവാദത്തിന്റെ മറ്റൊരു, തലതിരിഞ്ഞ രൂപമാണിതു്. സ്ഥാപനങ്ങൾക്കിടയിൽ മനുഷ്യനെ ചങ്ങലയ്ക്കിട്ടുന്ന സൂത്രം. മനുഷ്യനാണ് ചരിത്രം നിർമ്മിക്കുന്നതെന്നതാണ് എല്ലാറ്റിനുമുപരിയായ ചരിത്രസത്യം. ചരിത്രത്തിൽ വ്യക്തികൾക്ക് അവരർഹിക്കുന്ന സ്ഥാനം മാർക്സിസം തികച്ചും വകവെച്ചുകൊടുക്കുന്നുണ്ട്. അതായതു കാലത്തെ സാമൂഹ്യഘടനയ്ക്കും സാംസ്കാരികമായ അതിർത്തികൾക്കും ഉള്ളിൽ അടങ്ങിയൊതുങ്ങി അടിമയെപ്പോലെ അവർ കഴിയേണ്ടിവരികയാണെങ്കിൽപ്പിന്നെ വിപ്ലവത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളെവിടെ, സാധ്യതകളെവിടെ? മനുഷ്യന്റെ പുരോഗതിക്കു മുമ്പിൽ പൂർണ്ണവിരാമമിട്ടപോലാവില്ലേ? കാരോസാമൂഹ്യ ഘടനയും അതിന്റെ സാംസ്കാരത്തെയും അതിനെതിരായ ശക്തികളെയും സൃഷ്ടിക്കുന്നു; അവയുടെ വികാസത്തിൽ പുറംതൊണ്ടു പോലെപൊട്ടിത്തെറിക്കുന്നു. സമുദായത്തിലെ ഘടകങ്ങളായ വ്യക്തികളിലൂടെയും വ്യവസ്ഥിതികളിലൂടെയും വർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയുമാണ് ഈ വൈരുദ്ധ്യവും വടംവലിയും പ്രകടിതമാകുന്നതു്. അതു് വിപ്ലവത്തിനു പ്രചോദനമേകുന്നു. ആ പ്രചോദനം "സമുദായത്തിന്റെ നേരേ കാണിക്കുന്ന അഹംഭാവ" മാണെന്നു വിധിക്കുകയാണ്, വിപ്ലവത്തിന്റെപേരിൽ, മാർക്സിയൻ തത്വസംഹിതയുടെ ചുവടുപിടിച്ചുകൊണ്ട് ആ ലേഖകൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. അതാകട്ടെ, അടിമത്തത്തിന്റെ 'സുവിശേഷമായി പരിണമിക്കുകയും ചെയ്തു., വെളുക്കാൻതേച്ചു മേനി മുഴുവനും പാണ്ടുപിടിച്ചപോലെ! എങ്കിലും ഒരുകാര്യം സമ്മതിക്കുക തന്നെ വേണം: ലേഖകൻ അഭിനവാചാര്യ ശങ്കരന്റെ, പക്ഷേ, ഉജ്ജ്വലമായ സ്ഥാനമെടുക്കാൻ ശ്രമം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്; തക്കത്തിന്റെയും കയ്യുക്തികളുടെയും ചിലന്തി വലക്കെട്ടുകൊണ്ട്!! 'കാലടി'യിൽനിന്നു കാറൽ മാർക്സിന്റെ തലയിലേയ്ക്കുള്ള ദൂരം വിചാരിച്ചതിലുമധികമുണ്ട്!

കലാനിർമ്മാണ സ്വാതന്ത്ര്യം, അഥവാ കലാകാരൻ അഭിലഷിക്കുന്ന വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യം, ഒരു ബൂർഷ്വാവ്യാമോഹമോ, മരുമരീചികയോ ആണോ? ഏതുകാലത്തും ഏതുചരിതസ്ഥിതിയിലും പ്രതിലോമപരമാണോ അതു്? സമുദായത്തിനുനേരെ പുറംതിരിച്ച് അഹന്ത പ്രദർശിപ്പിക്കലാണോ? വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ സാമൂഹ്യ സ്വാതന്ത്ര്യം സാധ്യമല്ലെന്നാണ്

മാർക്സിയനാശയം. In the place of old bourgeois society with its classes and class antogonism, we shall have an association in which *the free development of each is the condition for the free development of all*— കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോ. രണ്ടാമധ്യായം.

മാർക്സിസത്തിന്റെ പേരിൽ ശുദ്ധ സാമ്പത്തികമനുഷ്യനേയും, തന്മൂലം തനി രാഷ്ട്രീയ മനുഷ്യനേയും അരങ്ങേറ്റുന്നതുകൊണ്ടാണ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളുടെ കലാവിമർശനത്തിൽ കലശലായ പ്രമാദം പിണയുന്നതു്. സാമ്പത്തിക വ്യവഹാരങ്ങളും രാഷ്ട്രീയ കായ്വുകളും മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ വഹിക്കുന്ന പങ്കും സാമൂഹ്യരൂപവൽക്കരണത്തിന്നനുകൂലമായ പ്രചോദനവും വമ്പിച്ചതാണ്; ഈ സംഗതിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പുരോഗമനസാഹിത്യകാരനും യാതൊരു സംശയവുമില്ല. എങ്കിലും ഓരോന്നിനും അതർഹിക്കുന്ന സ്ഥാനവും മാനവും നല്കണമെന്ന വാശിക്കാരനാണയാൾ. "അതർഹിക്കുന്നതിലുമധികം പ്രാധാന്യം സാമ്പത്തിക കായ്വുകൾക്കു് യുവാക്കളായ എഴുത്തുകാർ നല്കിവരുന്നു; അതിനു ഞാനും മാർക്സും ഒട്ടൊക്കെ ഉത്തരവാദികളാണ്. ഞങ്ങളുടെ എതിരാളികൾക്കു നേരെ— അവർ സാമ്പത്തിക കായ്വുകളുടെ പ്രാധാന്യം നിഷേധിച്ചിരുന്നതിനാൽ— അതു് ഊന്നിയെടുത്തു പറയേണ്ടിവന്നു. മറ്റു സംഗതികളെയും അവയുടെ പരസ്പര പ്രവർത്തനത്തെയും കുറിച്ചു് പ്രതിപാദിക്കുന്നതിനു ഞങ്ങൾക്കു് സന്ദർഭമോ സൌകര്യമോ ഉണ്ടായിട്ടില്ല." 1890ൽ ഏംഗൽസ് ഒരു സുഹൃത്തിനു് നേരിയൊരപരാധബോധത്തോടെ ഇങ്ങിനെ എഴുതുകയുണ്ടായി. സാമ്പത്തിക നിണ്ണയവാദമല്ല മനുഷ്യ ജീവിതത്തിന്റെ ആകപ്പാടെയുള്ള നിദാനം എന്ന വസ്തുത അംഗീകരിക്കയാണ് ഏംഗൽസ് ഈ പ്രസ്താവനയിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്.

കലയേയും ജീവിതത്തേയും, അവതമ്മിലുള്ള പരസ്പര ബന്ധത്തെയും പരാമർശിച്ച പലതരത്തിലുള്ള വിമർശനങ്ങളും വ്യാഖ്യാനങ്ങളും പ്രചാരത്തിലുണ്ട്. ജീവിതത്തെ പ്രത്യേകം പ്രവർത്തനങ്ങളോ, വ്യവഹാരങ്ങളോ, അനുഭൂതികളോ ആക്കി ഉടച്ചെടുത്തു നിവ്വചിക്കുന്നവർ കലാകാരന്റെ സമഗ്രബോധത്തെയും ജീവിതനിരീക്ഷണങ്ങളെയും ചോദ്യംചെയ്യുന്നു. സമഗ്രമായ മനുഷ്യപുരോഗതി എന്നു പറയുന്നതു് വെറുമൊരു തട്ടിപ്പാണെന്നു വിധിച്ചു തട്ടിക്കളയാനാണവർ തുനിയുന്നതു്. അതു എളുപ്പത്തിൽ ഒഴിഞ്ഞുമാറിക്കളയാവുന്ന തുച്ഛകായ്വുമല്ല ഇതു്; "ജീവിതത്തെ ആകപ്പാടെ നോക്കിക്കാണാൻ കലാകാരനു് അവകാശമുണ്ടെന്നു പറയുമ്പോൾ കമ്മ്യൂനിസ്റ്റു വിമർശകന്മാർ ആ അവകാശവാദത്തെ പുച്ഛിക്കുന്നു. ഏതോ പിൻതിരിപ്പൻ ബൂർഷ്വയുടെ പ്രേരണയാണ് ഈ വാദത്തിന്റെ പിറകിലുള്ളതെന്നു അവർ തെറ്റിദ്ധരിച്ചിരിക്കയാണെന്നു തോന്നും ആ പുച്ഛവും കളിയാക്കലും കേൾക്കുമ്പോൾ. "Man adapts his all-sided being in an all- sided manner, in other words, as a tolal man" ഈ സമഗ്രമനുഷ്യനെ ആരാണവതരിപ്പിച്ചതു്? സർവ്വതോമുഖമായ വികാ

സത്തിന്റെ തത്വം ഉന്നയിച്ച "പിൻതിരിപ്പ"ത്തോണ്? അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേർ കാറൽമാർക്സ് എന്നാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ കത്തുഴിഞ്ഞു കശപിശയായിക്കിടക്കുന്ന ഒന്നല്ല പ്രപഞ്ചം. "It is an integral whole, in which things and phenomena are organically connected with, depended on and determined by, each other". ഇന്നാകട്ടെ മനുഷ്യനും പ്രപഞ്ചവും തമ്മിൽ അകലുകയല്ല അടുത്തടുത്തുവരികയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ആധുനിക ശാസ്ത്രത്തിന്റെ കണ്ടുപിടുത്തങ്ങളും കലയുടെ പുതിയ സാങ്കേതികവികാസങ്ങളും സയൻസിനെയും സാഹിത്യത്തെയും സമീപിപ്പിക്കുന്നു; ആഭ്യന്തരവും ബാഹ്യവുമായ ലോകത്തെ ഒന്നാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പ്രാപഞ്ചിക രഹസ്യങ്ങളും ഓരോന്നോരോന്നായി ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പരസ്യങ്ങളായി പരിണമിക്കുകയാണ്. മനുഷ്യാത്മാവിന്റെ വ്യാപാരങ്ങളെപ്പറ്റി വ്യവഹരിക്കുമ്പോൾ നാം 'മാജിക്കി'ലേയ്ക്കോ, മിസ്റ്റിസിസത്തിലേയ്ക്കോ തപ്പിത്തടഞ്ഞു പോകേണ്ടതില്ല. നമ്മുടെ ഈഗോ, മനസ്സ്, ബുദ്ധി, ചിന്തകം, സിരാമണ്ഡലം മുതലായവയെല്ലാം ബാഹ്യപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ പദാർത്ഥസംബന്ധിയായ പ്രവർത്തനത്തോടിണങ്ങിച്ചേർന്നവയത്രേ. അങ്ങിനെ നോക്കുമ്പോൾ, "ബാഹ്യപ്രപഞ്ച"മെന്ന പദംതന്നെ തെറ്റിദ്ധാരണയുണ്ടാക്കുന്ന ഒന്നായി മാറിയിരിക്കയാണ്. കലയും ശാസ്ത്രവും ഇതേവരെയും പരിശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത് പ്രകൃതിയെ മനുഷ്യനിലേയ്ക്ക് ലയിപ്പിക്കാൻ (Humanising nature) ആണ്; രണ്ടു പ്രത്യേക മാർഗ്ഗങ്ങളവലംബിച്ചിട്ട്. അവ സത്യസൗന്ദര്യങ്ങളുടെ സഹകരണം സാധ്യമാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നു; വിചാരത്തിന്റെയും വികാരത്തിന്റെയുമിടയ്ക്കു കണ്ടിരുന്ന വിസ്തൃതമായ ശൂന്യതയെ നികത്തിക്കൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു.

പ്രാരംഭകാലംമുതല്ക്കുതന്നെ കലയെയും മനുഷ്യൻ ഒരായുധമാക്കി, പ്രകൃതിയോട് അവൻ ചെയ്ത മത്സരത്തിൽ. ആ സമരത്തിലവനു കൈവന്ന നേട്ടങ്ങളും കലയുടെ പ്രയോജനത്തെക്കുറിച്ചു പിരിവുള്ള അഭിപ്രായഗതികളും ഇളക്കിവിട്ട. പ്രകൃതിയുമായുള്ള ഏറ്റമുട്ടലിൽ നിന്നു കിട്ടിയ സമ്പാദ്യങ്ങളും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമായിമാറുകയും സാമ്പത്തികവർഗ്ഗങ്ങളുയരുകയും ചെയ്തപ്പോൾ കല ആ ആധിപത്യത്തിനെതിരായും പൊരുതിയിരുന്നു. അങ്ങിനെ ആരംഭകാലംമുതല്ക്കേ രണ്ടു തുറയിൽ അതു സമരം തുടർന്നുവന്നു— ഒന്നു പ്രകൃതിയ്ക്കെതിരായിട്ട്, മറേറതു പ്രകൃതിയെ കൈയൊതുക്കിയ മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനെതിരായി തിരിഞ്ഞപ്പോൾ അവനെതിരായിട്ട്. ഇന്നു കലയെസംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ രണ്ടു സ്വഭാവവിശേഷങ്ങളും ഏറെക്കുറെ ദൃശ്യമാണ്. അതിനാലാണ് കലാസിദ്ധികളും ചിലപ്പോൾ വർഗ്ഗസിദ്ധാന്തങ്ങളെ വകവയ്ക്കാതെ സമുദായത്തിന്റെ പൊതുമുതലായി ഈട്ടംകൂട്ടുന്നത്. ബൂർഷ്വാകലകളും നിഷ്പ്രയോജനവും നിരാകരിക്കേണ്ടതു

തുമാണെന്നു പറയുന്നവരുമുണ്ട്; അതേസമയത്തു് ബൂർഷ്വാസിയുടെ നേട്ടങ്ങളായിത്തന്നെ കരുതേണ്ട തീവണ്ടിയും, ഇലക്ട്രിസിറ്റിയും മറ്റു യന്ത്രികോപകരണങ്ങളും തൃജിയ്ക്കാതെ പുലത്തുകയും പുരോഗമിപ്പിക്കുകയും വേണമെന്നു അവർ വാദിക്കുന്നു. കലയുടെ കാര്യത്തിൽ മാത്രം എന്തിന്നിത്ര പക്ഷപാതവും അയിത്തവും?. കളിപ്പിച്ച വെള്ളത്തോടൊപ്പം കുട്ടിയേയും വെളിയിലേയ്ക്കെറിയുന്നതു ആശാസ്യമല്ലെന്നതന്നെയല്ല, ആപൽക്കരവും കൂടിയാണു്. തനേറടത്തോടെ തള്ളേണ്ടതു തള്ളുകയും കൊള്ളേണ്ടതുകൊള്ളുകയും ചെയ്യുകയാണാവശ്യം.

പുരോഗമനസാഹിത്യത്തിന്റെ—അഥവാ സാഹിത്യത്തിന്റെയും പുരോഗതിയുടേയും—അളവുകോലെന്തു് എന്ന ചോദ്യം അവശേഷിക്കുന്നു. നിസ്സംശയം നമുക്കതിനെ ഇങ്ങിനെ നിർവ്വചിയ്ക്കാം: മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ സമഗ്രമായ പുരോഗതി. മനുഷ്യനിലുള്ള നന്മയെ, മനുഷ്യത്വത്തെ, ജീവിതമൂല്യങ്ങളെ, കൂടുതൽ സ്വതന്ത്രവും സമുന്നതവുമായ മണ്ഡലത്തിലേയ്ക്കുള്ള അവന്റെ പരിണാമത്തെ, അതിനുത്തേജനം നൽകുന്ന പ്രചോദനങ്ങളെ, പുരോഗമിപ്പിക്കുകയും വികസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സാഹിത്യം പുരോഗമനസാഹിത്യമാണെന്നു പരിഗണിക്കപ്പെടാം. മനുഷ്യവർഗ്ഗം എന്ന നാമശ്രവണമാത്രയിൽ സാമ്പത്തിക വർഗ്ഗങ്ങളെ—മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിലിന്നുള്ള ഉൾപ്പിരിവുകളെയും വൈരുദ്ധശക്തികളെയും—കുറിച്ചു് ചോദ്യങ്ങൾ ഉന്നയിക്കപ്പെടാം. സാമ്പത്തികവും സാംസ്കാരികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ സ്ഥാപിതതാല്പര്യങ്ങൾ ഒരു കണക്കിലും പുരോഗമന സാഹിത്യകാരന്റെ കണ്ണിൽപ്പെടാതിരിക്കുന്നില്ല; അവന്റെ സമരമണ്ഡലത്തിനതീതമല്ല. "എല്ലാവരുടെയും സ്വതന്ത്ര വികസനത്തിന്റെ ഉപാധി ഓരോരുത്തരുടെയും സ്വതന്ത്ര വികാസമാണെ"ന്ന സിദ്ധാന്തിക്കുമ്പോൾ മനുഷ്യവർഗ്ഗ പ്രണയത്തിന്റെ മൌലിക വശത്തെ തുറന്നുകാട്ടുകയാണു് ചെയ്യുന്നതു്. സ്വതന്ത്ര വികസനത്തിന്നു ഇന്നു് വിഘാതമായി നില്ക്കുന്നതു് സാമ്പത്തികമേധാവിത്വമോ, സാംസ്കാരിക നിക്ഷിപ്ത താല്പര്യങ്ങളോ, രാഷ്ട്രീയാടിമത്തമോ, മാത്രമല്ല. സ്ഥാപനസംബന്ധിയായ ഒരു പ്രതിബന്ധം കൂടിയുണ്ടു്—സർവ്വശക്തമായ ആധുനികസ്റ്റേറ്റ്. സ്റ്റേറ്റിന്റെ സർവ്വ പ്രാധാന്യവും ഏകശാസനതത്വവും പുലത്തുന്നതിലും പുതുക്കുന്നതിലും കമ്മ്യൂണിസവും ക്യാപ്പിറ്റലിസവും പ്രത്യേക നിഷ്കർഷ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു. വാടിക്കൊഴിയാതെ സ്റ്റേറ്റു വരണ്ടു കട്ടപിടിക്കുവാനാണു് ഭാവം. സമഗ്ര മനുഷ്യനെതിരായി ഏകശാസനരാഷ്ട്രം (Totalitarian State versus Total man) എന്ന ദുരവസ്ഥ വന്നുകൂടിയിട്ടുള്ളതു് ചില്ലറക്കാര്യമൊന്നുമല്ല. രാഷ്ട്രത്തിന്നുവേണ്ടിയല്ല മനുഷ്യൻ; രാഷ്ട്രം മനുഷ്യന്നുവേണ്ടിയാണു്. മനുഷ്യന്റെ ഒരായുധം, ഉപകരണം മാത്രമാണതു്. കലാകാരന്മാരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇക്കാര്യത്തിന്നു പ്ര

ത്യേക പ്രസക്തിയുണ്ട്. അവരുടെ കലാനിർമ്മാണ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ കടയിൽ കത്തിവെയ്ക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ ഏകശാസനതത്വം തെല്ലും മടിക്കാറില്ല — രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഭദ്രതയ്ക്ക് അതാവശ്യമാണെന്ന ഒഴികഴിവിന്മേൽ. പുരോഗമനപരമായ കലകൾക്ക് അവശ്യംവേണ്ട നിർമ്മാണ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ചോദ്യംചെയ്യുന്നവർ താത്വികമായി ഫാസിസത്തിന്റെ ചേരിയിലേയ്ക്കാണ് നീങ്ങിപ്പോകുന്നത്. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ "പുരോഗമനപര"മായ നിഷേധത്തിലൂടെയല്ല മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ വളർച്ചയും മുന്നോട്ടുള്ള പ്രയാണവും. അസ്വതന്ത്രത പുരോഗതിയുടെ കളരിയല്ല; കാരാഗാരമാണ്; പോരാ, കശാപ്പുപുരതന്നെയാണ്.

സ്റ്റേറ്റ് മനുഷ്യനെ വാർത്തെടുക്കണമോ, അതോ മനുഷ്യൻ സ്റ്റേറ്റ് രൂപവൽക്കരിക്കണമോ? ആദ്യത്തേതിനെ ശരിവയ്ക്കുന്നവർ കലാനിർമ്മാണ സ്വാതന്ത്ര്യം അന്തസ്സാര വിഹീനമായ കോലാഹലമായേ കരുതൂ. മനുഷ്യൻ നിർമ്മിച്ച സ്ഥാപനങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളും മനുഷ്യന്റെ മേധാവിയാവുകയും, അവയുടെ യാന്ത്രിക നിയന്ത്രണത്തിന് അവൻ വിധേയനാവുകയും ചെയ്യണമെന്ന തത്വം യാതൊരുപ്രകാരത്തിലും പുരോഗമനപരമാവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. പുരോഗമന സാഹിത്യകാരൻ ആശിക്കുന്ന കലാനിർമ്മാണ സ്വാതന്ത്ര്യം, സമുദായത്തിലെ സാധാരണക്കാരിൽ നിന്നുയർന്ന് ഉന്നതരംനടിക്കാനോ, സാമൂഹ്യവിരുദ്ധമായ (അതിന്റെ ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽ) ചെയ്തികൾ തുടരാനോ, ഉള്ള ലൈസൻസല്ല. സ്വന്തമായി വളരാനും, അങ്ങിനെ സാമാന്യവളർച്ചയെ സഹായിക്കാനുമുള്ള അവശ്യോപാധിയാണ്.

ആറ്റം ബോമ്പിനെയും അതിശയിക്കുന്ന വസ്തുവാണ് മനുഷ്യമസ്തിഷ്കം. അതു് ഒരു ഉല്പാദനോപകരണവുംകൂടിയാണ്. ഉല്പാദനോപകരണങ്ങളുടെ വിപുലീകരണം, ഉല്പാദക ശക്തികളുടെ വികാസം, എന്നെല്ലാം പറയുന്നവർ സാമൂഹ്യ പുരോഗതിയ്ക്ക് മസ്തിഷ്കംചെയ്യുന്ന മഹത്തായ സേവനത്തെ വിസ്മരിക്കാതിരിയ്ക്കട്ടെ. എങ്കിലും ഒരു താക്കീത്: മസ്തിഷ്കത്തിന്റെ ഫലങ്ങളെയും പ്രവൃത്തിയെയും പൊതുവുടമയിൽ കൊണ്ടുവരുമ്പോൾ, അല്പം ആലോചിച്ചേ പറയൂ. ഇതരജീവിയിലുള്ള ഉല്പാദനോപകരണങ്ങളെ അതിശയിക്കുന്ന സവിശേഷതകളുണ്ടതിന്ന്. അവയെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക; അപ്പോൾ, അതിനും സ്വാതന്ത്ര്യം അനുവദിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടിവരും.—പ്രവർത്തന സ്വാതന്ത്ര്യം, ചിന്താസ്വാതന്ത്ര്യം. ആത്മാവിന്റെ എഞ്ചിനീയർമാരായ കലാകാരന്മാരും ചിന്തകന്മാരും മനുഷ്യഹൃദയങ്ങളാകുന്ന അസംസ്കൃതപദാർത്ഥങ്ങളെടുത്തു പെരുമാറുന്നു. ആശയങ്ങൾ അവരുടെ പണിയായുധങ്ങളാണ്. ഇവയാകട്ടെ, തികച്ചും ഭൌതികവുമത്രെ. വസ്തുവിന്റെ പരിണാമത്തിലെ ഒരു പ്രത്യേകദശയിൽ, സമുന്നതവും സംസ്കൃതവുമായ മണ്ഡലത്തിൽ, അതായതു്

ആ ചെറുതിരി

— നമ്പ്യാത്ത്.

എരിയുമിത്തീയ്യി-
ലെന്മനം നീറാനിട്ടി-
ട്ടരികത്തുനിന്നെന്റെ
ഭാഗ്യദേവത പോയി.
മരണം കിളച്ചിട്ട
നാലഞ്ചു തുമ്പപ്പാടി-
ലൊരു വശ്യമാം ശക്തി
നിന്ന കൈ ഞൊടിച്ചപ്പോൾ,
എന്നിലും മേലായ് നിന്നെ
സ്നേഹിച്ചൊരെന്നെത്തന്നെ
പിന്നിൽ വിട്ടോടിപ്പോകു-
മോമലെന്നറിഞ്ഞില്ല.

തിരിച്ചു വരില്ല നീ-
യെന്നാലും മനോഹരി
വിരിയിക്കുവാനെന്നി-
ലായിരം സങ്കല്പങ്ങൾ!

* * *

നിറഞ്ഞ നിലാവൊളി
നോക്കിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കേ, ഞാൻ
മറഞ്ഞു മരണത്തിൻ-
ചക്രവാളത്തിൽ, തിങ്കൾ.
തൊട്ടടുത്തിരുന്നെന്നെ-
യറിയിയ്ക്കാതെ, കൂട്ട
വിട്ടതദ്ഭുതംതന്നെ,-
'അംബുജാക്ഷി' നിൻ പ്രാണൻ.

മാറാർ എനർജിയായി മാറുകയും അതിന്റെ പദാർത്ഥപരമായ സന്ധികം (Physical Properties) വൈദ്യുത രസതന്ത്രസംബന്ധിയായ രൂപവിശേഷങ്ങൾ (Electro-chemical Forms) കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ഉളവാകുന്നു. തന്മൂലം പുരോഗമന സാഹിത്യകാരൻ ആശയങ്ങളെന്ന വ്യവഹരിക്കുമ്പോൾ, അവ പഴയ ആശയവാദി (Idealist) യുടെ തുരുപ്പുചീട്ടുകളാണെന്നു കരുതി കീറിക്കളയാൻ പാടില്ല.

വാലുപോയ വയസ്സൻകുറുക്കൻ കൂട്ടുകാരോടുപദേശിച്ചു: "ഈ വാലാണ് തടസ്സം, അതു മുറിച്ചുകളഞ്ഞാലെന്താണ്?"

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ സാധ്യതയും വ്യാപ്തിയും സംശയാലുത്വത്തോടെ വീക്ഷിക്കുന്നവരും അതിലുള്ള വിശ്വാസം നഷ്ടപ്പെട്ടവരുമാണ്, കലാസ്വാതന്ത്ര്യവാദം അനാവശ്യമായ ഒരു വാലാണെന്നും അതു ഖണ്ഡിച്ചു കളയണമെന്നും ശാസിക്കുന്നതു്. എന്താണ് വാസ്തവം? ഈ വാലിന്റെ വലുപ്പമല്ല പുരോഗതിയെ തടയുന്നതു്. പിന്നേയോ? തലയുടെ ചെറുപ്പം!

അരുതോക്കുവാനെന്റെ
വൈവശ്യം കണ്ടിട്ടാവാ-
മൊരുവാക്കുമോതാതെ
പൊയതാ മഴമിന്നൽ.

ആ മനോഹരമുഖ-
ഭംഗിയാസ്വദിയ്ക്കുമ്പോൾ
ഞാൻ മറക്കാറുണ്ടെന്റെ
ജീവിതവ്യഥയെല്ലാം;

കരയിപ്പിയ്ക്കാൻ പോരും-
മനസ്സിൻ വിക്ഷോഭങ്ങൾ
ചിരിതൻ തോപ്പിൽ പൂത്ത
മുല്ലമൊട്ടുകളാകും.

എവിടെപ്പോയാലെന്താ-
ണെന്റെ കണ്മണി,യെങ്ങാ
നവിടെ, യടുത്തു ഞാ-
നില്ലെങ്കിൽ സുഖമാമോ?

കാലത്തിൻ ദൂതാളായ-
മരണം നിലത്തിട്ട
ലീലയിൽ തട്ടിത്തട്ടി-
ജ്ജീവിതചഷകത്തെ

ഉരുട്ടി നോക്കുമ്പോഴു-
മഭിമാനിപ്പു മർത്ത്യ-
നരുതാത്തതായ് തനി-
യ്ക്കൊന്നുമില്ലെന്നിപ്പാരിൽ.

* * *

എങ്ങനെയായാലുമി-
ന്നെന്റെ കണ്മണി, പൂക്കാ
തിങ്ങിടുമൊരു തോപ്പിൽ-
വിശ്രമിയ്ക്കുകയാവാം.

ഞാനടുത്തില്ലെന്നോർത്തു
വല്ലാതെ വിഷാദിച്ചു,
മാനസേശ്വരി പക്ഷേ,
കണ്ണുനീർ പൊഴിയ്ക്കാല്ലെ!

"ഇച്ചിരിപോൽ നാം രണ്ടാൾ-
മൊരുമിച്ചിരുന്നേവം
സച്ചിമാം പ്രേമത്തിന്റെ
മധുവാസ്വദിയ്ക്കുമ്പോൾ

'അമ്മയച്ഛനെ'പ്പറ്റി-
പ്പോലുമേ നിനച്ചീടാ-
നെന്മനം കൂട്ടാക്കുന്നി-
ല്ലെന്തൊരത്ഭുതം, നാഥാ!

താവകപ്രണയത്തി-
ലീർഷ്യതോന്നിയിട്ടുണ്ടാം
ദൈവത്തിൻ കനിവിന്നു;
പേടിയാണെനിക്കിപ്പോൾ!"

പറയാറില്ലേ ദേവി-
യിങ്ങനെ പലപ്പോഴും
കുറെനാളായിട്ടെന്നോ-
ടെത്ര ഞാൻ തടഞ്ഞാലും.

വാസ്തവമായെൻ ദേവി-
ചൊന്നതൊക്കെയും, ലോക
വാസവും മുഴുപ്പിച്ചെൻ-
ജീവിതേശ്വരി പോയി.

* * *

ആരിനി വരും മുന്നിൽ
മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം ചെയ്യാൻ
ക്രൂരിരുൾ നിറയുമി-
പ്പാതയിൽ ഞാൻ താണ്ടിപ്പോകെ?

എന്നുടെ മുഖത്തല്പം
വാട്ടമെങ്ങാനും കണ്ടാൽ
പിന്നെയെന്മനസ്വിനി-
യ്ക്കൊന്നിനും മനസ്സില്ല.

സ്നേഹരൂപിണിയെന്നും
രണ്ടു നേരവുമെന്റെ
ദേഹമങ്ങിനെയൊന്നു-
പരിശോധിച്ചേ പറവൂ.

"ക്ഷീണമാണെ" നിയ്ക്കെന്നു-
മെത്ര ഞാൻ തടിച്ചാലും
പ്രാണവല്ലഭയ്ക്കതിൽ-
കുണ്ഠിതം കുറച്ചില്ല!

എന്നിട്ടും പ്രിയതമ-
യെന്നെ വിട്ടുപോയ്, ഭുവി-
ലൊന്നിനും കൊള്ളാതായ-
ഞാൻ മാത്രമൊറ്റയ്ക്കായി.

* * *

ഇനിയും മുന്നേപ്പോലെ-
പൂഞ്ചിരിപ്പൂവും വാരി
വനിയിൽ വരും സൈരം
ഹേമന്തവിഭാവരി.

പനിനീർപ്പൂവും കാട്ടി-
ക്കണ്ണഞ്ചിക്കണ്ണഞ്ചിക്കൊ-
ണ്ടിനിയും വരും മുന്നിൽ-
പല്ലവാംഗിയാം സന്ധ്യ!.

ഖദ്യോതകം വീണ്ടും-
വിരിയും നക്ഷത്രകം
ശുദ്ധമാം സൗന്ദര്യത്തിൻ-
സച്ഛനീലമാം വാനിൽ.

ഇവയൊക്കെയും മേലിൽ-
മാനസം വിങ്ങിപ്പൊട്ടു-
മിവനെക്കനിവെന്യേ
കണ്ണീരിൽ മുക്കാൻ മാത്രം!

ഏറെയോമനിച്ചെന്റെ-
കണ്മണി നട്ടുവിച്ച
പീരയു,മമരയും,-
ചേനയും, കണ്ടിച്ചേമ്പും,.

പറയാൻ വാക്കില്ലാതെ,
കണ്ണുനീരിറ്റുംകൊണ്ടു
വിറപൂണ്ടു നില്പാണാ
മുന്നിലീ പ്രഭാതത്തിൽ!.

പതിവായിനിയാരാ-
ണിവരെത്താലോലിക്കാ-
നതിവാത്സല്യം പൂണ്ടു
രണ്ടുനേരവും നിത്യം!.

ജീവിതം: കളിയല്ല
സുഖമായിരുന്നേനേ,
ഭുവിലൊന്നിനെപ്പോലും
സ്നേഹിക്കാൻ പഠിക്കാഞ്ഞാൽ.

കുന്നിലുമാത്മാർത്ഥ-
യ്ക്കില്ലൊരിയ്ക്കലും സ്ഥാനം
മന്നിലെന്നായാലൊക്കെ
മെച്ചമായിരുന്നേനെ.

* * *

ഇണങ്ങി പ്രേമത്തിന്റെ
ശാന്തശീതളമായ
തണലിൽക്കളിച്ച നാ-
മിങ്ങനെ പിരിഞ്ഞില്ലേ?

ഓമനേ, സുഖമായി
വിശ്രമിക്കുക സന്ധ്യ
ശ്യാമകോമളദിവ്യ-
സുമശയ്യയിൽ സൈരം!

ഓമലിൻ ശ്മശാനത്തിൽ
കത്തിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കു,മെൻ-
പ്രേമത്തിൻ ചെറുതിരി-
യെന്നെന്നും പുകയാതെ!!!.... *

---

* ഏതാണ്ടു് ആയിരത്തിഒരുനൂറു മുമ്പു് അകാലത്തിൽ മൃതിയടഞ്ഞ എന്റെ ജീവിതസഖിയുടെ വേർപാടിനുശേഷം എഴുതിവരുന്ന "ആ ചെറുതിരി" എന്ന വിലാപകാവ്യത്തിൽനിന്നു്. (നമ്പാത്തു്)

സാഹിത്യസമീക്ഷ

ഉഷസ്സ്

[ഗ്രന്ഥകർത്താ: പി. കേശവദേവ്; പ്രസാധകന്മാർ: യോഗക്ഷേമം ലിമിറ്റഡ്, തൃശ്ശൂർ]

— പി. കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ.

'വികാരസംക്രമണമാണ് കല' എന്നു ടോൾസ്റ്റോയി പറയും. ഈ അഭിപ്രായത്തിന്റെ ആരാധകനാണ് കേശവദേവ്. പുരോഗമനോന്മുഖങ്ങളായ ജീവൽപ്രശ്നങ്ങളെ വികാരോദ്ദീപകമാംവണ്ണം ചിത്രീകരിച്ച് അനുവാചകന്മാരെ, അവരറിയാതെതന്നെ, തന്നോടൊപ്പം നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകാനുള്ള സാമർത്ഥ്യമാണ് ദേവിന്റെ ചെറുകഥകളിൽ കാണാവുള്ളത്. ഉഷസ്സ് എന്ന കഥാമാലികയും ഈ കലാശില്പത്തിന്റെ അത്ഭുതാവഹമായ ഉദ്ധാപ്രയാണത്തെയാണ് അനുഭവപ്പെടുത്തിത്തരുന്നത്.

ഉഷസ്സ്—അതാണ് ഈ കഥാപഞ്ചകത്തിന്റെ കവാടംതുറക്കുന്നകഥ. സ്വാതന്ത്ര്യസമരം ചെയ്ത കുറ്റത്തിന് കാരാഗാരത്തിലടയ്ക്കപ്പെട്ട ഒരു ദേശഭക്തൻ ഇരുപത്തേഴു വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം ആദ്യമായി ഉഷസ്സിന്റെ പ്രകാശം കാണുന്നു. ജയിലിനകത്തെ ദാരുണജീവിതംകൊണ്ട് അസ്ഥിമാത്രശരീരനായിത്തീർന്ന അദ്ദേഹം വീട്ടിലേത്തിയപ്പോൾ മകനെ എതിരേല്ക്കാൻ വരുന്നു. അവളെ കണ്ട മാത്രയിൽ പൂർവ്വസ്മരണകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തെ വികാരതരംഗിതമാക്കുന്നു. ഇരുപത്തേഴു വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് താൻ ഗർഭിണിയായ തന്റെ പ്രിയതമയോട് യാത്രപറഞ്ഞുപിരിഞ്ഞ ആ രംഗമാണ് അദ്ദേഹത്തെ വികാരാധീനനാക്കിയത്. ആ പ്രിയതമ ഭർത്തൃവിരഹത്തിന്റെ കൊടുന്തീയിൽ ഇഞ്ചിഞ്ചായി എരിഞ്ഞു മൃതിയടഞ്ഞു. ജയിലിലേക്ക് പോകുന്ന കാലത്ത് ഗർഭസ്ഥയായിരുന്ന ശിശുവാണ് ഇപ്പോൾ അസ്ഥിപഞ്ജരത്തിന്റെ ശിരസ്സും താങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഡോക്ടറുടെ ചികിത്സയോ മകളുടെ സാന്ത്വനവചനങ്ങളോ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയവികാരപ്രവാഹത്തിന്റെ തരിതോൽഗ്ഗതിയെ തടുക്കുവാൻ ശക്തങ്ങളാകുന്നില്ല. ഭയങ്കരവും ദാരുണവുമായ ആ രംഗം അതിവേഗത്തിൽ കടുത്തരമായിത്തീരുന്നു. അതോടൊപ്പം അനുവാചകന്മാരും പരിസരങ്ങളെ മുഴുവൻ വിസ്മരിച്ചുപോകുന്നു. നീറിപ്പിടിച്ച വികാരാഗ്നിയിൽ ആ ദേശഭക്തന്റെ അന്ത്യശ്വാസവും ലയിച്ചുപോകുന്നു. ഇരുപത്തേഴുകൊല്ലത്തെ ഇരുട്ടറവാസത്തിനുശേഷം കണ്ട ഉഷസ്സിലെ ഒരു ദാരുണരംഗമാണ് ഇതു. വികാരത്തിന്റെ ഏകാഗ്രവും ക്രമാനുഗതവുമായ അത്ഭുതപ്രവാഹമാണ് ഈ കഥയ്ക്കു മാറ്റുകൂട്ടിയിട്ടുള്ളത്. അതു നീറിപ്പിടിക്കാൻ തുടങ്ങിയതിൽപിന്നെ യാതൊന്നും അതിന്റെ ഉൽഗ്ഗതിയെ തടഞ്ഞിട്ടില്ല. ചെറുകഥയിൽ ഇതിവൃത്തപോഷണത്തെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നമ്മുടെ പ്രതീക്ഷയും അതാണ്.

'കഞ്ചാവ്'—അതാണ് അടുത്തകഥ. യാതൊരു തൊഴിലും ചെയ്യാതെ, കള്ളുകുടി, കഞ്ചാവുവലി, തലപ്പന്തുകളി, തമ്മിൽത്തല്ല്—എന്നിവകൊണ്ട് സമയം കൊല്ലുന്ന ഒരുകൂട്ടം കളിസ്സംഘക്കാരുണ്ട്. എല്ലായിടത്തും അത്തരക്കാരുടെ സങ്കേതങ്ങളും കാണാം. അക്കൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ട ബാലൻ പാഴാക്കിക്കളയുന്നതെങ്ങനെയെന്നു കഥാകൃത്ത് സ്വന്തം ജീവിതത്തിലെ ഒരേട് നിവർത്തി നമുക്ക് കാട്ടിത്തരുന്നു. ഈ ദുർഗ്ഗുണം അതിന്റെ പാരമ്യത്തിലെത്തിയ ഒരു ദിവസം സന്ധ്യയ്ക്കു കഥാകൃത്തു വീട്ടിൽച്ചെന്നു ചോറു ചോദിക്കുന്നു. അമ്മ ഒരക്ഷരം മിണ്ടാതെ പാത്രമെടുത്തു ചോറുവിളമ്പി. അമ്മയുടെ കണ്ണീരിൽകുഴച്ച ചോറാണ് കഥാകൃത്തു് അന്നു് ഉണ്ണുകഴിച്ചതു്. കണ്ണീരുകൊണ്ടു സൃഷ്ടിച്ച ആ രംഗം കഥാകൃത്തിന്റെ ജീവിതത്തിൽ വലിയൊരു പരിവർത്തനമുണ്ടാക്കിയിരിക്കണം.

വ്യക്തിയേക്കാളധികം വർഗ്ഗത്തിന്നാണ് പുരോഗമനസാഹിത്യക്കാർ പ്രാധാന്യം കല്പിക്കാറുള്ളതു്. വർഗ്ഗപ്രശ്നങ്ങളുടെ പ്രതിനിധ്യം വഹിക്കുന്ന അവരുടെ പാത്രങ്ങളും തന്മൂലം, വ്യക്തിത്വമില്ലാത്തവയായി പരിണമിക്കുക സാധാരണമാണ്. വർഗ്ഗപ്രതിനിധികളും മനുഷ്യരാണെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം വിസ്മരിച്ചു പാത്രങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുമ്പോഴാണ് ഈ ന്യൂനതവന്നുകൂടുന്നതു്. മനുഷ്യരെ സാമാന്യേന ബാധിക്കുന്ന സമ്പ്രദായങ്ങളും പലതുമുണ്ടെങ്കിലും രണ്ടുമനുഷ്യർ ഒരേസ്വഭാവക്കാരായി ഈ ലോകത്തിൽ ഇന്നുവരെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നു കഥാകൃത്തുക്കളും ധരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ പരമാർത്ഥം വിസ്മരിക്കുമ്പോഴാണ് പാത്രങ്ങളും മുദ്രണയന്ത്രത്തിൽ വാർത്തെടുത്ത നാണയങ്ങൾപോലെയായിത്തീരുന്നതു്. കേശവദേവിന്റെ 'കഞ്ചാവി'ൽ പാത്രങ്ങൾക്കു വ്യക്തിത്വമില്ലായ്മയില്ല. ചെറുകഥകളിലെ പാത്രങ്ങളെ പരിചയപ്പെടുത്താൻ ഒരൊറ്റനോട്ടത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന മുഖ്യാംശങ്ങളെ മാത്രമേ ആവിഷ്കരിക്കാൻ നിവൃത്തിയുള്ളൂ. വ്യക്തിത്വം കൈവരുത്താൻ ഈ പരിമിത പരിധിക്കകത്തുനിന്നു കരുതലോടുകൂടി പണിയെടുത്തേ മതിയാകൂ. എന്നാൽ, ദേവു് വാസനാശാലിയായ ഒരു കഥാകൃത്തായതുകൊണ്ടു്, മനുഷ്യരെ നിരീക്ഷിക്കാനും അവരെ പാത്രരൂപേണ പ്രകാശിപ്പിക്കാനും പരിചയിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കഞ്ചാവു സംഘത്തിലെ നേതാവും കഥാകൃത്തും ഒരുകാലത്തും നമ്മുടെ കൺമുമ്പിൽനിന്നു മായാത്ത ചിത്രങ്ങളാണു്.

'അച്ഛനും ഭായ്യയും' എന്ന കഥ പാത്രചിത്രണത്തെ ഒന്നുകൂടി വിശദമാക്കിത്തരുന്നു. പാറുവിനു് തന്റെ ഭർത്താവായ മാധവൻ പട്ടാളത്തിൽ ചേർന്നപണവും 'വങ്കിയും' അയച്ചുകാണാനുള്ള അത്യാർത്തി. വൃദ്ധനായ നീലാണ്ടച്ചാരുടെ പുത്രവാത്സല്യമാണു് ഇതിനു് പ്രതിബന്ധം. ഈ മൂന്നു കഥാപാത്രങ്ങളും പ്രഥമദർശനത്തിൽതന്നെ നമ്മുടെ പ്രീതി ക്ഷ പാത്രീഭവിക്കുന്നു. രണ്ടാം മഹായുദ്ധകാലത്തു് ഇത്തരം പ്രശ്നങ്ങൾ ബാധിച്ചിരുന്ന അനേകം കുടുംബങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, നീലാണ്ടച്ചാർ, പാറു, മാധവൻ എന്നീ മൂവരും പ്രത്യേകമായ വ്യക്തിത്വംകൊണ്ടു നമ്മുടെ സ്മൃതിപഥത്തിൽനിന്നു നീങ്ങാത്ത ചിത്രങ്ങളായി പ്രശോഭിക്കുന്നു.

പട്ടാളത്തിൽനിന്നു് അവധിക്കുവന്ന മത്തായിയുടെ വേഷവും പ്രതാപവും പാറുവിനെ ഒന്നുകൂടി പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. എന്തിനധികം? മാധവൻ പിതാവറിയാതെ മത്തായിയൊന്നിച്ചു് പട്ടാളത്തിൽ ചേരാൻപോയി. ഇവിടെ ഭായ്യയുടെ സ്വാധീനശക്തിക്കാണു് വിജയം സിദ്ധിച്ചതെങ്കിലും പോസ്റ്റ്മാൻ എഴുത്തും മണിയോർഡറും കൊണ്ടുകൊടുത്തതു് വൃദ്ധനായ നീലാണ്ടച്ചാക്കാണു്. തടംകെട്ടിയൊലിച്ചു പ്രവഹിച്ചിരുന്ന പാറുവിന്റെ ആഹ്ലാദാമൃതം അതോടെ അസ്തമിച്ചു. അവൾക്കു കലി കയറി. അയൽപക്കത്തെ സ്ത്രീകളുടെ മുഖത്തെങ്ങനെ അവൾ നോക്കും? ആ എഴുത്തെന്നു വായിച്ചുകൊടുക്കാൻപോ

ലും അവൾ കൂട്ടാക്കിയില്ല. പക്ഷേ, നമുക്കതിൽ പരിഭവിക്കാനില്ല. അവൾ സംസ്കാരം സിദ്ധിക്കാത്ത ഒരു സ്ത്രീയല്ലേ?

വൃദ്ധൻ ഉറപ്പിക മടിയിൽവെച്ച് എഴുത്തുംകൊണ്ട് വെളിക്കിറങ്ങി. അയാൾക്കന്നു് ഒരുത്സവമായിരുന്നു. ഒരു ബാലഭൃഷ്ണനെക്കൊണ്ട് കത്തു രണ്ടുവട്ടം വായിപ്പിച്ചു. എന്നിട്ടും മതിയായില്ല; ഒരു ചായക്കടയിൽ കയറി ഒരാളെക്കൊണ്ട് ഒന്നുകൂടി വായിപ്പിച്ചു; അയാൾക്കൊരുകപ്പു ചായയും വാങ്ങിക്കൊടുത്തു. താനും ഒരു കപ്പു കുടിച്ച് രണ്ട് ഉണ്ണിയപ്പവും പൊതിഞ്ഞു വാങ്ങി മടിയിൽവെച്ചു വീട്ടിലേക്കു വന്നു. അതു് മാധവന്റെ കുഞ്ഞിനു കൊടുക്കാനുള്ളതായിരുന്നു. പക്ഷേ, കുഞ്ഞു് അതു തിന്നാൻതുടങ്ങും മുമ്പെ പാറു ജ്വലിക്കുന്ന കോപത്തോടെ ചാടി ദൂരത്തെറിഞ്ഞു. മറക്കാൻ കഴിയാത്തൊരു രംഗമാണതു്. എന്നാൽ, ഇതൊക്കെ കാണാൻ കണ്ണുള്ള കഥാകൃത്തുക്കൾ വളരെ കുറച്ചേ ഉള്ളൂ.

മാസങ്ങൾ പലതു കഴിഞ്ഞു. എഴുത്തും പണവുമൊക്കെ നീലാണ്ടച്ചോക്കല്ലാതെ പാറുവിനു് വന്നുകണ്ടില്ല. കിഴവൻ അതൊക്കെ തലോണച്ചോട്ടിലങ്ങനെ അടക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. ദിവസേന ഇരുനാഴി അരിക്കുള്ള കാശേ പാറുവിന്റെ കയ്യിൽ കൊടുക്കയുള്ളൂ. തന്റെ ഓമനമകൻ പട്ടാളത്തിൽപോയി സമ്പാദിക്കുന്നതു മുഴുവൻ വക്കുപൊട്ടാതെ സൂക്ഷിച്ചു മുതലാക്കാനായിരിക്കണം ഈ വ്യയനിയന്ത്രണം.

ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞു. മാധവൻ മടങ്ങിവന്നു. ഇവി തന്റെ ഭർത്താവിനെ വിട്ടയയ്ക്കില്ലെന്നു പാറു തീരുമാനിച്ചു. വൃദ്ധനും അതിൽ സന്തോഷമേ ഉള്ളൂ. പക്ഷേ, അവധിയവസാനിച്ചപ്പോൾ മാധവൻ പുറപ്പെട്ടു. വൃദ്ധൻ വിലക്കിനോക്കി. എന്നാൽ പോയില്ലെങ്കിൽ ചങ്ങല വരുമെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ വൃദ്ധനുമൊന്നും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. പാറു അതുകൊണ്ടും അടങ്ങിയില്ല. അവൾ മാധവനെ തടഞ്ഞു നിർത്തി. നീലാണ്ടച്ചാർ മുറത്തിറങ്ങി പാറുവിനോടു പറഞ്ഞു. "മാറു മകളേ, അവൻ പോട്ടെ" പാറു ഭദ്രകാളിയെപ്പോലെ വൃദ്ധന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞു. "എന്താ പറഞ്ഞതു്? പോട്ടേന്നോ? നോട്ട് എണ്ണി യെണ്ണി മേടിച്ചു തലോണക്കീഴിൽ വയ്ക്കാനല്ലേ?.....മോൻ ചത്താലും ഞാനും കൊച്ചും തെണ്ടിയാലും കെളവനു പണം കിട്ടിയാമതി."

മാധവനു് കോപം വന്നു. അയാൾ അവളുടെ കഴുത്തിൽ പിടിച്ചൊരു തള്ളും കൊടുത്തു് പടികടന്നു പോയി.

മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ ഒന്നാന്തരം ചെറുകഥകളുടെകൂട്ടത്തിൽ എഴുന്നള്ളിച്ചിരുത്തേണ്ടുന്ന ഒന്നാണു് ഈ കഥ. സ്വാഭാവികങ്ങളും സജീവങ്ങളുമായ പാത്രങ്ങളും, വികാരത്തിന്റെ ഇടതടവില്ലാത്ത പുരോഗതി, എന്നിവയ്ക്കു പുറമെ, ക്രിയാംശത്തിന്റെ ക്രമാനുഗതമായ വളച്ചയും ഈ കഥയ്ക്കു് മാറ്റു കൂട്ടീട്ടുണ്ടു്. ചെറുകഥയിൽ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്ന സംഭവങ്ങൾ അനുക്ഷണം വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കണം. ഈ വളച്ചയുടെ മൂർദ്ധന്യത്തിലെത്തിയാൽ കഥ പൊടുന്നനെ അവസാനിക്കണം. നീറിപ്പിടിച്ച അഗ്നി ആളിക്കത്തി ഉജ്ജ്വലിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അതിന്റെ പ്രകാശം അസ്തമിച്ചുവല്ലോ! കരിക്കട്ടയും ചാരവും കാണാൻ പിന്നെ കാത്തുനില്ലില്ലെന്നു താല്പര്യം. ദേവി ന്റെ കഥകളിലെല്ലാം ക്രിയാംശത്തിന്റെ പുരോഗതി ഈ സ്വാഭാവിക നിയമത്തിനു് അത്ഭുതാവഹമാംവണ്ണം ഇണങ്ങിക്കൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ, മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിന്റെ ഒരു യഥാർത്ഥചിത്രമെന്ന നിലയിൽ 'അച്ഛനും ഭാര്യയും' തന്നെയാണു് ഈ കഥാപഞ്ചകത്തിനു മകുടം ചാർത്തുന്നതു്. നാടകീയങ്ങളായ എത്രയെത്ര സജീവരംഗങ്ങളാണു് നാം അതിൽ കാണുന്നതു്! ദേവു് ഇതിനെ ഒരു ചെറിയ നാടകമാക്കിപ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുമോ?

ഏറ്റവും തുച്ഛമായൊരു വാഗ്വാദം അതിവേഗത്തിൽ നീറിപ്പിടിച്ചു് ആപത്തു വരു

ച്ചിട്ടുള്ള ഒരു രംഗമാണ് 'ഗ്രസ്തി' എന്ന കഥയിൽ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഒരു ചായക്കടയിലിരുന്ന് ഒരാൾ ഒരു ഗ്രസ്തിയുടെ നോട്ടീസ്സു വായിക്കുന്നു. മേക്കാട്ട നാണുപിള്ളയും മല്ലുവീരൻ മുഹമ്മദ് ഹുസൈനുമാണ് ഗ്രസ്തിക്കാർ. ഗ്രസ്തി നടക്കാനിരിക്കുന്നേയുള്ളൂ. പക്ഷേ, പീടികയിൽ കൂടിയിരിക്കുന്നവർ ഓരോ പക്ഷം പിടിച്ചു ജയാപജയങ്ങളെക്കുറിച്ചു വക്കാണത്തിലെത്തി. എന്തിനധികം? അതൊരു ഹിന്ദുമുസ്ലീം സമരമായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു. പലരും മരിച്ചു. പലർക്കും പരുക്കേറ്റു. അത്ഥശൂന്യമായ സമുദായ കലഹത്തിന്റെ സ്വരൂപം വിശദമാക്കുന്ന ഇത്തരം കഥകൾ നാം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു സന്ദർഭത്തിലാണ് ഇതെഴുതിയതു്. ആ നിലയ്ക്കു് നാം കഥാകൃത്തിനോടു് കൃതജ്ഞത പ്രദർശിപ്പിക്കുക.

'കാരണവവിരുദ്ധസംഘം' എന്ന അവസാനത്തെക കഥ ഗ്രന്ഥകാരന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഒരേടാണു്. മരുമക്കത്തായത്തറവാട്ടിലെ കാരണവന്റെ ഏകാധിപത്യത്തിന്റെ ഒരു രൂപമാണു് അതിൽ ചിത്രീകരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളതു്. മറ്റു കഥകളോടു കിടപിടിക്കത്തക്ക കരുത്തൊന്നും ഇതിനു് കൈവന്നിട്ടില്ല. ദേവിനെപ്പോലൊരു കഥാകൃത്തു് മരുമക്കത്തായത്തിലെ ചളിക്കുണ്ടുകൾ ഇങ്ങനെയൊന്നും തുരന്നാൽപോരാ. പക്ഷേ, സ്വന്തം ജീവിതത്തിലെ ആ ഏടു് പരമാത്ഥത്തിൽനിന്നു് അകന്നുപോവാൻ പാടില്ലാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കാം ഇതുകൊണ്ടവസാനിപ്പിച്ചതു്.

നിർവൃതി

[ചങ്ങമ്പുഴ;—മംഗളോദയം, തൃശ്ശൂർ, വില 0 8 0]

—സി. എൽ. ആന്റണി എം. എ.

എനിക്കെത്രയും തോന്നി, ചങ്ങമ്പുഴ—പ്രത്യേകാദ്ധ്വങ്ങളോടുകൂടി വളരാൻ മുതിർന്നിരുന്ന ഒരു കവി—ബ്രൗണിങ്ങിന്റെ "Last Ride Together" എന്ന കവിതയിലെ ആശയങ്ങളം അനുവദിച്ചുകൊണ്ടു് 'നിർവൃതി' യെന്ന പേരിൽ ഒരു കാവ്യം കഴിഞ്ഞകൊല്ലം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കണ്ടപ്പോൾ. ബ്രൗണിങ്ങ് പത്തൊമ്പതാം ശതാബ്ദത്തിലെ ഒരു കവിയാണു്; അതിരിക്കട്ടെ, സമകാലീക വിപ്ലവപരിശ്രമങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിനൊരു പങ്കുമില്ല. ജീവിതമൂല്യത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്ന ആ കവിയുടെ ശബ്ദമോ, ധീരവും ഉത്തേജകവും. പരാജയത്തിന്റേയോ പ്രതികാരത്തിന്റേയോ പാട്ടു ബ്രൗണിങ്ങിനറിഞ്ഞുകൂടാ. അങ്ങനെയുള്ള ബ്രൗണിങ്ങിന്റെ കരളും ജീവിതപരാജയത്തിൽനിന്നു ജീവിത പ്രതികാരത്തിലേക്കു് ചാഞ്ഞ ചങ്ങമ്പുഴയുടെ തുലികയുംതമ്മിൽ എങ്ങനെ ഇണങ്ങി?—പ്രകൃതി ദൃശ്യങ്ങളെത്തൊഴുന്ന കൂപ്പുകയ്യും, തിന്മയെ ചൂണ്ടി വെട്ടാനോങ്ങുന്ന വാളും തമ്മിൽ എങ്ങനെ ഇണങ്ങി—അതാണു് എന്നിൽ അത്ഭുതം നട്ടതു്.

എന്നിട്ടാണു് 'നിർവൃതി'യുടെ ഏടൊന്നു മറിച്ചതു്. ശരി, ചങ്ങമ്പുഴ ഈ കാവ്യം രചിച്ചിട്ടു് ഒരു വ്യാഴവട്ടം കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ, പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതു കഴിഞ്ഞകൊല്ലമാണെങ്കിലും.

അതിനുശേഷം ഏതെല്ലാം 'ഘട്ട'ങ്ങളിൽക്കൂടി ചങ്ങമ്പുഴ കടന്നുപോയി! എഴുതിയ കാലത്തദ്ദേഹം ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയാകാനാണു്

വഴി. ജീവിതത്തിലെ വികാരപ്രധാനമായ ഘട്ടത്തിലൂടെ തേങ്ങിത്തേങ്ങി കടന്നുപോകുകയായിരുന്ന അദ്ദേഹമന്ന്. അക്കാലത്തു് സ്വജീവിതവുമായി നല്ല ഇണക്കമുള്ള ഒരു കഥാപാത്രത്തേയും സന്ദർഭത്തേയും ബ്രൗണിങ്ങു് കുറിച്ചു കണ്ടപ്പോഴാം ചങ്ങമ്പുഴയുടെ വികാരം തപ്പുന്ന ഹൃദയം അതേറെ പാടിയതായിരിക്കണം. അങ്ങനെ 'നിർവൃതി' ഒരു സന്ദർഭത്തിന്റെ ശരിവയ്ക്കലാണു്, അനുഭവത്തിന്റെ പിന്താങ്ങോടുകൂടി.

'നിർവൃതി'യിലെ ഓരോ വാക്കിലും ഓരോ പ്രയോഗത്തിലും തെളിഞ്ഞുകാണാം ചങ്ങമ്പുഴയുടെ ആ അനുഭവത്തിന്റെ പ്രതീതി. ചിലപ്പോഴാം അതു് ബ്രൗണിങ്ങിനെപ്പോലും അതിശയിക്കുന്നുണ്ടു്. ഒന്നു മറിച്ചു നോക്കുക.

വിഫലമായൊരു പ്രണയമാണു് 'നിർവൃതി'യിലെ ഇതിവൃത്തത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലം. ഒരു യുവതിയും യുവാവും എങ്ങിനേയോ പരിചിതരാകുന്നു. പതുക്കെപ്പതുക്കെ യുവാവിന്റെ ഹൃദയം യുവതിയ്ക്കധീനമായി. പലതവണ നായകൻ, പത്തുകൊല്ലത്തോളം, പ്രണയാത്മനം നടത്തി. എന്നിട്ടും, എത്ര ശ്രമിച്ചിട്ടും നായികയിൽ അനുരാഗാങ്കുരം കാണാതെ ഒടുക്കം ആ കമിതാവു് അഭ്യർത്ഥിച്ചു, ഒന്നിച്ചിരുന്നു് ഒന്നു സല്ലപിക്കാനെങ്കിലും. കൺമുനകൊണ്ടു യുവതി അതിനു് സമ്മതമേകി. നായകൻ തൃപ്തനായി,.....right

The blood replenished me again,
My last thought was at least not vain

എന്നദ്ദേഹം ശബ്ദിക്കുന്നൊരു നെടുവീർപ്പു വിട്ട. ഈ സംതൃപ്തിയും സമാശ്വാസവും 'നിർവൃതി'യിലെ നായകനിൽ മൂലകാവ്യത്തിലേക്കാം കുറെക്കൂടി ഫലിക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നും, ചങ്ങമ്പുഴയുടെ നായകന്റെ കരളുരുളയ്ക്കുന്ന സ്വഗതം കേട്ടാൽ.

ഭാഗ്യം!— ജയിച്ചു ഞാൻ!— രക്തത്തുടു തുടുപ്പേൽക്കുമാറായ് വീണ്ടുമെൻ കവിൾത്തടങ്ങൾ
ഒന്നുമില്ലെങ്കിലുമെന്നന്തൃവാഞ്ഛിതമീനു പാഴാകാതിരുന്നുവല്ലോ, മതി!

ബ്രൗണിങ്ങിന്റെ പദ്ധതിക്കും ആശയത്തിനും അനുഭവത്തിന്റെ ചൈതന്യം പോരെങ്കിൽ, നിർവൃതികാരൻ അതേകിയിട്ടുണ്ടു്.

'നിർവൃതി'യിലെ കൂട്ടു് ഒന്നു കൂടി മറിക്കുക.

സൈര സല്ലാപത്തിനു നായകനു് അനുമതി കിട്ടിയതോടുകൂടി ആ കാമുകന്റെ അദമ്യാനന്ദം അണപൊട്ടി.

നീയ്മലേ, നിൻമനം നേടിയ കാരണം
മനനമാടുന്ന ഗന്ധവ്യനത്തനം;
മായിക സ്മേരോജ്ജ്വലാനനേ മോഹനേ,
മാമക പ്രാണനും പ്രാണനാമോമനേ
എന്നോടു നിന്നനുഭവമിതോർക്കുമ്പോ-
ഴെന്നെയുംകൂടി മറന്നുപോകുന്നു ഞാൻ

ബ്രൗണിങ്ങു് ഈ സന്ദർഭം;

And so, you, looking and loving best,
Conscious grew, your passion drew .....ഇങ്ങനെ അനുഭവത്തിന്റെ ഫലം കുറിച്ചുകൊണ്ടു നിർത്തുകയാണു്, ചങ്ങമ്പുഴ അനുഭവം അതേപടി പകർത്തുമ്പോഴാം. ആദ്യത്തേതു് പരഹൃദയനിരീക്ഷണംകൊണ്ടാണെങ്കിൽ മറേറതു ആത്മപ്രകാശനവ്യഗ്രതകൊണ്ടു്. 'നിർവൃതി'യിൽ അങ്ങനെ കവിയും കമിതാവും അങ്ങേ അറ്റത്തോളം അടുത്തു നിൽക്കുന്നു. ബ്രൗണിങ്ങിന്റെ കവിത ചങ്ങമ്പുഴയിൽ നിഴലിക്കയല്ല, തെളിയുകയാണെന്നു് ചുരുക്കം.

അനന്തരം കാവ്യത്തിലെ നായികാനായകന്മാർ ശ്യാമളകാനനത്തിലേക്കു് നീങ്ങുന്നു, ഒന്നിച്ചിരുന്നു സല്ലപിക്കാൻ. ആ രംഗത്തിലേയ്ക്കൊന്നു് എത്തിനോക്കാമോ? എങ്കിൽ,

കോകിലാലാപത്തിലാകൃമാനം സദാ
കോരിത്തരിക്കിലും കേവലം നിർജ്ജനം
കാലമോ, കാമുകക്കേററം പ്രിയപ്പെട്ട
കാമദഹേമന്ത കാന്തസായന്തനം

—ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു സങ്കല്പ സല്ലാപരംഗമാണു് അവിടെക്കാണുക. മതി, ഇനി ഉദാഹരണങ്ങളം വേണമെന്നില്ല, ചങ്ങമ്പുഴയുടെ മുദ്രകളം 'നിർവൃതി'യിലും, അതൊരു അനു

വാദമായിട്ടുകൂടി, ഒന്നൊഴിയാതെ പതിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു കാണിക്കാൻ.

ശ്യാമകോമള കാനനത്തിലെ നീലശിലാതലത്തിൽ 'നിർവൃതി'യിലെ നായികാനായകന്മാർ ഇരിപ്പുറപ്പിച്ചതിനുശേഷം നായകൻ ഒരു ദീർഘചിന്തയിലേയ്ക്കാഴ്ന്നു. രാജ്യതന്ത്രജ്ഞനോ, കവിയോ, ശില്പിയോ ആരുംതന്നെ, കാമുകിയുടെ മനം നേടിയതിനോളം വിജയിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണ് അദ്ദേഹം കരുതുന്നതു്. ബ്രൗണിങ്ങിനെ അനുകരിച്ച് ആ ഭാഗങ്ങളായിത്തന്നെയാണ് ചങ്ങമ്പുഴയും ഈ നീണ്ട ചിന്ത നിർവ്വഹിക്കുന്നതു്. രാജ്യതന്ത്രജ്ഞനിൽനിന്ന് കവിയിലേക്ക്—ഉടനെ ശില്പിയിലേക്ക്—ഇങ്ങനെ കതിച്ചുപായുകയാണ് ആ ചിന്ത.

ഇത്രത്തോളമാകുമ്പോഴാണ് 'നിർവൃതി'യുടെ നിർമ്മിതിയിൽ ചങ്ങമ്പുഴയ്ക്കു വന്നിട്ടുള്ള പരാജയം നമ്മുടെ ബുദ്ധിയിൽ തെളിഞ്ഞുവരുന്നതു്. ഭാവാംശത്തിൽ അനുവാചകൻ മൂലകവിയെ അതിശയിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, കവിതയിലെ വികാരങ്ങൾക്കും അവയെ ജയിച്ച ചിന്തകൾക്കും തുല്യനുമായ വിവേകത്തിനും ധീരതയ്ക്കും അനുഗ്രഹമായ പശ്ചാത്തലം സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ചങ്ങമ്പുഴയ്ക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല; കഴിവില്ലെങ്കിൽ പോകട്ടെ, മൂലകവിയുടെ പശ്ചാത്തലസംവിധാനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശംപോലും അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ളതാണ് പരമാർത്ഥം. ഇതിങ്ങനെ പറഞ്ഞു നിർത്തിയാൽ പോരാ—വ്യക്തമാക്കണം.

പ്രണയം ഫലപ്രദമായില്ലെങ്കിലും അതുകൊണ്ടൊന്നും നിരാശനാകാത്ത, ധൈര്യം വെടിയാത്ത, വികാരത്തിന്റെ ചൂടിൽനിന്നു ചിന്തയുടെ തണലിലേക്കു നീങ്ങിയ, ബ്രൗണിങ്ങിന്റെ നായകൻ കാമുകിയോടു് അപേക്ഷിക്കുന്നതു് അന്തിമയങ്ങിയനേരത്തു് വിജനമായ ഒരു പാറപ്പുറത്തിരുന്നു് ഒരന്തിമസല്ലാപത്തിനല്ല, ഒരു കുതിരസ്സവാരിയ്ക്കാണ്. മൂലകവിയുടെ അത്തരമൊരു പശ്ചാത്തലം സൃഷ്ടിച്ചതിൽ പ്രത്യേകോദ്ദേശമുണ്ട്. ഒന്നു—കടുത്ത വികാരത്തിനു വിഹരിക്കാനുതകുന്ന ചലിക്കുന്ന ഒരു പശ്ചാത്തലമുണ്ടാക്കുന്നതിനു്; രണ്ടു—പായുന്ന കുതിരയോടൊപ്പം മറഞ്ഞുപോകുന്ന സ്ഥലങ്ങളോടൊപ്പം, ഒന്നിൽനിന്നു മറ്റൊന്നിലേക്കു കുതിക്കുന്ന ചിന്തകളെ നായകനിൽ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനു്; വാസ്തവത്തിൽ ഇതാണ് കാവ്യത്തിന്റെ മർമ്മം. നിർജ്ജനമായൊരു കാനനം, ഇരുട്ടായനേരം, പാറപ്പുറം—അങ്ങനെയൊരു രംഗത്തിൽ പരിചിതരായ യുവതീയുവാക്കളെ ഒന്നിച്ചിരുത്തി സല്ലപിക്കാൻ തനിച്ചവിടുക—ബ്രൗണിങ്ങിനതിനു ധൈര്യമില്ല. താരുശമായൊരു രംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതിനു ശേഷം സല്ലപിക്കാതെ, ഒരക്ഷരം മിണ്ടാതെ, നായകൻ അങ്ങോട്ടു ചിന്തിച്ചുതുടങ്ങുക—അതു നമുക്കും ഊഹിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. ഇവിടെയാണ് ചങ്ങമ്പുഴയുടെ നികത്താനാകാത്ത പരാജയം.

ഒന്നു സമ്മതിക്കാം. കുതിരസ്സവാരി, അത്തരത്തിലുള്ള ചലിക്കുന്നൊരു പശ്ചാത്തലം, നമ്മുടെ നായകന്മാർക്കു ചേരുന്നതല്ല. പക്ഷേ എനിക്കു തോന്നി,

ആപ്പുഴക്കരയിൽക്കടത്തു
വള്ളത്തിലു—
ള്ളപ്പെൺകിടാവിനെ
നോക്കി രസിക്കുവാൻ

എന്നു് 'നിർവൃതി'യുടെ എട്ടാം ഭാഗത്തിൽ രണ്ടുവരി കുറിച്ചിട്ട ചങ്ങമ്പുഴ, ആ കാമുകനേയും യുവതിയേയും ഒരു കൊച്ചുവള്ളത്തിൽക്കയറ്റി ഒഴുക്കുള്ള ഒരു പുഴയിൽക്കൂടി സഞ്ചരിപ്പിച്ചില്ലല്ലോ എന്നു്; എങ്കിൽ ബ്രൗണിങ്ങിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തെ വെല്ലുന്നൊരു പശ്ചാത്തലമായില്ലേ അതെന്നു്.

പൂങ്കുല

[പ്രകാശകൻ: പി. ടി. ഉമർകോയ, കോഴിക്കോട്]

—പി. കെ.

മുൽക്‌രാജ്, അബ്ബാസ്, കിഷൻ ചന്ദർ, എ. കെ. ചാറർജി എന്നീ കഥാകൃത്തുക്കളുടെ ഒരോ കഥകളും മലയാളത്തിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ് ഈ പൂങ്കുല.

ഗോവിന്ദനും ഗൌരിയും തമ്മിലുള്ള ഗാന്ധർവ്വബന്ധത്തെ, ബ്രാഹ്മണവൈദികനായ ബദ്രിനാഥ് ഒരു നല്ല തുക വാങ്ങി, വിധിപ്രകാരം അംഗീകരിച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണ് 'ജാതകവും ഒത്തു' എന്ന മുൽക്‌രാജിന്റെ കഥ. സാമുദായികാനാചാരങ്ങളെ പരിഹസിക്കാൻ പറ്റിയതാണ് കഥ. പക്ഷേ, ഈ കഥാകൃത്തിന്റെ നല്ല കഥകളെത്രയോ കിടക്കുന്നു തർജ്ജിമ ചെയ്യാൻ! മലയാളികൾക്ക് മുൽക്‌രാജിനെക്കുറിച്ചു മതിപ്പുണ്ടാക്കണമെങ്കിൽ ഒന്നാം കിടയിൽ ഉള്ള ഒന്നു സ്വീകരിക്കുകയായിരുന്നു വേണ്ടത്.

'കൂടിയുടെ കത്ത്' എന്ന അബ്ബാസിന്റെ കഥ ഹിന്ദുമുസ്ലീം സംഘട്ടനത്തിന്റെ ഒരു നിഴലാണ് പ്രദർശിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഹിന്ദുമുസ്ലീം ലഹള ശിശുഹൃദയത്തിലുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ചലനങ്ങളുടെ ഒരനുരണനമാണിതിൽ.

കിഷൻ ചന്ദർ എഴുതിയതാണ് 'തകർന്ന താരണ്ടം'. മദ്യവും മങ്കയുമായി ധൂർത്തടിക്കുന്ന ഒരുവന്റെ ഒരു ദിവസത്തെ പരിപാടിയാണ് ഇതിൽ പ്രതിഫലിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. സുഖക്കേട് പിടിച്ച കുട്ടിയെ ചികിത്സിക്കാൻ വേണ്ട പണമുണ്ടാക്കാൻവേണ്ടി 'സുബൈദ'യും ഒരു രാത്രി ആ ധൂർത്തനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താൻ വരുന്നു. മദ്യത്തിന്റെ ലഹരിയിൽ അവളുടെ ദാരുണവദനം വായിക്കാൻ അയാൾക്കു സാധിച്ചില്ല. പ്രഭാതമായപ്പോൾ ആ മുഖം അയാളെ ഭയപ്പെടുത്തി. ഒരാത്മനിന്ദയോടുകൂടി അയാൾ അവളെ അവിടന്നോടിക്കുന്നു. പക്ഷേ, മദ്യത്തിന്റെ ലഹരി പറന്നു പോയപ്പോൾ പഴയ പരിപാടിതന്നെ വീണ്ടും തുടരുകയേ അയാൾ ചെയ്യുന്നുള്ളൂ. ലോകത്തിൽ എത്രയെത്ര അനുഭവങ്ങളുണ്ട് ഇത്തരത്തിൽ! സമുദായത്തിന്റെ വദനത്തിൽനിന്നും ഈ വ്രണം വീട്ടുപോകണമെങ്കിൽ ഇനിയും എത്ര കഥകളെഴുതിയാലാണ് മതിയാവുക?

'ഞാൻ സിരാജ്‌ദ്ദൌളയായിരുന്നു' എന്നതാണ് ചാറർജിയുടെ കഥ. ഡാക്ടർ സെൻ എന്ന ഗവേഷകൻ താൻ രണ്ടുനൂറ്റാണ്ടു മുമ്പു സിരാജ്‌ദ്ദൌളയായിരുന്നുവെന്നു കണ്ടുപിടിച്ചു. തന്റെ ഗവേഷണശാലയിലിരുന്നു സിരാജിന്റെ നിലയിൽ ക്ലൈവിനോടു പകവീട്ടാനാലോചിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏകപുത്രിയുടെ തേങ്ങൽ അവിടെ വരുന്നു. വികാരാധീനനായ ആ ഗവേഷകൻ അദ്ദേഹത്തെ ക്ലൈവെന്നു കരുതി വെടിവെച്ചു കൊല്ലുന്നതാണ് കഥ. സെന്നിന്റെ വികാരഗതി ഒരുവിധം സ്വാഭാവികമാംവണ്ണം ഇതിൽ പ്രതിഫലിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇതര ഭാഷകളിൽനിന്നു നാം തർജ്ജിമയ്ക്കു സ്വീകരിക്കുന്ന കൃതികളും പരമോൽകൃഷ്ടങ്ങളായില്ലെങ്കിൽ അവകൊണ്ടു നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിനു വലിയ നേട്ടമുണ്ടാകാനില്ല: മാത്രമല്ലാ, മൂലകൃതികളുടെ കർത്താക്കന്മാർ സാഹിത്യരംഗത്തിൽ സമാജ്ഞിച്ച സദ്യശസ്സിനെൽ നമ്മളെക്കൊണ്ടു കരി തേപ്പിക്കുന്നതു സാഹസവുമാണ്. ഈ പൂങ്കുലയിലെ പൂക്കൾ അവയുടെ ഉദ്ഭവസ്ഥാനങ്ങളുടെ പൂക്കൊട്ടയിൽ കിടന്നു വാടി വാസനയറ്റു കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള വസ്തുതകൊണ്ടാണ് ഇതുമാത്രം പറയുന്നതു.

കഷ്കഗാനം

[ഗ്രന്ഥകർത്താ: പി. ഭാസ്കരൻ; പ്രസാധകന്മാർ: വിജയ പ്രിണ്ടിങ്ങ് ആൻറ് പബ്ലിഷിങ്ങ് ഹൌസ്, ഇരിങ്ങാലക്കുട.

—പി. കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ.

'കലാകാരൻ ഭൂതകാലത്തെ പഠിക്കണം, വർത്തമാനത്തെ വിമർശിക്കണം, ഭാവി സ്വയം രൂപമെടുക്കാനുപകരിക്കുന്ന മാനസിക പ്രവണതകളേയും കർമ്മോത്സാഹത്തേയും സമൂഹഹൃദയത്തിൽ അങ്കുരിപ്പിക്കണം.' ഇതാണ് ശ്രീ. ശങ്കരക്കുറുപ്പ് ഈ ലളിതകോമളമായ ഗാനത്തെ പട്ടംകെട്ടിക്കുന്ന തൻറെ അവതാരികയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. വർത്തമാനത്തെ വകവയ്ക്കാതെ അതീത കാലത്തിൻറെ നെല്ലിപ്പടിക്കൽ നിന്നും ആവശ്യമില്ലാത്തതെല്ലാം പെറുക്കിയെടുത്ത് ഉരച്ചുമിനുക്കാൻ മാത്രം മിനക്കെടുന്നവരെ നാം അവജ്ഞാട്ടുഷ്ടിയോടുകൂടി വീക്ഷിക്കുമെന്നത് ഒരുവശം; എന്നാൽ ഭൂതകാലത്തിലേക്കൊന്നു കണ്ണോടിച്ച് ഉപ്പായം പെട്ടെന്നു പിടികൂടിയ അതിലെ മനോമോഹനങ്ങളായ വശങ്ങളെ 'പിന്തിരിപ്പുതം' പേടിച്ചു കുടഞ്ഞെറിയുന്നത് ഏറെ വും സാഹസമാണെന്നത് അതിൻറെ മറുവശം. ''അപ്രാപ്തയൌവന''നെങ്കിലും അകമലിയുന്ന ആശയങ്ങളെ അനുഭവിച്ചാസ്വദിപ്പിക്കുവാൻ അനുഗ്രഹീതഗായകനായ പി. ഭാസ്കരൻറെ കവിതകളം വായിക്കുമ്പോൾ ബോദ്ധ്യപ്പെടാവുന്നൊരു പരമാർത്ഥമാണ് മുൻപറഞ്ഞത്. വർത്തമാനത്തെ വിമർശിച്ച ഭാഷയുടെ രൂപം വാർത്തെടുക്കാൻ വേണ്ട കർമ്മോത്സാഹത്തെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കാൻ രചിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഗാനങ്ങളിലൊക്കെ കവിത ഒരു കോമളകലയാണെന്നും അതു ഹൃദയത്തെ പുളകം ചാർത്തുന്നതിനു കഴിവുള്ളൊരു മോഹനവസ്തുവാണെന്നുമുള്ള സത്യത്തിൻറെ പാതയിൽനിന്നും ഒരു നെല്ലിട പിഴക്കാതെള്ളൊരു പോക്കാണ് നാം കാണുന്നത്. 'രൂപഭദ്രൻ' എന്ന മുദ്രപതിഞ്ഞെങ്കിലോ എന്നു ഭയന്നു കാവ്യത്തിൻറെ ബാഹ്യസൌന്ദര്യത്തെ ബലികഴിക്കാൻ ഭാസ്കരൻ തയ്യാറില്ലെന്നുസാരം. ഈ ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ ഭാസ്കരൻ കേരളത്തിൻറെ കണ്ണിലുണ്ണിയായിത്തീർന്നതിനുള്ള മുഖ്യകാരണം അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഗാനങ്ങൾക്കുള്ള സീമയറ്റ സൌന്ദര്യമാണെന്നു പറയാൻ എനിക്കു ധൈര്യം തോന്നുന്നു.

പരിയാരം കുന്നിൻറെ താഴ്വാരത്തിൽ തടിച്ചുകൂടിയ കഷ്കരുടെ ആത്മാർത്ഥതയും അത്യുത്സാഹവും അലിഞ്ഞുചേർന്ന അദ്ധ്വാനത്തിൻറെ ഫലമായി

തകരുന്ന കട്ടകളടയുന്ന കല്ലുകം
തരിമണ്ണും പഞ്ചാരപോലായ്!

ഏറെത്താമസിയാതെ അവിടെ 'മരതകക്കുന്നുകം പൊങ്ങി'. ഈ കാഴ്ച കരിമനും വള്ളോനും കാളിക്കും തോമായ്ക്കും കരളിലാഹ്ലാദം' ഉണ്ടാക്കി.

അവരുടെ പൊന്നിൻ കിനാക്കൾ ചിറകുമായവിടത്തിൽ പാറിപ്പറന്നു.

അവരുടെ ഈ അഭിമാനത്തിനുള്ള കാരണം കവി നമ്മളെ കേൾപ്പിക്കുന്നതു നോക്കുക:

'അവിടെയുഴുത കലപ്പയീ ഞങ്ങടെ
തലമുത്തോരസ്ഥികളത്രേ'

* * * * *

ചിരിത്തുകമാക്കതിർക്കുട്ടങ്ങൾ ഞങ്ങൾതൻ
ചിറകുള്ള സ്വപ്നങ്ങളത്രേ!

ആത്മാർത്ഥതയും ആനന്ദവും നിറഞ്ഞ തൊഴിലിൻറെ മാഹാത്മ്യത്തെ ഇതിലധികം എങ്ങിനെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തിത്തരും? കാലത്തിൻറെ കാഹളം മുഴക്കുന്ന ഈ കവികോകിലത്തിൻറെ കോമള ഗാനങ്ങൾ കേരളീയരെ മേലും മേൽ കോരിത്തരിപ്പിക്കട്ടെ!

സയൻസിന്റെ വികാസം.

(എം. സി. നമ്പൂതിരിപ്പാട്ട് പ്രസാധകർ: മംഗളോദയം. വില: 1ക. 8ണ.)

—കെ. എം. ജോർജ്.

എന്തെഴുതിയാലും, ആക്ഷേപിക്കാനുണ്ട് എഴുതുന്നതു് എന്ന ചിന്ത ഒരു ഗ്രന്ഥകാരൻ വിസ്മരിച്ചുകൂടാ. പദങ്ങളുടെ സ്വീകരണത്തിലും, ആശയങ്ങളുടെ പ്രതിപാദനത്തിലും, സർവ്വോപരിയുള്ള മനോഭാവത്തിലും ആ ചിന്ത നിറം കലർത്തേണ്ടതാണു്. ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു ലേഖനങ്ങളും എഴുതുമ്പോൾ ഈ കാര്യം പ്രത്യേകിച്ചും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണു്. 'സയൻസിന്റെ വികാസം' എന്ന കൃതി വായിച്ചുനോക്കിയശേഷം, ഏതൊരു തരക്കാർക്കുവേണ്ടിയാണു് പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥം എഴുതപ്പെട്ടതു് എന്നു് മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു് ഞാൻ ശ്രമിച്ചുനോക്കിയെങ്കിലും എനിക്കു് ഇപ്പോഴും വിജയം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. മലയാളത്തിലേ വായനക്കാരെ സൗകര്യാർത്ഥം രണ്ടായി തിരിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു. (ക) ശാസ്ത്രസംബന്ധമായ പഠനമോ പശ്ചാത്തലമോ ഇല്ലെങ്കിലും മലയാളഭാഷ ശരിക്കു മനസ്സിലാകുന്ന ഒരു കൂട്ടർ. (ഖ) ഇംഗ്ലീഷിൽക്കൂടെ സയൻസുവിഷയങ്ങളിൽ ഉറച്ച അടിത്തറ കിട്ടിയിട്ടുള്ളവർ. ഈ രണ്ടു കൂട്ടർക്കും പ്രയോജനപൂർവ്വം മനസ്സിലാക്കത്തക്കവിധത്തിൽ സാമാന്യമായും, സരസമായും, ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളും പ്രതിപാദിക്കാൻ (Popular treatment) സാധിക്കയില്ലെ എന്നു ചോദിച്ചാൽ സന്മതം മൂളാതെ നിവൃത്തിയില്ല. പക്ഷേ, എഡിംഗ്ടൺ, ഹാംഡെയിൻ എന്നിവരെപ്പോലുള്ള അസാമാന്യവിദ്വാന്മാർക്കു മാത്രമേ ഈ ശാഖയിൽ സുകരമായി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴികയുള്ളു. മറ്റുള്ളവർ ശാസ്ത്രവിദ്യാർത്ഥികളെയോ, സാമാന്യ വായനക്കാരേയോ മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചു എഴുതുകയായിരിക്കും നല്ലതു്. മലയാളത്തിൽ സയൻസു സംബന്ധിച്ചുള്ള പാഠപുസ്തകങ്ങളും സാമാന്യ ഗ്രന്ഥങ്ങളും, ധാരാളം ആവശ്യമാണു്. പ്രകൃതഗ്രന്ഥം പ്രമാണാഹ്മായ ഒരു പാഠപുസ്തകത്തിന്റെ രീതിയിലല്ല രചിച്ചിരിക്കുന്നതു് എന്നു സ്പഷ്ടമാണു്. അതിനാൽ സാമാന്യ വായനക്കാരേ ഉദ്ദേശിച്ചാണു് അതു് രചിച്ചിരിക്കുന്നതു് എന്നു സങ്കല്പിച്ചുകൊണ്ടു് ഉള്ളടക്കത്തിലേക്കു കടക്കാം.

പുസ്തകത്തിനു് രണ്ടു ഭാഗങ്ങളുണ്ടു്. സയൻസിന്റെ അർത്ഥം, സയൻസിന്റെ ജനനം, സയൻസിന്റെ വളർച്ച, ഇന്നത്തെ സയൻസു്, സയൻസിനോടുള്ള വെല്ലുവിളി ഇങ്ങനെ അഞ്ചു് അദ്ധ്യായങ്ങളാണു് ഒന്നാം ഭാഗത്തിലുള്ളതു്. ഇവയുടെ പൊതുവിൽ "സയൻസു എന്നാൽ എന്തു്?" എന്ന തലക്കെട്ടു കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. അടുത്ത വിഭാഗം "സയൻസിന്റെ നേട്ടങ്ങൾ" എന്നതാണു്. അതിൽ ആറാംബോധു്, ആറാം ശക്തിയും ആരോഗ്യവും, ഇലക്ട്രോണിക്സ്, യുദ്ധകാലത്തെ ചില നേട്ടങ്ങൾ, വാതകങ്ങളിൽനിന്നു് പെട്രോൾ, വാർദ്ധക്യം—ഒരു രോഗം, "സീറം സിൻ"—ഗോതമ്പു്, എന്നു ഏഴു് അദ്ധ്യായങ്ങളുമുണ്ടു്.

ഈ അദ്ധ്യായങ്ങളെ മറ്റൊരു വിധത്തിൽ വിഭജിക്കാനാണു് എനിക്കു കൗതുകം തോന്നുന്നതു്. ഞാൻ മുമ്പേ സൂചിപ്പിച്ച ഒന്നാം തരക്കാർക്കു് — ശാസ്ത്രസംബന്ധമായ പഠനമില്ലാത്ത മലയാളികൾക്കു് — മനസ്സിലാകുന്ന അദ്ധ്യായങ്ങൾ ഒന്നാംവിഭാഗം; മനസ്സിലാകാത്ത അദ്ധ്യായം രണ്ടാംവിഭാഗം. അങ്ങനെ നോക്കുന്നപക്ഷം ഇന്നത്തെ സയൻസു്, ആറാംബോധു്, ആറാംശക്തിയും ആരോ

ഗ്യവും, ഇലക്ട്രോണിക്സ് എന്ന നാലു അദ്ധ്യായങ്ങളും എന്റെ വിജ്ഞാനപ്രകാരമുള്ള രണ്ടാംവിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

സംശയമുള്ളവർ, ഇൻറർമീഡിയറ്റ് ക്ലാസുവരെയുള്ള സയൻസെങ്കിലും പഠിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഒരു ഭാഷാപണ്ഡിതനേ എന്റെ അടുത്തേക്കു കൊണ്ടുവരട്ടെ. ഞാൻ വായിച്ചുകേൾപ്പിക്കാം. "റേഡിയോ അക്കീവു പദാർത്ഥങ്ങളിലേ ആറ്റങ്ങളും പിളരുമ്പോൾ പുറത്തുവരുന്ന എനർജിയേപ്പറ്റി നമുക്കു പരിശോധിച്ചുനോക്കാം." (P. 59) "..... അതോടുകൂടി എനർജിയുടെ ഒരു ശകലത്തേ ആ ആറ്റം വലിച്ചെടുക്കുന്നു. അടുത്ത നിമിഷത്തിൽത്തന്നേ ഏലക്ട്രോൺപുഞ്ജാനത്തേക്കു മടങ്ങുകയും ചെയ്യും. ഇങ്ങിനെചെയ്യുന്നതോടുകൂടി എനർജിയുടെ ആ ശകലം ആറ്റത്തിൽനിന്നു പുറത്തുപോകുന്നു. ഈ ശകലമാണ് കപാണ്ടം." അയാളം തീപ്പുയായം മിഴിച്ചുപോകും ഈ രീതിയിലാണ് ഈ വിഭാഗം പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ 'എനർജിയം' മറ്റും എന്താണെന്നു നേരത്തേ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു ചിലർ വിചാരിച്ചേക്കാം. ഇല്ല. ശ്രീ. നമ്പൂതിരിപ്പാട് അതൊക്കെ പാഠപുസ്തകനിർമ്മാതാക്കൾക്കു വിടകൊടുത്തിരിക്കയാണ്. ഇൻറർമീഡിയറിന്റെ ശാസ്ത്രവിഭാഗമോ, ബി. എസ്സിയോ, പഠിച്ചിട്ടുള്ള ഒരാളിനു് ഈ ഭാഗങ്ങളും മനസ്സിലാകും. പക്ഷേ അയാൾ നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ പുസ്തകത്തെ വിജ്ഞാനപോഷണാർത്ഥം അവലംബിക്കുമോ എന്നു സംശയമാണ്. താൻ മറ്റു മാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടെ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളും മലയാളത്തിൽ എങ്ങിനെയാണു പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു് എന്നറിയാനുള്ള കൗതുകം മൂലം "സയൻസിന്റെ വികാസ"ത്തേപ്പോലുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളും അയാൾ വായിച്ചുനോക്കും.

പുസ്തകത്തിന്റെ മൂന്നിൽ ഒരുഭാഗം ഇപ്രകാരം പ്രയോജനശൂന്യമായിപ്പോയതു് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നാണ് ഇനിയും നോക്കേണ്ടതു്. സാമാന്യജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ശാസ്ത്രീയ പുരോഗതിയുടെ ലാക്കും പോക്കും വിശദീകരിക്കുമ്പോൾ സാങ്കേതിക പദങ്ങളും എത്രയും ചുരുക്കമായി സ്വീകരിച്ച നല്ല ഉപമകളും കഥകളും ഉപയോഗിച്ചു പ്രതിപാദനം നടത്തേണ്ടതാണ്. അവശ്യം ചില സാങ്കേതിക പദങ്ങളും ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ അവയുടെ നിർവ്വചനം വ്യക്തമായ ഭാഷയിൽ നേരത്തേ കൊടുത്തിരിക്കേണ്ടതുമാണ്. ആറ്റത്തിന്റെ ഘടനാ, ആപേക്ഷികസിദ്ധാന്തം, എന്നീ ദുർഗ്രഹവിഷയങ്ങളും പ്രതിപാദിക്കുമ്പോൾ നമ്പൂതിരിപ്പാട് യാതൊരു ലോഭവും കൂടാതെ ഇംഗ്ലീഷിലുള്ള പദങ്ങളും അതേപടി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് എനിക്കു അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമില്ല. നമ്മുടെ ശാസ്ത്രാഭ്യാസത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിയെ, പ്രസ്തുത മാർഗ്ഗം സാരമായി ത്വരിതപ്പെടുത്തുമെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. പക്ഷേ, നമ്പൂതിരിപ്പാടിനു് അതു് ഇംഗ്ലീഷു ലേഖനങ്ങളെ തർജ്ജിമചെയ്യാൻ ഒരു എളുപ്പവഴിയായിട്ടാണ് പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അറിയാവുന്നതിൽനിന്നും അറിയാൻ പാടില്ലാത്തതിലേക്കു ക്രമേണ കയ്യുങ്ങാം വികസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു വരുന്നരീതി ഉപേക്ഷിച്ചിട്ട്, പെട്ടന്നു ഒരു മനുഷ്യനോട് "ആറ്റത്തിൽ എനർജി ഉണ്ടെ"ന്നു പറഞ്ഞാൽ അയാൾക്കു് എന്തു മനസിലാകും? ഈ അടുത്തകാലത്തു വളരെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുള്ള ശാസ്ത്രശാഖകളെക്കുറിച്ചു സമഗ്രമായി പ്രതിപാദിക്കണമെങ്കിൽ ധാരാളം പടങ്ങളും ചേർത്തിട്ടുള്ള ഒരു പ്രമാണഗ്രന്ഥം തന്നെ രചിക്കേണ്ടതാണ്. അതു താരതമ്യേന ദുഷ്കരമായ ഒരു കൃത്യമാണെങ്കിലും, അതിനു വളരെ വിലയുണ്ടായിരിക്കും. Pure Science (ശുദ്ധ ശാസ്ത്രം) പ്രതിപാദിക്കുമ്പോഴാണ് ഈ ബുദ്ധിമുട്ടു വർദ്ധിക്കുന്നതു്. അതിനു നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ രീതി ഉപയോഗപ്രദമല്ല. എന്നാൽ സയൻസിന്റെ നേട്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചു്, ശ്രീ: നമ്പൂതിരിപ്പാട പറയുമ്പോൾ applied science (പ്രയുക്തശാസ്ത്രം) മാത്രം എടുത്തിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് ആ

ഭാഗങ്ങൾ താരതമ്യേന പ്രയോജന പ്രദമാണെന്നു് സമ്മതിക്കുകയും വേണം.

വായിച്ചാൽ മനസ്സിലാകുന്ന ആ ഭാഗങ്ങളിൽ സയൻസിന്റെ ഇന്നലെവരെയുള്ള വികാസം, കേവലം സാമാന്യമായും ഏറ്റവും സംക്ഷിപ്തമായും പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു. അവിടെയും സയൻസിന്റെ വികാസത്തെ പടിപടിയായി കാണിക്കുന്നതിനേക്കാൾ, മതത്തെ അതു് എവിടെയെല്ലാമാണു് കൊമ്പുവെച്ചതു് എന്നു കാണിക്കുന്നതിനാണു് ഗ്രന്ഥകാരനു് ഔത്സുക്യം കാണുന്നതു്.

"സയൻസിന്റെ പുരോഗതി അന്നും ഇന്നും ഒരുപോലെ ലോകജ്ഞാനത്തെ വികസിപ്പിക്കുകയും, ആദ്ധ്യാത്മികതത്ത്വത്തിലുള്ള വിശ്വാസത്തെ ക്രമമായി കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു."—, "മതത്തിന്റെ കോട്ടവാതിലുകൾ ഓരോന്നോരോന്നായി തകർന്നുവീഴുകയാണു്;" എന്നിങ്ങനെ പറയാൻ ഗ്രന്ഥകർത്താവു് വളരെ താല്പര്യം കാണിക്കുന്നുണ്ടു്. പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിൽ ഈ ചിന്താഗതിക്കു് അര നൂറ്റാണ്ടു് പഴക്കമുണ്ടു്. മഹാഗംഭീരന്മാരായ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ മതപരമായ മനോഭാവം നമ്മെ വളരെയൊന്നും ചലിപ്പിക്കയില്ല. വലിയ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ആസ്തികന്മാരും നാസ്തികന്മാരും എന്നുമുണ്ടു്. പരമമായ സത്യം പല രൂപങ്ങളിലും, രൂപങ്ങളിലും ആവിഷ്കൃതമാവുന്നു. കാലത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൊണ്ടു് അവയിൽ പല പൂപ്പുകളും മാലിന്യങ്ങളും ഇടയ്ക്കിടെ വന്നടിയുന്നു. അപൂർണ്ണതകൊണ്ടു് എല്ലാ വിജ്ഞാനശാഖയ്ക്കും ഉണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചേ കഴിയൂ. അല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ വളർച്ചയെവിടെ? മതം ആത്മനിഷ്ഠവും, സയൻസു് വസ്തുനിഷ്ഠവുമാണു്. അതിനാൽ ഒന്നു മറ്റൊന്നിനെ തകർക്കുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുന്നതു് കേവലം മൗഢ്യമാണു്. പക്ഷേ, ഒന്നു മറ്റതിൽ പറിച്ചേർന്നിരിക്കുന്ന പൂപ്പൽ മാറ്റാൻ സഹായിക്കുന്നു എന്നു വന്നേക്കാം. കാതലായുള്ള അനുഭൂതികൾക്കു് ഒരിക്കലും മാറ്റമില്ല. ഇതു വിസ്മരിച്ചു് സയൻസിന്റെ വികാസം, ഈശ്വരചിന്തയുടെ നാശത്തിലാണു് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു് എന്നു ഭാവിക്കുന്നതു് ബാലിശമായി തോന്നുന്നു. അവലോകനത്തിലും, അനുഭൂതിയിലും കൂടി അറിയപ്പെടുന്ന സത്യങ്ങളും, പരസ്പരവൈരുദ്ധ്യം കൂടാതെ ഒരു മഹാസത്യത്തിൽ സംഘടിച്ചിരിക്കുന്നതു കാണാൻ പ്രാപ്തിയില്ലാത്തവർ, അതു് വിശ്വസിക്കാനും തയ്യാറാകാത്തപക്ഷം ഇതരം പ്രതികരണങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നതാണു്.

ചുരുക്കത്തിൽ, ശാസ്ത്രജ്ഞാനമില്ലാത്തവർക്കു് സയൻസിന്റെ വികാസത്തെക്കുറിച്ചു് ഭാഗികവും, ദിങ്മാത്രവുമായ ഒരു അറിവുകൊടുക്കാൻ പര്യാപ്തമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തേയും മലയാളികൾ സ്വാഗതം ചെയ്യേണ്ടതാണു്; കാരണം ശാസ്ത്രശാഖയിൽ നമ്മുടെ ദാരിദ്ര്യം അത്രമാത്രമുണ്ടു്.

ANDHRA INSURANCE Co. Ltd.,

MASULIPATTAM.

Branch: T. D. ROAD,

ERNAKULAM.

The soundest & most Liberal Company in South India.

Your provision for your family need not worry you.

Please correspond with our Ernakulam Office.

Branch Manager,

GOSRIS Ltd., ERNAKULAM.

"കൽപക"

ചെറുതരം വാഷിങ്ങ് സോപ്പ്

അതു്, വാങ്ങുന്നവക്കു് പൂണ്ണസംതൃപ്തിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. പൊതുജനാവശ്യത്തിന്നായി പ്രത്യേകം നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതു്. എല്ലാ ചില്ലറ വ്യാപാരികളും കച്ചവടക്കാരും സ്റ്റോക്കു് ചെയ്യുന്നു. ഒരു കട്ടസ്സോപ്പു് വാങ്ങി പരീക്ഷിക്കുക. ചില്ലറ വില ½ ണ. മാത്രം. 8 ഗ്രോസടങ്ങിയ ഒരു പെട്ടിക്കു് മൊത്തവില രൂ. 32. ഉദ്ദിഷ്ടസ്ഥാനങ്ങളിൽ റയിലിൽ എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണു്.

KALPAKA OIL MILLS LIMITED,

EDACOCHI.

THE

WEST COAST ELECTROPLATING Co. Ltd.,

52, CHITTUR ROAD,

ERNAKULAM.

പൊതുജനസേവനംകൊണ്ടു എല്ലാവരുടേയും സന്തുഷ്ടിയും സംതൃപ്തിയും സമ്പാദിച്ചു് അഭിവൃദ്ധിനേടിവരുന്ന ഞങ്ങളുടെ ഈ വ്യവസായ ശാലയിൽ നിക്കൽ, ക്രോമീയം, വെള്ളി, സ്വർണ്ണം മുതലായ എലക്ട്രോപ്ലേറിങ്ങ് പണി നവീനശസ്ത്രീയരീതിയിൽ ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നു.

സൈക്കിൾസാമഗ്രികൾ, മോട്ടോർക്കാറിന്റെ സാമാനങ്ങൾ തുടങ്ങി ഏതു ലോഹം കൊണ്ടും ചെയ്യപ്പെട്ട സാമാനങ്ങളേയും പ്ലെയിറിങ്ങ് ചെയ്തു പുതിയതാക്കാം. സ്വർണ്ണം, വെള്ളി മുതലായ ലോഹങ്ങളുടെ വിലയെ അപേക്ഷിച്ചു ചുരുങ്ങിയ ചിലവുമാത്രം

വില്പനയ്ക്കു് എപ്പോഴും തയ്യാർ.

എതുയും പുതിയരീതിയിൽ ഞങ്ങളുടെ വ്യവസായശാലയിൽതന്നെ ഓട്ടു്, പിച്ചള മുതലായ ലോഹങ്ങളിൽചെയ്ത സാമഗ്രികൾ പ്ലേയിറ്റ് ചെയ്തുതരുന്നു.

കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്കു് കമ്പനിയോടു നേരിട്ടപേക്ഷിക്കുക.

കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ.,
എം. എ. ആർ. എ,
മാനേജിംഗ് ഡയരക്ടർ.

DAKSHINA BHARAT BANK LTD.

OFFICES:-

CLOTH BAZAR ROAD,
ERNAKULAM.

NEAR JANES TEMPLE,
MATTANCHERRY.

BOARD OF DIRECTORS:-

K. P. Madhavan Nair, M. A., B. L.,

C. K. Rama Iyer,

Kerala Varma Thampuran, M. A., R. A.,
(Director in Charge)

V. Krishna Iyer

DEPOSITS:-

2 Years 5 %

1 Year 4½ %

½ Year 4 %

For further particulars apply to:-

Any of our offices

AT

Ernakulam, Tripunithuroi and Trichur.

Kerala Varma, M. A., R. A.,
(Director in Charge)

സാഹിത്യാവലോകം.

സാഹിത്യത്തിലെ വിവിധപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ വികാസത്തെ
പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന ഒരമൂല്യ ഗ്രന്ഥം.

മ. മ. ശ്രീ പരീക്ഷത്തു തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്, വള്ളത്തോൾ, ഉള്ളൂർ, കുറിപ്പുറം, ചേലനാടൻ, എം. പി. പോൾ, ഡി. പത്മനാഭനുണ്ണി, വെണ്ണിക്കുളം, കെ. ഭാസ്കരൻനായർ, കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള, എം. എസ്സ്". ദേവദാസ്സ്, വൈലോപ്പിള്ളി, ടി. എൻ. ഗോപിനാഥൻനായർ, പി. കെ. കോരു മുതലായ സുപ്രസിദ്ധന്മാരായ സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ഉജ്ജ്വല പ്രസംഗങ്ങളാണ് ഇതിലെ ഉള്ളടക്കം.

വില മൂന്നു രൂപ മാത്രം

☞ ത്രൈമാസികത്തിന്റെയും ദ്വൈമാസികത്തിന്റെയും ഏതാനും ചില പഴയ ലക്കങ്ങളും വില്പാനുണ്ട്.

അപേക്ഷിക്കുക:—
കായ്യദർശി
സാഹിത്യപരിഷൽ കാര്യാലയം,
എറണാകുളം.

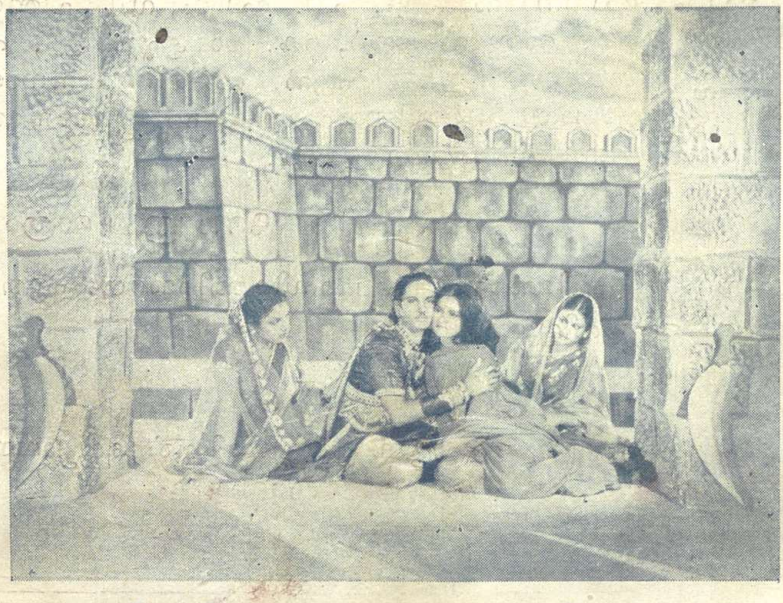
ശാരീരികമായും മാനസികമായും ഉള്ള
ക്രമക്കേടുകളാൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന എല്ലാ
രോഗങ്ങൾക്കും പ്രത്യക്ഷഫലപ്രങ്ങളായ
നരസിംഹരസായനം—
മാനസമിത്രവടകം—
ചന്ദ്രോദയമകരദ്ധ്വജം—
വിദാര്യാദിരസായനം—
മുതലായ മഹൌഷധങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്വത്തോടുകൂടി കിട്ടാവുന്ന സ്ഥലം

രാമചന്ദ്ര ആയുർവ്വേദിക് ഫാർമസി,

തിരുവില്വാമല
(കൊച്ചിൻ സ്റ്റേയിറ്റ്)

വൈദ്യൻ ടി. എ. എസ്സ്". നമ്പീശന്റെ പ്രത്യേക മേൽനോട്ടത്തിൽ നടത്തുന്നതു്.

പ്രതീക്ഷിക്കുക

അഞ്ജലീദേവി, നാഗേശ്വരറാവു, ജി. വരലക്ഷ്മി,
എ. വി. സുബ്ബാവു മുതലായവർ അഭിനയിച്ച

മായക്കുതിര

1949-ലെ പുതിയ തമിഴ് ചിത്രം

Edited by P. V. Krishnan Nair and Published by him for the Magazine Committee and the Executive Committee of the All-Kerala Literary Academy.
Printed at the Parishanmudranalaya, Ernakulam.